

“ТЭН ХУН” ХХК

НАРАНТОЛГОЙН АЛТНЫ ҮНДСЭН ОРДЫГ ДАЛД АРГААР ОЛБОРЛОХ ТӨСӨЛ

**ТӨВ АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ СУМЫН НУТАГТ ҮЙЛ
АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛДАГ ТЭН ХУН ХХК-ИЙН 2025 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

**Улаанбаатар
2025**

БАТЛАВ.

БОУАӨЯ-ны ХБОБЗГ-ын дарга/Г. Энхмөнх/

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН.

“Тэн Хун” ХХК-ийн ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ. /Сун Хуй/

ТӨВ АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ СУМЫН НУТАГТ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛДАГ ТЭН ХУН ХХК-ИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

/АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР-713А/

/АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР-2839717/

Хянасан:

БОУАӨЯ-ны ХБОБЗГ-ын газрын ахлах шинжээч...../Ц. Жаргалнэмэх/

Боловсруулсан:

“Тэн Хун” ХХК-ийн БОХАБЭАХ-ийн дарга..... /Б. Пүрэвбат/

“Тэн Хун” ХХК-ийн Байгаль орчны мэргэжилтэн /Н. Одончимэг/

АГУУЛГА

1. НАРАНТОЛГОЙН УУРХАЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	7
1.1. Түүхэн товчоо.....	10
1.2. Нарантолгойн алтны ордны геологийн бүтэц	11
1.3. Цаг уур, уур амьсгалын онцлог	12
1.4. Нарантолгойн уурхайн техник эдийн засгийн үндэслэл.....	13
1.5. Уурхайн гол барилга байгууламж.....	14
1.5.1. Далд уурхайн барилга байгууламж	15
1.5.2. Баяжуулах үйлдвэр	16
1.5.3. Хаягдлын далан.....	18
1.5.4. Цахилгаан эрчим хүчний хангамж	20
1.5.5. Усан хангамж	22
1.5.6. Химийн бодисын агуулах	23
1.5.7. Баяжуулах үйлдвэрийн лаборатори.....	24
1.5.8. Техникийн засвар үйлчилгээний барилга байгууламж.....	25
1.5.9. Тэсрэх материалын агуулах.....	26
1.5.10. Түлшний агуулах ба шатахуун түгээх станц (ШТС)	27
1.6. “Тэн Хун” ХХК-ний байгаль орчны үнэлгээ, холбогдох зөвшөөрлүүд	28
1.6.1. “Тэн Хун” ХХК-ны эзэмшдэг тусгай зөвшөөрөл.....	28
1.6.2. Газар ашиглах зөвшөөрөл, гэрчилгээ.....	28
1.6.3. Байгаль орчны холбогдох зөвшөөрөл	28
1.6.4. Байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлын тайлан.....	29
1.7. Уурхайн 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүтэц, нийт зардал	29
2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	29
2.1. Уур амьсгал	30
2.2. Хөрс, ургамал зүй.....	31
2.3. Ус зүй.....	31
2.4. Ан амьтан.....	31
2.5. Ордын геологийн тогтоц.....	31
3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	33
3.1. Агаарын чанарт нөлөөлөх гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл.....	33
3.2. Хөрсөнд учирч болзошгүй нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээ.....	34

3.3. Ургамал, амьтанд учирч болзошгүй нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээ.....	34
3.4. Газрын хэвлийд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	35
4. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ.....	35
5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ	36
5.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	36
5.2. Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлын нөмрөгт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	37
5.3. Усны нөөц, чанарын асуудал	39
5.4. Амьтны аймагт учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	41
6. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	42
7. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	43
8. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	43
9. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	44
10. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	45
11. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	49
12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	51
13. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	51
14. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР	52
14.1. Агаарын чанарын хяналт шинжилгээ	53
14.2. Хөрсний хяналт шинжилгээ.....	54
14.3. Усны чанарын хяналт шинжилгээ	55
14.4. Ургамлын аймаг, нөхөн сэргээлтийн дараах хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	56
15. ХАВСРАЛТ МАТЕРИАЛЫН ЖАГСААЛТУУД.....	58

ХҮСНЭГТ

Хүснэгт 1. “Тэн Хун” ХХК-ийн мэдээлэл.....	9
Хүснэгт 2. Талбайн булангийн цэгүүдийн газарзүйн солбицолууд	9
Хүснэгт 3. “Тэн Хун” ХХК-ийн эзэмшдэг ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлүүд	28
Хүснэгт 4. Газар ашиглалтын зөвшөөрөл, гэрчилгээ.....	28
Хүснэгт 5. Байгаль орчны холбогдох зөвшөөрөл, хүчинтэй хугацаа.....	28
Хүснэгт 6. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	36
Хүснэгт 7. Хөрсөн бүрхэвч, ургамлын нөмрөгт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	38
Хүснэгт 8. Усны нөөцөд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	39
Хүснэгт 9. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	45
Хүснэгт 10. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	49
Хүснэгт 11. Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах	51
Хүснэгт 12. Удирдлага зохион байгуулалт төлөвлөгөө.....	52
Хүснэгт 13. Агаарын чанарын хяналт шинжилгээ.....	53
Хүснэгт 14. Хөрсний хяналт шинжилгээ	54
Хүснэгт 15. Усны чанарын хяналт шинжилгээ	55
Хүснэгт 16. Ургамлын аймаг, нөхөн сэргээлтийн дараах хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	56

ЗУРАГ

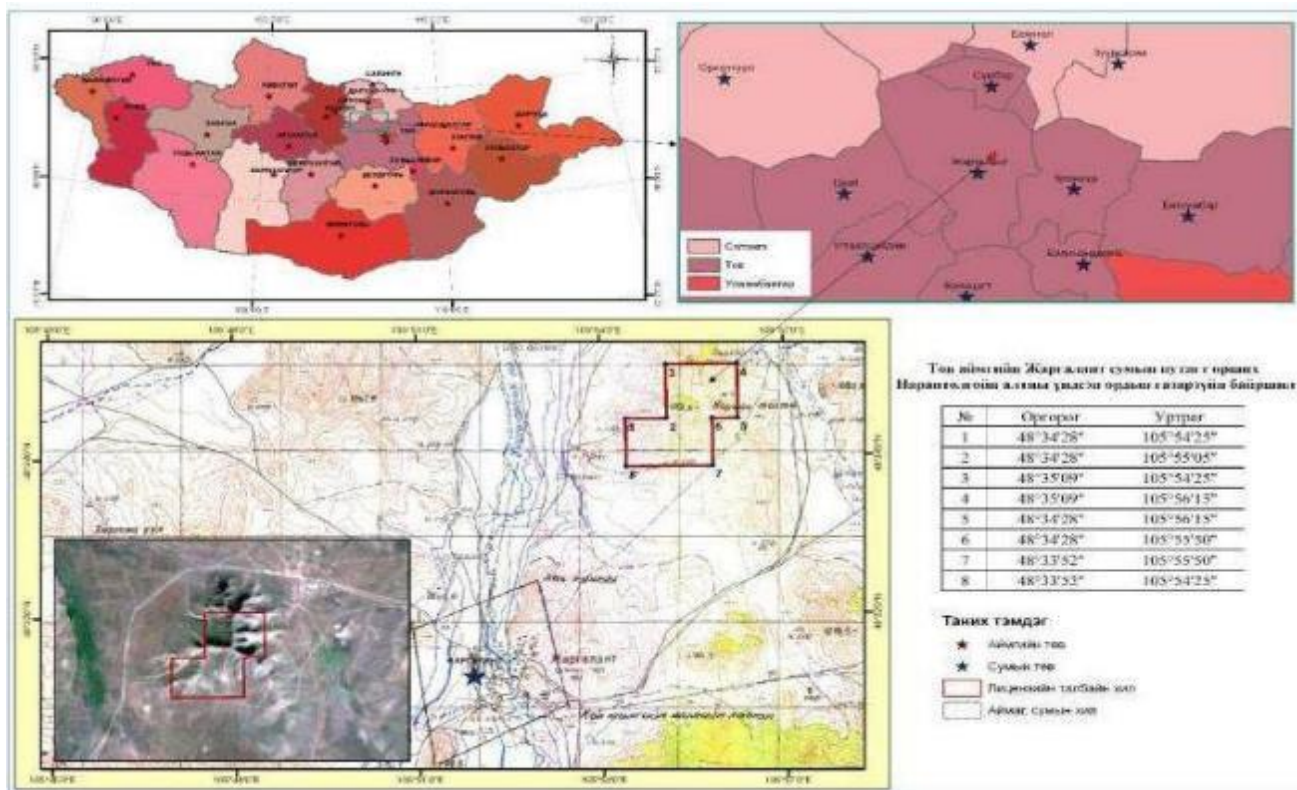
Зураг 1. Нарантолгой уурхай.....	7
Зураг 2. Нарантолгойн уурхайн байршил	8
Зураг 3. Хүдрийн биетийн хэлбэр, хэмжээ (блок загварчлалаар, хойшоо харсан байдал).....	11
Зураг 4. Цаг уурын ОЖД мэдээ, Жаргалант сумын цаг уурын харуулын мэдээ	12
Зураг 5. Нарантолгойн алтын уурхайн захиргаа, ажилчдын байрны цогцолборын бүдүүвч зураг.....	14
Зураг 6. Далд уурхайн босоо ам.....	15
Зураг 7. Баяжуулах үйлдвэр.....	16
Зураг 8. Хаягдлын далан	18
Зураг 9. Хаягдлын далангийн схем.....	19
Зураг 10. Уурхайн дэд станц оролтын шугамын хүчин чадал (35000V).....	20
Зураг 11. Уурхайн гадаад цахилгаан хангамжийн ерөнхий байршил.....	21
Зураг 12. Уурхайн дотоод цахилгаан хангамжийн ерөнхий схем.....	21
Зураг 13. Ахуйн болон технологийн хэрэглээний гүний худаг.....	22
Зураг 14. Химийн бодисын агуулах	23
Зураг 15. Баяжуулах үйлдвэрийн лаборатори.....	24
Зураг 16. Техникийн засвар, үйлчилгээний барилга.....	25
Зураг 17. Тэсрэх материалын агуулах	26
Зураг 18. Шатахуун түгээх станц	27
Зураг 19. Цаг уурын ОЖД мэдээ, Жаргалант сумын цаг уурын харуулын мэдээ	30
Зураг 20. Монгол орны хөрсний зураг	31
Зураг 21. Ордын геологийн зураг	32
Зураг 22. Амьтны аймагт учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	41
Зураг 23. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	43
Зураг 24. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	44

1. НАРАНТОЛГОЙН УУРХАЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Нарантолгой алтны үндсэн ордыг 1966-1970 онуудад Герман геологичид илрүүлж байсан бөгөөд 2013 онд нарийвчилсан хайгуулын ажлыг гүйцэтгэж 2015 онд улсын нэгдсэн нөөцийн санд бүртгүүлсэн байна.

Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших 375.18 га талбай бүхий ашигт малтмал ашиглах MV-000713 тоот тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг эзэмшиж байгаа бөгөөд уг тусгай зөвшөөрөл нь 2037 он хүртэл хүчинтэй, АМТХуулийн дагуу 10 жилээр 2 удаа сунгагдах эрх нь нээлттэй. БНХАУ-аас 100 хувийн хөрөнгө оруулалттай компани бөгөөд 2006 оноос эхлэн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн.

БНХАУ-ын Янтай Тэн Хун компани нь 2004 оны 7 дугаар сард Монгол Улсад хөрөнгө оруулан Тэн Хун ХХК-ийг анх байгуулсан. Манай компани нийт 185 ажилчидтай үүнээс 25 ажилчин нь хятад 160-н монгол ажилчидтай болно. 2006 оноос эхлэн уг ордыг ашиглалтанд бэлтгэх зорилгоор далд уурхайн малталт нэвтрэлтүүдийг хийх, хуучин малталтуудыг сэргээн засварлах, барилга байгууламжуудыг барих, дэд бүтцийг хөгжүүлэх, ордыг ашиглах эрхзүйн баримт бичгийг боловсруулж батлуулах зэрэг бэлтгэл ажлуудыг хийж улмаар 2010 оноос далд уурхайн ашиглалтыг эхлүүлсэн. Нийт ажилчид нь Үйлдвэр төлөвлөтийн хэлтэс, Дотоод хяналтын хэлтэс, Байгаль орчин хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн хэлтэс, Баяжуулах үйлдвэр, Санхүүгийн хэлтэс, Хангамжийн хэлтэс, Хүний нөөц захиргаа удирдалгын хэлтэс, Тоног төхөөрөмж засвар үйлчилгээний хэлтэс гэсэн 8-н хэлтэст хувиарлагдан ажилладаг.

Зураг 1. Нарантолгой уурхай

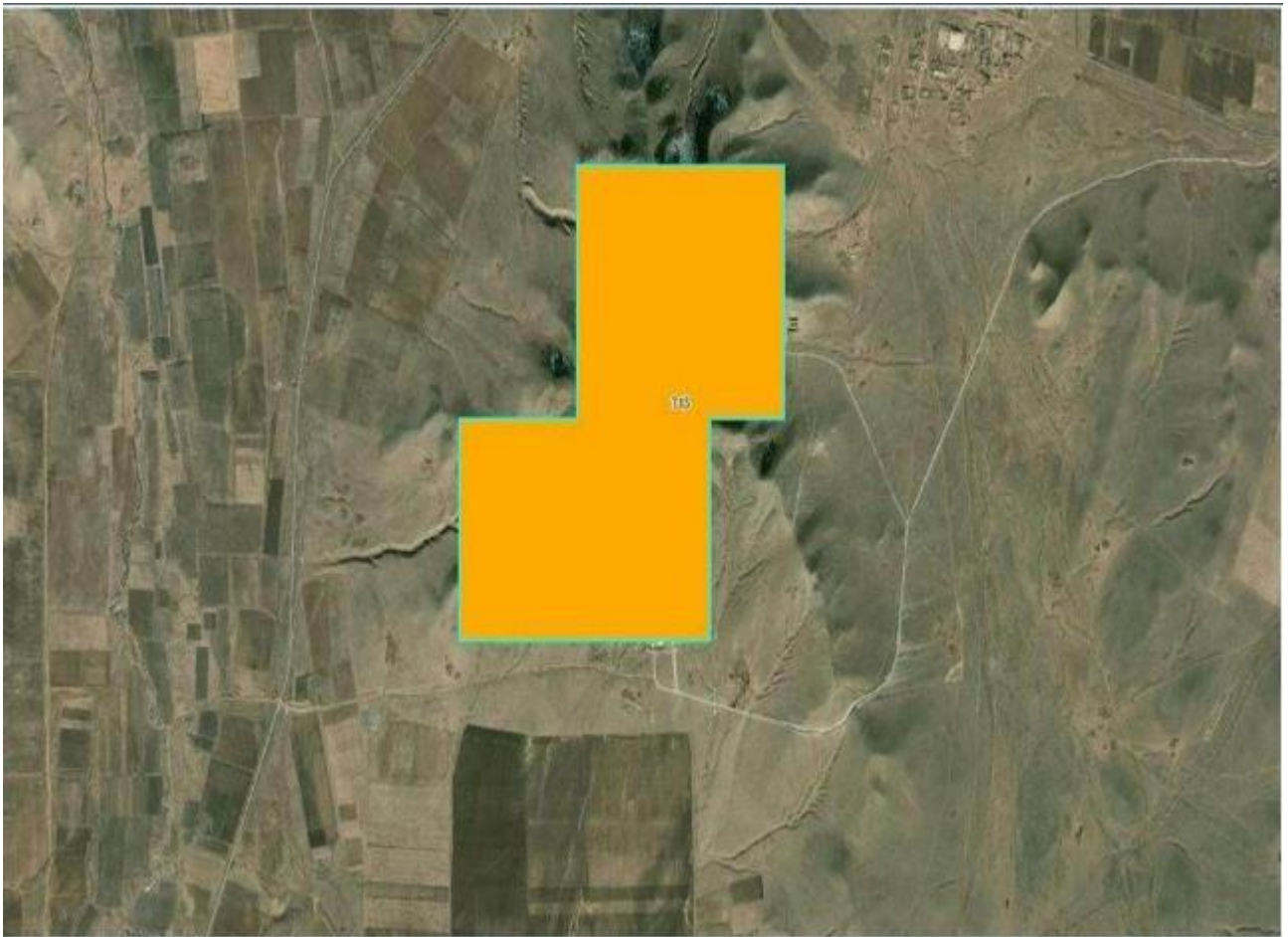
Уурхайн үйл ажиллагаа явагдаж буй газрын засаг, захиргааны харьяалал

Уурхай байршил: “Тэн Хун” ХХК-ийн олборлолт явуулж буй “Нарантолгойн алтны үндсэн орд” нь Төв аймгийн Жаргалант суманд байрладаг аймгийн төвөөс 140 км, Улаанбаатар хотоос баруун хойш 130 км зайд байрладаг.

Төсөл хэрэгжиж буй нутгийн иргэд мал аж ахуй, газар тариалан голлон эрхэлдэг. Сүүлийн жилүүдэд алт, нүүрс олборлолтын үйл ажиллагаа эрхлэх болсон бөгөөд газар тариалан хүнсний ногоо, фермерын аж ахуй хурдацтайгаар хөгжиж байгаа дэд бүтэц сайн хөгжсөн төвийн нутагт байрлаж байгаа болно.

Сүхбаатар-Улаанбаатар хотыг холбосон хатуу хучилттай засмал зам ордоос зүүн тийш 12 км-н зайтай өнгөрнө. 2013 онд энэ замаас Жаргалант сум хүртэл хатуу хучилттай засмал зам тавигдсан бөгөөд энэ замаас төслийн талбай хүртэл 7 км сайжруулсан шороон замтай. Нарантолгойн ордоос зүүн хойд зүгт 52 км-т Дархан-Улаанбаатарын төмөр зам өнгөрдөг.

Нарантолгойн ордоос урагш 2-3 км зайд Борнуур, Цагаан булагийн 110 кВ-ын өндөр хүчдэлийн цахилгаан дамжуулах шугам, Борнуур, Угтаалыг холбосон 35 кВ-ын цахилгаан шугам зэрэгцэн өнгөрнө. Нарантолгойн уурхай нь Борнуур-Жаргалантын 35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугамаас гэжээгдэж байна.

Зураг 2. Нарантолгойн уурхайн байршил

Ангилал: Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах төсөл /Далд аргаар ашиглах уурхайн ТЭЗҮ-ийг боловсруусан/

Төслийн зорилго, ач холбогдол: Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулснаар, улс орон нутгийн экспортын орлого нэмэгдэхээс гадна уурхай болон уурхайг дагалдан тухайн бүс нутагт ханган нийлүүлэгч, үйлчилгээ, жижиг дунд үйлдвэрлэл хөгжих, аж ахуй нэгжүүд шинээр байгуулагдаж, олон тооны ажлын байр бий болж, орон нутагт ажил эрхлэлт нэмэгдэх, ажилгүйдэл ядуурлыг бууруулах, шинээр хүн амын төвлөрөл бий болох зэрэг олон эерэг нөхцөл бүрдэх болно.

Хүснэгт 1. “Тэн Хун” ХХК-ийн мэдээлэл

Нарантолгой төслийг хэрэгжүүлэгч аж ахуй нэгж	Аж ахуй нэгжийн Улсын бүртгэлийн дугаар	Үйл ажиллагааны чиглэл	Нарантолгой ХХК-ийн хаяг, байршил
“Тэн Хун” ХХК	9019016020	Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт байрлах “Нарантолгойн алтны үндсэн орд”-ын төсөл	Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-р хороо, Богд-Ар хороолол, 2а байр 14 тоот

Ажиллах хүчний тухай: Нарантолгойн алтны уурхай нь жилд 81000 тн хүдэр олборлох хүчин чадалтай бөгөөд төслийн ТЭЗҮ-д баяжуулах үйлдвэрийн хүчин чадлыг тооцохдоо далд уурхайн хүчин чадал, захиалагчийн хүсэлт, уурхайн хэтийн төлөв, бүс нутгийн цаг уурын нөхцөл зэргийг харгалзан үзэж 12 тн/цаг хүчин чадалтай байхаар тооцсон байна. Нарантолгойн уурхай нь жилийн турш тогтмол үйл ажиллагаатай байх бөгөөд олборлолт, баяжуулах үйлдвэрийн үйл ажиллагаа бүрэн хүчин чадлаараа ажиллаж жигдэрсэн тохиолдолд 206 орчим үндсэн ажилтан /уурхайн удирдлага, ИТА-10%, тусгай мэргэжлийн ажилтан-70%, бусад-20%, 80 орчим түр хугацааны гэрээт ажилтан байхаар төлөвлөж байна.

Хүснэгт 2. Талбайн булангийн цэгүүдийн газарзүйн солбицолууд

№	Уртраг			Өргөрөг		
	Градус	Минут	Секунд	Градус	Минут	Секунд
1	105	55	51.11	48	33	53.88
2	105	55	51.11	48	34	29.87
3	105	56	16.12	48	34	29.87
4	105	56	16.12	48	35	10.88
5	105	55	6.12	48	35	10.88
6	105	55	6.12	48	34	29.87
7	105	54	26.12	48	34	29.87
8	105	54	26.12	48	33	53.88
9	105	55	51.11	48	33	53.88

1.1. Түүхэн товчоо

Уурхай эхэлсэн огноо: Нарантолгойн алтны үндсэн орд нь Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт Улаанбаатар-Дархан-Сэлэнгийн засмал замын баруун хэсэгт 20 км орчим зайд оршино. Уг орд нь кварц-бага сульфид-алтны орд бөгөөд үндсэн 1 судал, түүнтэй зэрэгцээ 2 жижиг судлын хэсэг 3 биетээс тогтоно.

Нарантолгойн орд нь босоо-налуу уналттай урт сунасан судлын төрлийн орд бөгөөд далд аргаар ашиглалт явагдаж байгаа орд юм.

1966-1968 онд явуулсан нарийвчилсан эрлийн ажлаар Хэнкель нарын геологиуд (1968) Нарантолгойн орчимд тархсан кварцын судлуудыг гадаргуугаас нь дээжлэн кварцын судлын төрлүүдийг тогтоон, алттай кварцын судлуудыг ялгасан. 1968-1970 онд явуулсан хайгуулын ажлын дүнд Хэнель нар (1971) Нарантолгойн алттай кварцын судлуудыг гадаргуугаас нь сувгаар нээж ховилон сорьцлолт хийсэн ба Үндсэн, Зэрэгцээ судлуудад өрмийн цооног болон далд малталтуудаар хайгуул хийж алт, мөнгөний нөөцийг тооцоолсон.

Нарантолгойн ордын ТЭЗҮ-ийг анх 2009 онд “Уул уурхайн хүрээлэн” гүйцэтгэж байсан бөгөөд ТЭЗҮ-ийн тодотголыг 2015 онд “Абсолютмайнинг” ХХК гүйцэтгэсэн байна.

Уг ТЭЗҮ-ийн тодотгол-1-ийг боловсруулахдаа ордыг 9 жилийн хугацаанд далд уурхайн аргаар, шпурын цэнэгээр тэсэлж, хоршоолон нураан олборлох системээр үргэлжлүүлэн ашиглана.

Техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголыг боловсруулах ажлыг Геологи, Уул уурхайн зөвлөх үйлчилгээ, зураг төслийн “Гоулдмэн Прожект” ХХК-ийн инженерүүд, МУ-ын зөвлөх инженер С. Ичинноров зөвлөснөөр холбогдох хууль дүрэм, журмын хүрэн хийж гүйцэтгэсэн.

1982 онд Бороогийн алтны ордын хайгуулын ажлыг хийсэн Монгол-Германы геологичид Нарантолгойн ордын нөөцийг дахин тооцоолсон. 1997 онд Нарантолгойн ордод ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгогдсон ч ашиглалтанд бэлтгэж амжилгүй байтал “Нинжа” нар Германиудын малтсан хэвтээ амыг дур мэдэн орж штольнийн түвшин, түүнээс дээш болон доош орших блокуудад олборлолт хийсэн байгаа юм. 2004 оны 7 дугаар сард БНХАУ-ын Янтай Тэн Хун компани Монгол Улсад хөрөнгө оруулан “Тэн Хун” ХХК-ийг анх байгуулсан.

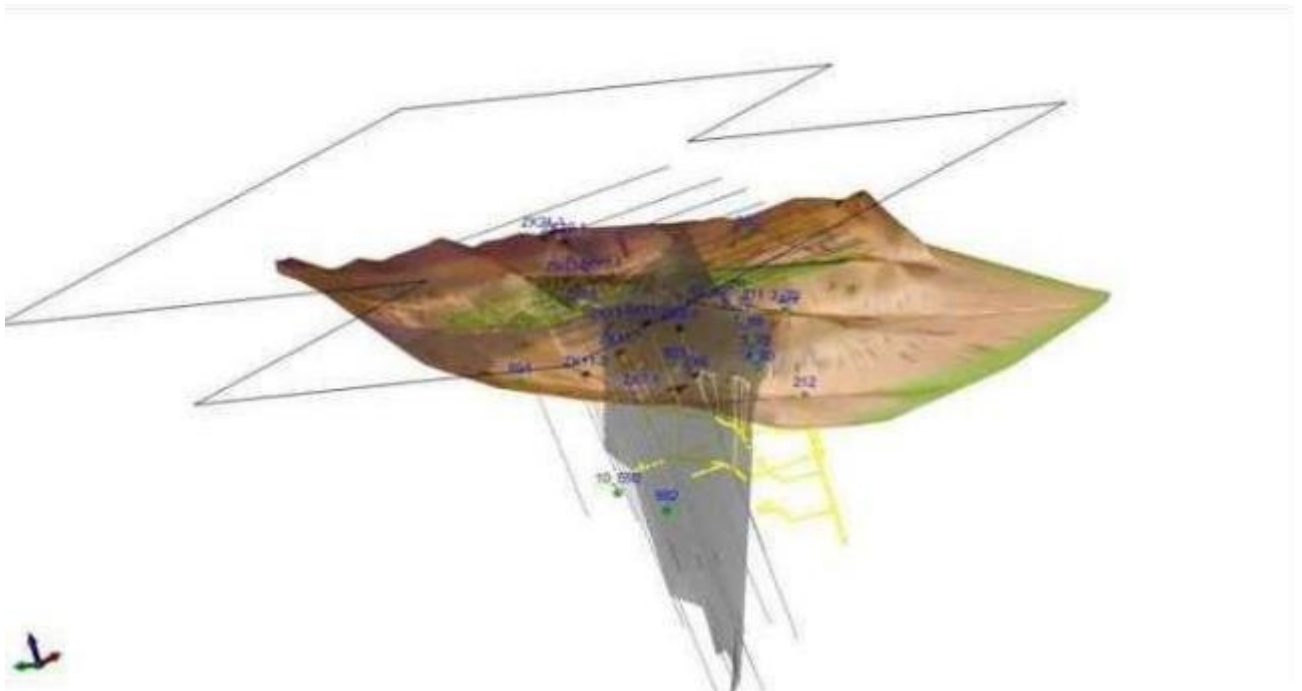
Алтны хайгуул, олборлолтын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулахаар “Тэн Хун” ХХК нь “Восток-Эрдэс” ХХК-ийн MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг ГУУКА-ын даргын 2005 оны 04 дугаар сарын 02-ны өдрийн 173 тоот шийдвэрээр 375.18 га “Нарантолгой” нэртэй талбайг шилжүүлэн авсан.

Манай компани нь Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших 375.18 га талбай бүхий ашигт малтмал ашиглах MV-000713 тоот тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг эзэмшиж байгаа бөгөөд уг тусгай зөвшөөрөл нь 2037 он хүртэл хүчинтэй, АТТХуулийн дагуу 10 жилээр 2 удаа сунгагдах эрх нь нээлттэй. БНХАУ-аас 100 хувийн хөрөнгө оруулалттай компани бөгөөд 2006 оноос эхлэн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн.

1.2. Нарантолгойн алтны ордны геологийн бүтэц

Нарантолгойн орд нь террейний ангиллаар (Г. Бадарч ба бусад, 2002) арлан нумын бассейн болох Хараа террейнд (Хараа голын бүс) байрлах ба Хараа террейнтэй металлогений дүүрэгчлэлээр давхцдаг Хойд Хэнтийн алтны металлогений бүсийн Бороо-Зуун модны хүдрийн дүүрэгт оршино. Хойд Хэнтийн бүс нь өмнөд, зүүн өмнөд талаараа Ерөө голын хагарлын бүс (Сүжигтэйн), баруун хойд, баруун талаар Баян голын гүний хагарлаар тус тус хязгаарлагддаг.

Хараа группын хурдас дотор дээд пермийн гранодиоримийн хил заагийн хэсэг илэрсэн гидротермаль хувирлын бүс бүхий нэлээд их талбайд болон гүн рүү үргэлжилсэн хэсэгт Кварцийн үндсэн ба зэрэгцээ судлууд байрлана. Мөн кварцийн судлын салбарласан хэсэг, олон тооны янз бүрийн чиглэлд (зүүн, хойш, зүүн хойш) сунасан кварцийн хялгасан судлууд тохиолдоно.

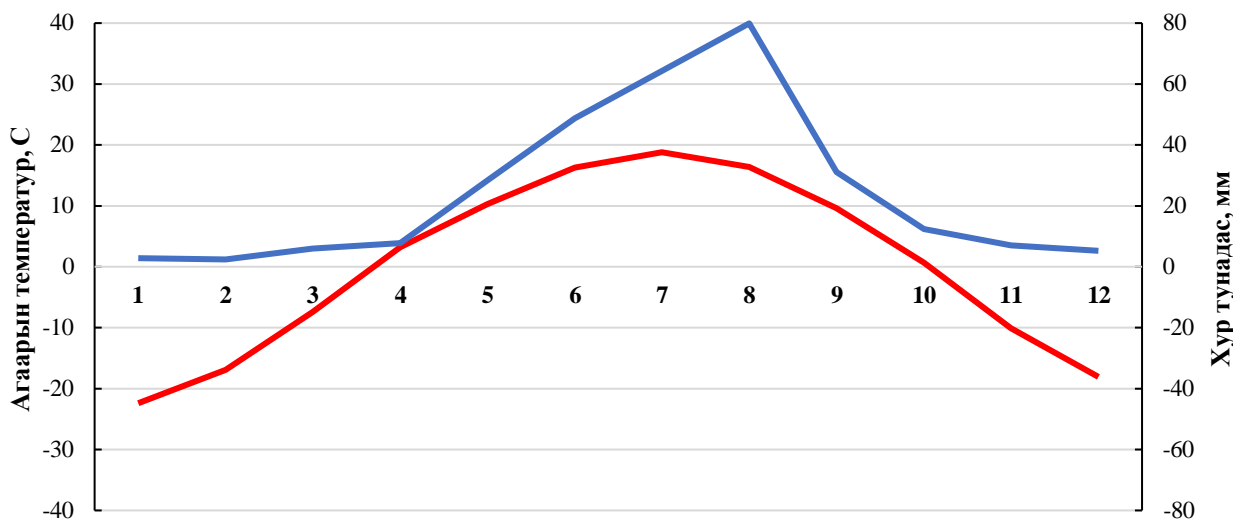
Зураг 3. Хүдрийн биетийн хэлбэр, хэмжээ (блок загварчлалаар, хойшоо харсан байдал)

Нарантолгойн алтны ордын хүдрийн хэмжээ, металлын шинэчилсэн нөөцийн тооцоог “Авсолют Майнинг” ХХК Майкромайн программын блок загварчилалд утга тараах арга ашиглан Бодитой (В) зэргээр ордын хэмжээнд 6.37 г/т алтны дундаж агуулгатай 388,489.00 тн хүдэр бүхий 2744.13 кг алт, Боломжтой (С) зэргээр 7.44 г/т алтны дундаж агуулгатай 695,000.50 тн хүдэр бүхий 5813.13 кг алтыг тус тус тооцоолж, нийт (В+С) 6.88 г/т алтны дундаж агуулга бүхий 1,083,489.51 тн хүдэр буюу 8557.26 кг алтны нөөцийг тооцсон байна. АМГ-ын 2015-03-24 өдрийн Н/26 тоот тушаал болон 2015 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн УУЯ, АМГ-н ХХ-01-12 дугаар бүхий Эрдэс баялагийн зөвлөлийн дүгнэлтээр 736,479.48 хүдэр буюу 8185,35 кг алт, 36178,49 кг мөнгө гэж баталсан байна.

1.3. Цаг уур, уур амьсгалын онцлог

Эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай, агаарын температурын хоногийн хэлбэлзэл нэлээд өндөр (хавар, намар). Өвлийн улирал нь хахир, хүйтэн, 11-р сараас 3-р сар хүртэл харьцангуй удаан үргэлжилнэ. Хамгийн их хүйтэн нь 1-р сард -48°C -д хүрнэ. Тогтвортой цасан бүрхүүл 11-р сарын дундаас 3-р сарыг дуустал үргэлжилдэг. Хөрсний хөлдөлт 9-р сарын дундаас 5-р сарын сүүлч хүртэл үргэлжлэх бөгөөд гүн нь өвөлдөө 3.0 м хүрэх боловч мөнх цэвдэг байдаггүй. Хаврын улирал 3-р сарын сүүлчээс 6-р сарын эхэн хүртэл үргэлжлэх ба хоногийн температурын хэлбэлзэл ихтэй, агаарын хуурайшилт их, хүчтэй салхитай байдаг. Зун нь бусад улирлаас арай богино, агаарын хамгийн их халуун 7-р сард нэмэх $19-26^{\circ}$ -д хүрнэ. Жилд орох хур тунадасны хэмжээ 300-400 мм, түүний 60-80% нь 7, 8-р саруудад унадаг бөгөөд хур тунадастай өдрийн тоо жилд дунджаар 60 хоног. Салхины дундаж хурд 4-8 м/сек, голдуу баруун-хойд, хойд, зүүн-хойд зүгээс салхилах бөгөөд заримдаа 20-22 м/сек хүрдэг (Монгол Улсын Үндэсний атлас, 2009 он).

Жаргалант суманд 1964 оноос цаг уурын харуул ажиллаж байсан ба 1993 онд цаг уурын өртөө байгуулагдсан. Уг цаг уурын өртөө хойд өргөргийн $48^{\circ}31'$, зүүн уртрагийн $105^{\circ}53'$ -т, далайн түвшнээс дээш 990 м өндөрт оршино.

Зураг 4. Цаг уурын ОЖД мэдээ, Жаргалант сумын цаг уурын харуулын мэдээ

Судалгааны талбай нь газар зүйн байрлалаар Хэнтий уулсын баруун хэсгийн захын нам уулсын бүсэд байршина. Орд нь Монгол орны хангай, тал хээрийн завсрын бүсэд хамаарах бөгөөд газрын гадаргуугийн өндөржилт нь Нарантолгой уул 1246.2 м, Жаргалантын гол, Тал булагийн гол, Бяцхан булагийн хөндийнүүдээр эргэн тойроны уул толгодоос тусгаарлагдсан харьцангуй өндөр уулсыг бүрдүүлж байна. Нарантолгой уул нь хойноосоо урагш сунаж тогтдог бөгөөд уулын хойд хэсэг нь бүнхэр хэлбэрийг үүсгэнэ. Энэ уул нь 1-2 м-ийн гүнтэй олон тооны хуурай жалга сайруудаар хэрчигдсэн байна.

Усан сүлжээ нь Хойд мөсөн далайн ай савд багтах ба талбайн баруун хэсгээр Жаргалантын тогтмол урсацтай гол урсаж Загдалын голд цутгадаг. Загдалын гол нь Хараагийн голд цутгана.

1.4. Нарантолгойн уурхайн техник эдийн засгийн үндэслэл

Төсөл хэрэгжүүлэгч “Тэн Хун” ХХК нь Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг Монгол Улсын хууль, дүрэм журмын хүрээнд эдийн засгийн хувьд үр ашигтай, байгаль орчинд ээлтэйгээр уурхайн ашиглалтыг явуулж улмаар улс, орон нутгийн эдийн засгийн өсөлтөд бодитой хувь нэмэр оруулах, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журмыг нэвтрүүлэх, орон нутгийн ард иргэдийг ажлын байраар хангах, далд уурхайн хаалт, нөхөн сэргээлтийг төлөвлөгөөний дагуу хийх, орон нутагт хүлээлгэн өгөх зэрэгт энэхүү төслийн зорилго оршино.

Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг 1966-1970 онуудад Германы геологичид илрүүлж байсан бөгөөд 2013 онд нарийвчилсан хайгуулын ажлын гүйцэтгэж 2015 онд улсын нэгдсэн нөөцийн санд бүртгүүлсэн байна.

Алтны хайгуул, олборлолтын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулахаар “Тэн Хун” ХХК нь “Восток-Эрдэс” ХХК-ийн MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг ГУУКА-ын даргын 2005 оны 04 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 173 тоот шийдвэрээр 375.18 га “Нарантолгой” нэртэй талбайг шилжүүлэн авсан.

Нарантолгойн алтны үндсэн ордод хамаарах MV-000713 дугаартай тусгай зөвшөөрлийг БНХАУ-ын хөрөнгө оруулалттай “Тэн Хун” ХХК эзэмшиж байгаа бөгөөд уг ордыг далд уурхайгаас ашиглах ТЭЗҮ-ийг 2009 онд Уул уурхайн хүрээлэн боловсруулж ЭБМЗ-өөр хэлэлцүүлэн батлуулсан. Энэхүү ТЭЗҮ-ийг боловсруулах явцад Уул уурхайн хүрээлэнгийн мэргэжилтнүүд мэргэжлийн шинжээчдийн баг бүрдүүлэн ажиллаж зохих дүгнэлтүүдийг хийсэн.

Төв аймгийн Жаргалант суманд орших MV-000713 тоот тусгай зөвшөөрөлд Нарантолгой алтны үндсэн ордод 2013 онд хийгдсэн нөөцийг дахин тооцож шинэчилсэн нөөцийн тооцоог 2014 он “АВСОЛЮТ МАЙНИНГ” ХХК нөөцийг дахин тооцож шинэчилсэн нөөцийг Эрдэс баялгийн зөвлөлд оруулжээ. Ашигт малтмалын газрын 2015-03-24 өдрийн Н/26 тоот тушаал болон 2015 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн УУЯ, АМГ-н ХХ-01-12 дугаар бүхий Эрдэс баялагийн зөвлөлийн дүгнэлтээр нөөцийг баталж хүлээн авсан.

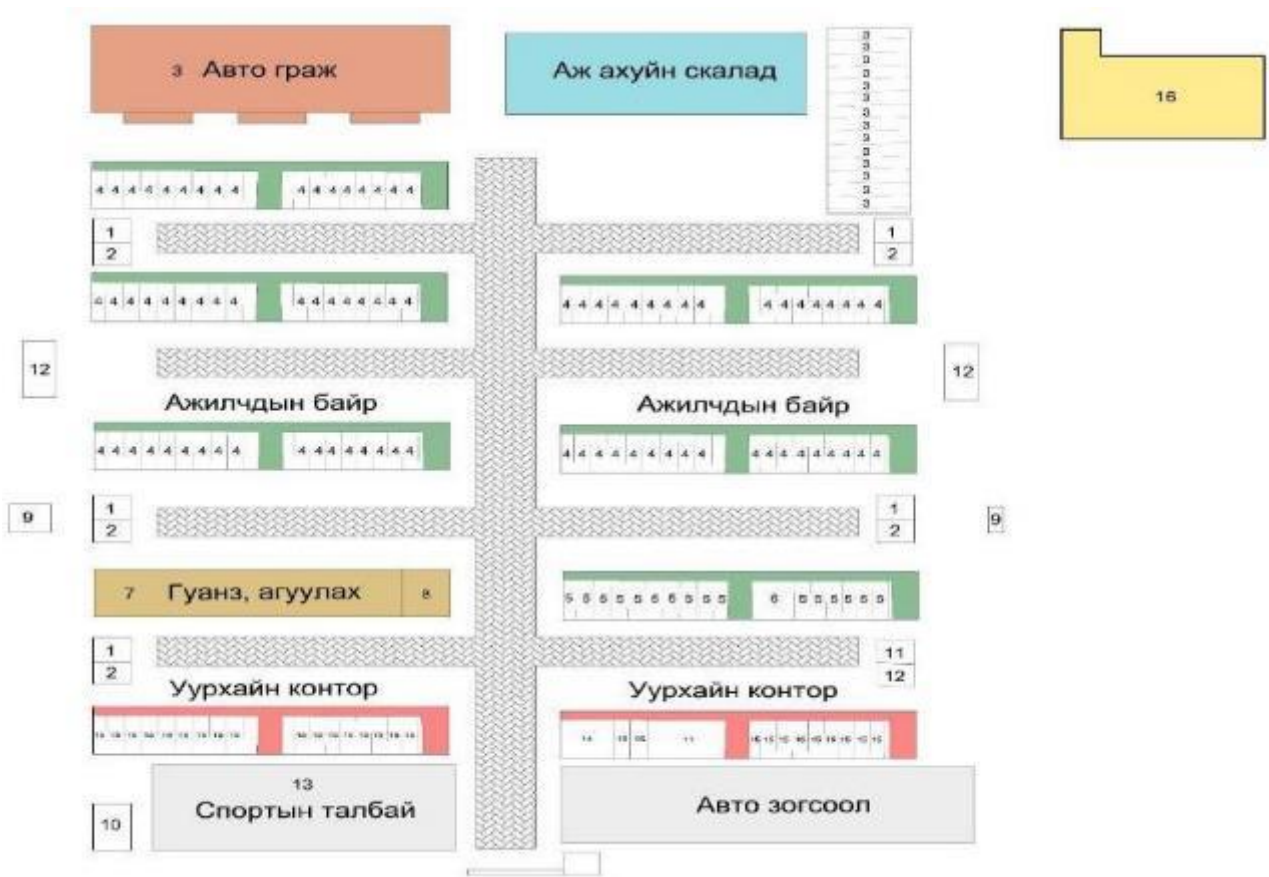
Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам Ашигт малтмал, газрын тосны газар эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр 2021.05.19-ны өдөр “Тэн Хун” ХХК-ийн захиалгаар Уул уурхайн зураг төслийн “Тоулдмэн Прожект” ХХК боловсруулсан Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэл (ТЭЗҮ)-ийг хэлэлцэж № Т/21-09-07 дүгнэлтийг гаргасан. Энэхүү дүгнэлтийг үндэслэн Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргын 2021 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн Т/211 тоот тушаалаар Нарантолгой алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол /1/-ыг хүлээн авсан. Энэхүү техник-эдийн засгийн үндэслэл нь ерөний мэдээлэл, геологи, далд уурхайн технологи, баяжуулах үйлдвэр, дэд бүтэц, эдийн засаг, байгаль орчин, хөдөлмөр хамгаалал гэсэн хэсгүүдээс бүрдэх ба төслийн мэдээллийг ерөнхий байдлаар үзүүлсэн байна.

1.5. Уурхайн гол барилга байгууламж

Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг ашиглах далд уурхайн гадаргуугийн барилга байгууламжуудад уурхайн хэвийн үйл ажиллагааг хангахад шаардагдах бүх барилга байгууламжуудыг бий болгосон.

Нарантолгойн уурхайд 2006-2017 оны хооронд хөрөнгө оруулалт жил бүр хийгдэж ирсэн бөгөөд нийт 11.5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн байна. Тус хөрөнгө оруулалтын үлдэгдэл өртөг нь 2020 оны 01-р сарын 01-ний байдлаар 2.86 тэрбум төгрөг байна.

Уурхайд ажиллах ажилчид нь уурхай дээр байрлах бөгөөд 52x8 м талбай бүхий 6-12 өрөөтэй, сэндвич хавтангаар барьсан 12 ширхэг нэг давхар байрнууд (Зураг 3), спорт заал, автограж, уурын зуух, хоолны газар, угаалгын байр, эмнэлгийн байр, хүнсний агуулах, зочид буудал, шатахуун түгээх газар зэрэг цогцолборыг баяжуулах үйлдвэрийн урд талд тусгай талбайд барьж байгуулсан болно. Мөн 3-н давхар тоосгоор барьсан уурхайн оффисын байрыг 2012 онд барьж ашиглалтанд оруулсан байна. Уурхайн оффисын байр ашиглалтанд орсноор ажилчдад хөдөлмөр аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтыг тогтмол явуулах болсон байна.

Тайлбар: 1- Усны өрөө, 2- Уурын зуух, 3- Агуулах, граж, 4- Ажилчдын өрөө, 5- Эмэгтэй ажилчдын өрөө, 6- Соёлын танхим, 7- Хоолны газар, 8- Гал тогоо, 9- Хогийн цэг, 10- Гадаа жорлон, 11- Ус буцалгах өрөө, 12- Нүүрсний агууламж, 13- Спортын талбай, 14- Хурлын танхим, 15- Уурхайн хэлтэс, тасаг, 16- Уурхайн захиргаа, эмнэлгийн пункт

Зураг 5. Нарантолгойн алтын уурхайн захиргаа, ажилчдын байрны цогцолборын бүдүүвч зураг

1.5.1. Далд уурхайн барилга байгууламж

Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг ашиглах далд уурхайн үндсэн барилга байгууламжинд хүдрийн биетийг нээхэд зориулагдсан 3 гол ам №1, №2, №3, №4, босоо мухар ам №2 нэмж гүнзгийрэх ба түвшний агааржуулалтын болон тээврийн штрекүүд, кваршлегүүд, уурхайн их амуудын ойролцоох байгууламж зэрэг малталтуудыг шинээр нэвтрэхээр байна.

Далд уурхайн ашиглалтын явцад уулын малталтаар хайгуул хийж, нөөцийг нэмэгдүүлэх, өсгөх боломжийг судлах бөгөөд суналын дагуу хоёр тийшээ болон гүнрүү нөөц өсөх магадлалтай байгаа болно.

Зураг 6. Далд уурхайн босоо ам

1.5.2. Баяжуулах үйлдвэр

Баяжуулах үйлдвэрийн барилга нь 100 х 40 м талбай бүхий хүдэр бутлах, баяжуулах, хаягдлыг саармагжуулах хэсэг цехүүд зэргээс бүрдэнэ. Нарантолгойн алтны үндсэн ордын хүдрийг БНАГУ-ын Фрайбергийн эрдэм шинжилгээний институт болон ЗХУ-ын “ВНИЙ промзолото” институтэд лабораторийн болон хагас үйлдвэрлэлийн туршилтын үр дүнд тулгуурлан БНХАУ-д түгээмэл хэрэглэгдэж байгаа гравитац болон цианаар уусгах (CIP технологи) баяжуулалтын аргыг хэрэглэж боловсруулалт хийхдээ 2 шатны бутлуур сонгож авсан.

Зураг 7. Баяжуулах үйлдвэр

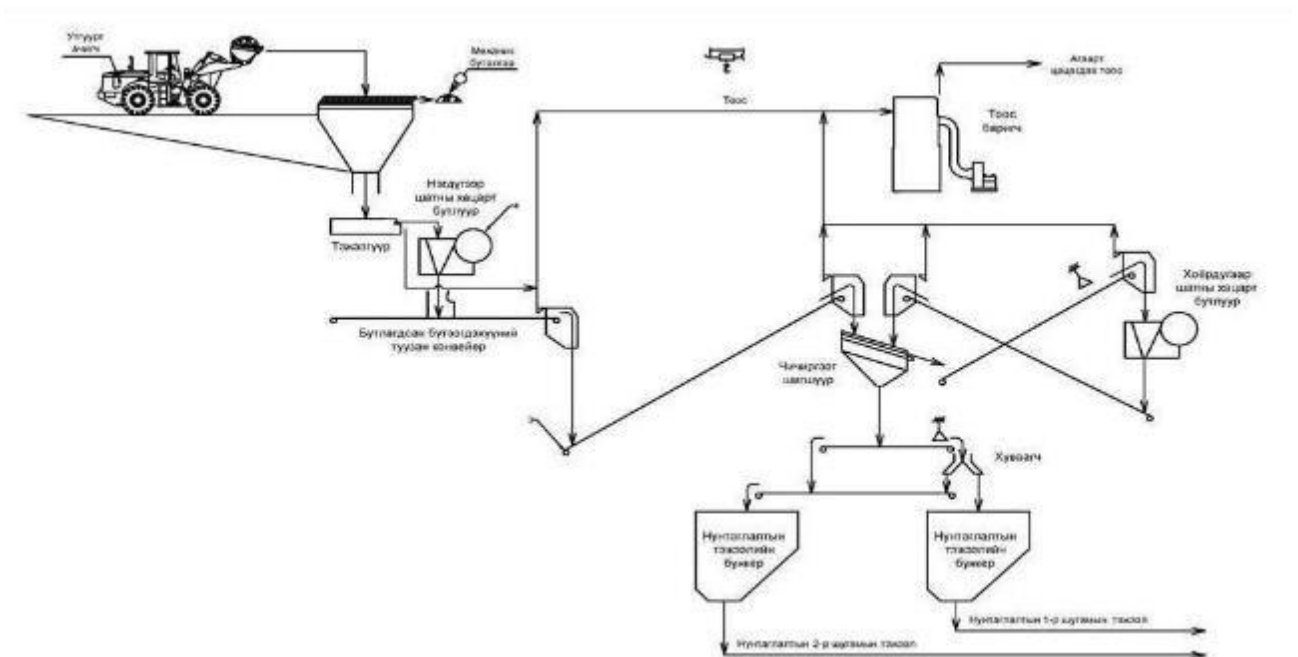
Баяжуулах технологи нь алтыг цианаар уусгаж, электролизийн аргаар тунгаан цэвэршүүлээд, металлургийн аргаар хайлуулан боловсруулж эцсийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэдэг. Баяжуулах үйлдвэр өдөрт 300 тн, жилд 9×10^4 тн хүдэр боловсруулж, баяжуулах металл авалт 90.5%, хайлуулах металл авалт 99% байх бөгөөд жилийн 300 хоногт үйлдвэрлэл явуулж, жилд 260 кг алт, 200 кг мөнгө гаргаж авахаар тооцоолсон.

Баяжуулах үйлдвэр нь дараах үндсэн цех хэсгүүдтэй. Үүнд:

- Бутлах цех
- Баяжуулах цех
- Хаягдлын сан

Бутлах цех нь 27 x 6.6 м талбай эзэлсэн нэг давхар барилга бөгөөд дотроо 350 мм-ийн хөдөлгөөнгүй шигшүүр бүхий 900 x 1240 маркийн бутлуурын тэжээгч, засварын ажилд хэрэглэх өргөх төхөөрөмж, 2 шатны хацарт бутлуур, туузан дамжуулагч, бутлагдсан хүдийн агуулах зэрэг тоног төхөөрөмжийг агуулдаг.

Бутлагдсан хүдийн бункер нь 2м x 1м x 1м хэмжээтэй байна. бутлагдсан хүдэр туузан дамжуулагч тээвэрлэгдэн бункерт хийгдэх ба эндээс тээрмийн тэжээгчээр дамжин баяжуулах хэсэгт шилжшинэ.

Баяжуулах хэсэг нь 45 x 29.7м талбай эзэлсэн байгууламж юм. Барилгад 2 шатны тээрэм, ангилах төхөөрөмжүүд, гравитациар баяжуулах төхөөрөмжүүд, гидрометаллургийн боловсруулалтын төхөөрөмжүүд болон ус, булингын шахуурга зэрэг бусад төхөөрөмжүүд байрлана. Барилгын 14 м урттай эхний хэсэгт нунтаглах, ангилах процессын тоног төхөөрөмжүүд, дараагийн 18 м-тэй хэсэгт гравитацийн баяжуулалтын төхөөрөмжүүд болон өтгөрүүлэгч байрлуулсан байна.

Үлдсэн 12.5 м урттай хэсэгт гидрометаллургийн тоног төхөөрөмжүүдийг суурилуулсан. Мөн засвар үйлчилгээний зориулалт бүхий талбайтай. Хаягдал болон алт цэвэршүүлэх хэсэг нь барилгын үлдсэн 13 м урттай хэсэгт зэрэгцээ байрладаг. Мөн үүний хэсэгт хаягдлыг саармагжуулах тоног төхөөрөмж бүхий хэсэг байрлаж байна.

1.5.3. Хаягдлын далан

Нарантолгойн ордын нөөц, далд уурхай, баяжуулах үйлдвэрийн хүчин чадал, ордыг ашиглах хугацаанд үндэслэн хаягдлын санд хуримтлагдах хаягдлын нийт эзэлхүүнийг тогтоож баяжуулах үйлдвэрийн технологи, холбогдох дүрэм, шаардлагуудад тулгуурлан хаягдлын шинж чанарыг тодорхойлж хаягдлын далангийн бүтэц, хаягдлыг байршуулах төлөвлөгөөг гаргаж байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээг тодорхойлж гамшиг ослоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнүүдийг төлөвлөсөн.

Нарантолгойн уурхайн баяжуулах үйлдвэрийн баруун аманд байдаг бөгөөд 18 га ашигтай талбайтай 1,0-1,5 сая м³ хаягдлыг хадгалах боломжтой байсан бөгөөд нэмэлт өргөтгөлийн ажлыг 2019 онд шинээр хийж 180,000 тн нэмэгдүүлсэн (Зураг 7. GoogleMapsPro). Уг талбай нь зүүн урагш харсан хонхор уулын аманд байгаа нь салхиар тоос тараагдах боломж бага. Ашиглалтанд аваад 9 жил өнгөрөхөд ан цав хагарал, гадаргийн эвдрэл, цөмрөлт суулт ажиглагдаагүй. Үер, гадаргын уснаас хамгаалах шуудуу, даланг хамгаалсан. Хаягдлыг ул, хананд нэвчих байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхээс хамгаалж 3 мм-н зузаантай зориулалтын нийлэг материалаар (PVC)-р бүрэн доторлосон.

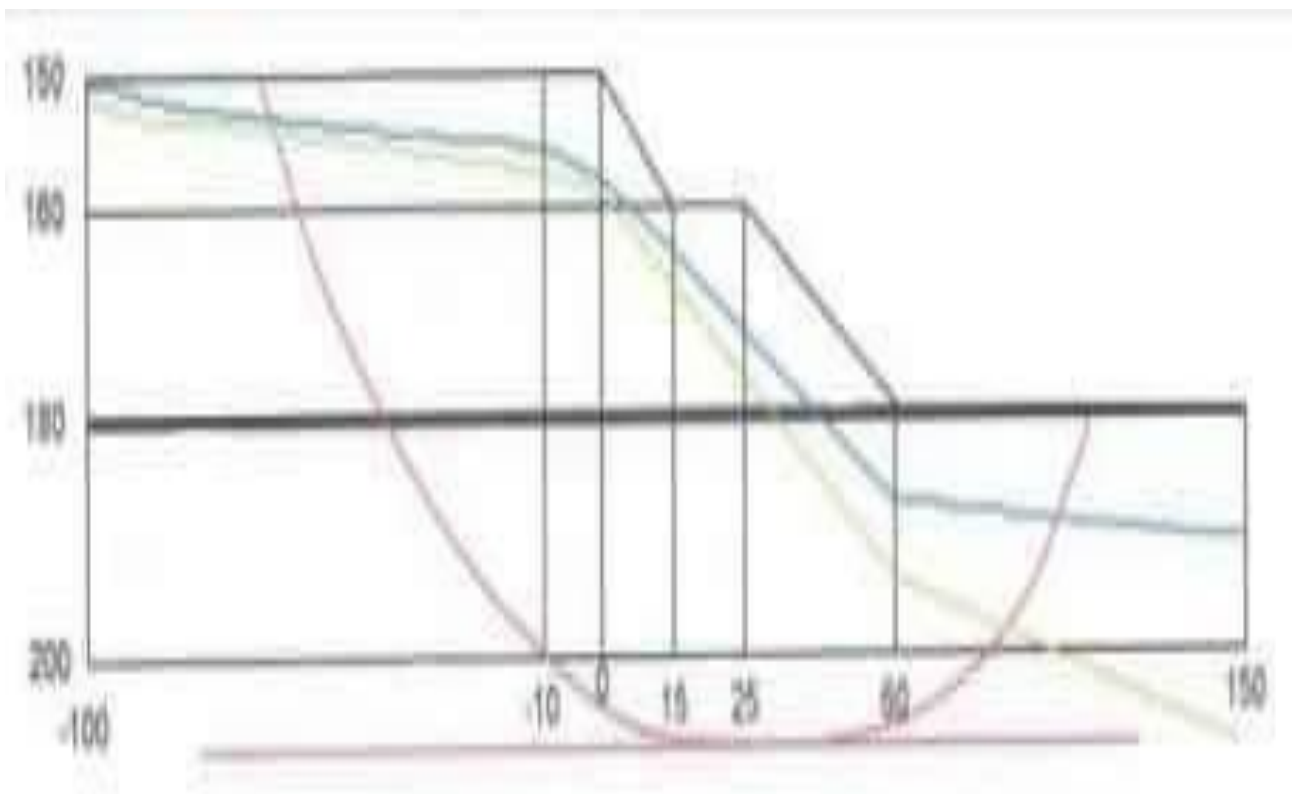
Зураг 8. Хаягдлын далан

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Баяжуулахаас гарсан шаварлаг хаягдлыг $\Phi 5000 \times 5600$ хэмжээтэй тусгай зориулалтын торхонд шингэрүүлж усанд уусган дэвээж хоргүйжүүлэх торхонд хийж уусмал дахь цианийн хэмжээг $0,1 \text{ мг/л}$ болтол бууруулна. Хаягдал дахь цианийн агуулга $0,1 \text{ мг/л}$ болгосноор олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн хэмжээнд хүрэх бөгөөд байгаль орчин хүн амьтанд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй аюулгүйн хэмжээнд байна гэж үзэж болно.

Далангийн аюулгүйн хяналт: Хуурай хаягдлын далангын байрлал нь баяжуулах үйлдвэрийн баруун талд оршдог. Далангийн өргөн 500м, урт 600м, ус агуулах талбай 300000 м^2 , далангийн суурийн өндрийн тэмдэглэгээ 1093м, тооцоолсон ашиглах өндрийн хэмжээ 32м, дундаж налуу 5° . Анхдагч даланг хаягдал чулуу болон баяжуулах үйлдвэрийн хөрснөөс гарсан холимог чулуугаар байгуулсан. Үүнд:

- Далангийн суулт, элэгдэл, эвдрэл
- Ус зайлуулах суваг шуудуу
- Усны ба хяналтын цооногын шинжилгээ
- Хаягдлын гадаргуугийн хяналт
- Агаарын тоосны шинжилгээ г.м

Зураг 9. Хаягдлын далангийн схем

- Цэнхэр шугам- ус нэвчих үеийн хязгаар
- Шар шугам- хагарах хүчдэлийн бүс
- Улаан шугам- болзошгүй эвдрэлийн хүрээ

1.5.4. Цахилгаан эрчим хүчний хангамж

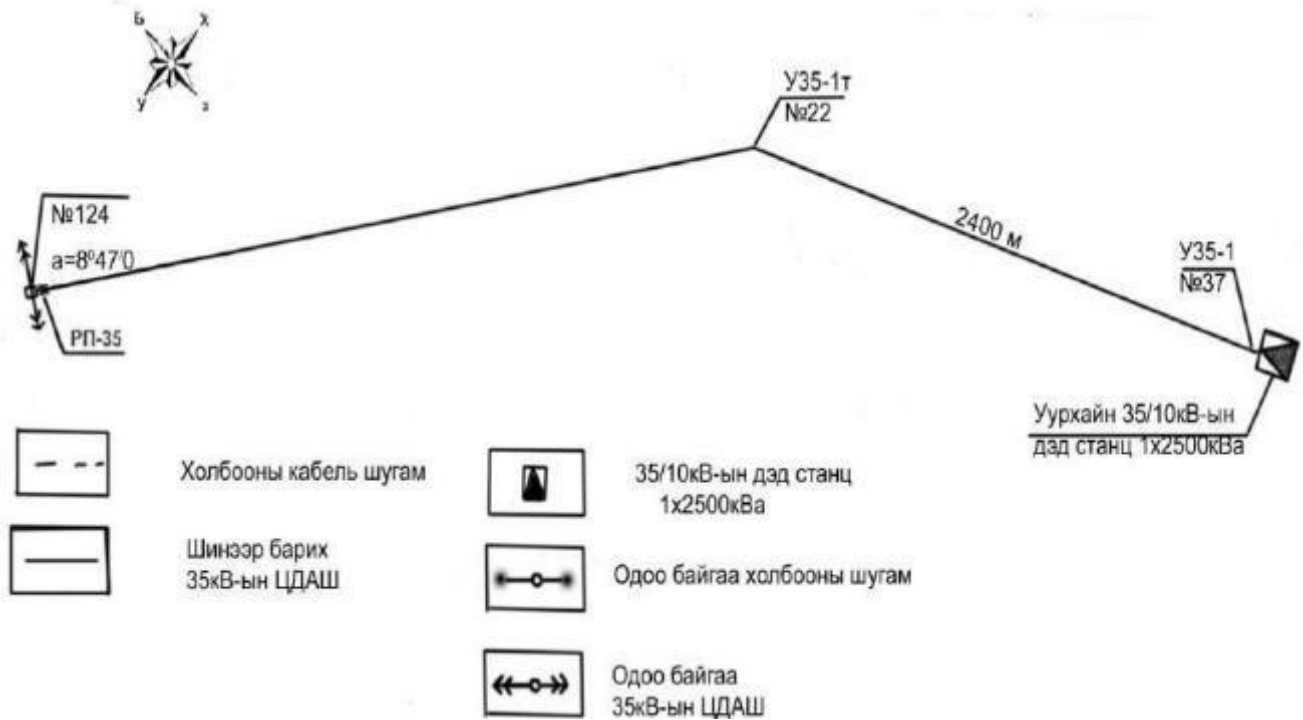
Нарантолгойн уурхай нь цахилгаан хангамжийн нэгдсэн системд холбогдсон бөгөөд уурхайн бүх цахилгаан эрчим хүчний хэрэглэгчид нь нэгдсэн системээс хангагдаж байна. Цахилгааны эх үүсвэр нь 2500кВА-ын хүчин чадалтай 110/10кВА-ын дэд станцаас тэжээгдэж байна. Уурхайн цахилгаан эрчим хүчийг дараах байдлаар хангаж ажиллаж байна. Үүнд:

➤ Худгийг 10/0,4 кВ-ын 100 кВА-ын чадалтай дэд станц	1ш
➤ Уурхайн хэрэглэгчдийг 200 кВА-ын чадалтай дэд станц	2ш
➤ 400 кВА-ын дэд станц	1ш
➤ Баяжуулах үйлдвэрийг 1000 кВА-ын чадалтай дэд станц	1ш
➤ Ажилчдын байрыг 200 кВА-ын дэд станц	1ш

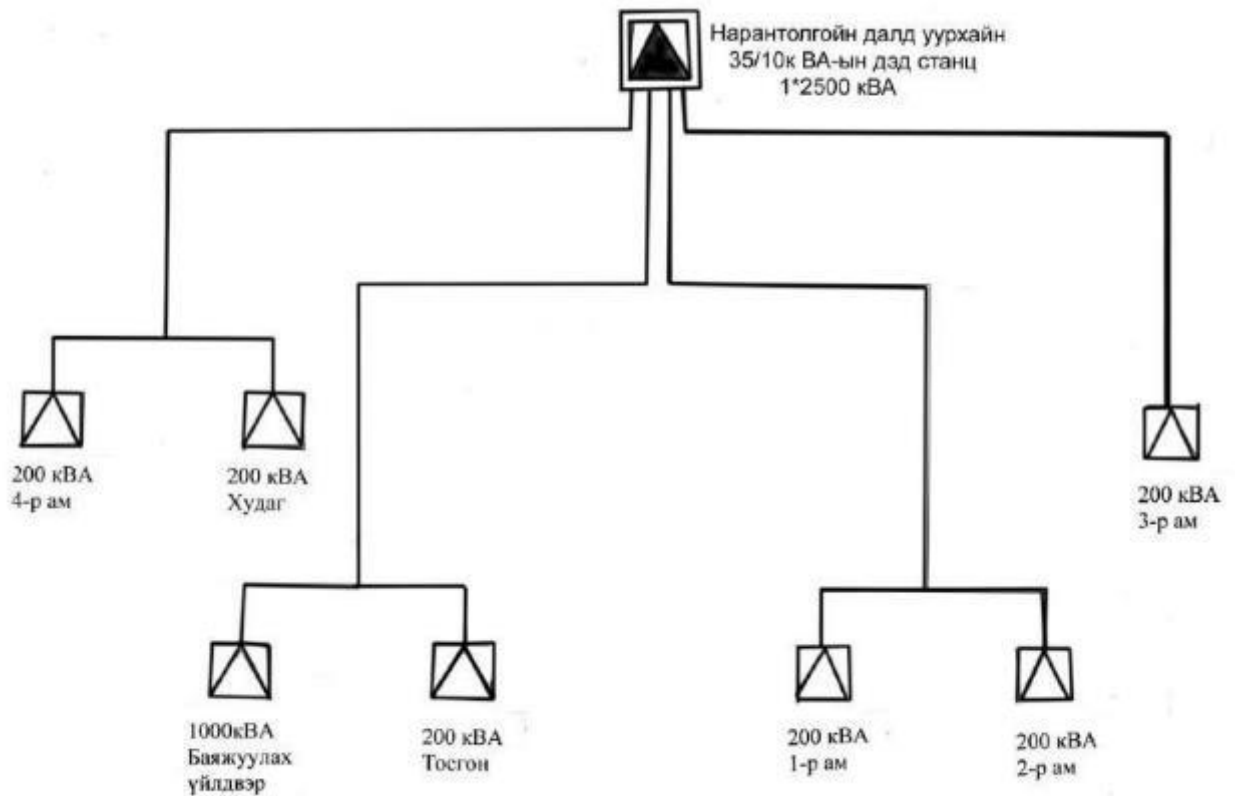

Зураг 10. Уурхайн дэд станц оролтын шугамын хүчин чадал (35000V)

Гадаад цахилгаан хангамж: Нарантолгойн ордоос урагш 3-5 км зайд Борнуур-Цагаанбулагийн 110/35/10 Кв-н өндөр хүчдэлийн цахилгаан дамжуулах шугам, Борнуур-Угтаалыг холбосон 35 Кв-ын шугам тус тус дайран өнгөрдөг. Нарантолгойгоос 2 км зайд орших Талбулаг баг нь Жаргалант сумаас эрчим хүчээр хангагдах ба Жаргалант сумаас татсан 10 кВ-н цахилгаан дамжуулах шугам, 10/0.4-н 4 кВА-н дэд станцтай (Зураг 6). Уурхай нь цахилгаан хангамжын нэгдсэн системд холбогдсон ба уурхайн цахилгаан хангамжид зориулсан нийт 5 дэд станц байдаг. Уурхайн цахилгааныг эрчим хүчээр хангахын тул 10 кВ-н шугамууд, 10/0.4 кВ-ын дэд станцуудыг барьсан (Зураг 9).

Зураг 11. Уурхайн гадаад цахилгаан хангамжийн ерөнхий байршил

Зураг 12. Уурхайн дотоод цахилгаан хангамжийн ерөнхий схем

1.5.5. Усан хангамж

Технологийн болон ундны усан хангамжинд гүний 1 худгийг ашигладгаас гадна 3-р босоо ам, хаягдлын даланд тогтсон усыг эргүүлэн ашиглах замаар баяжуулах үйлдвэрийн усны хэрэгцээг хангаж байгаа болно. Гүний худгийн усны ундарга 2.6 л/сек. Технологийн усны гол хэрэглэгч нь баяжуулах үйлдвэр юм.

Баяжуулах үйлдвэр нь нийт хэрэгцээт усны 20 хувийг шинэ усаар, 80%-ийг эргэлтийн усаар ашиглаж байгаа болно. Өдөрт хэрэглэх эргэлтийн усны нийт хэмжээ 1267.8 м³ байх бөгөөд энэ нь нэг тн хүдэр баяжуулалтанд 4.2 м³/тн зарцуулалттай байна. Эргэлтийн усанд нэмж оруулах цэвэр усны хэмжээ 20% байх бөгөөд цэвэр усны зарцуулалт 0.71 м³/тн байна. Баяжуулах үйлдвэрт өдөрт дунджаар 300 тн хүдэр баяжуулах бөгөөд өдөрт шаардлагатай цэвэр усны хэмжээ 214.2 м³ байна. Энэ нь цагт 8.9 м³/цаг буюу 2.4 л/сек ундарга шаардана.

Зураг 13. Ахуйн болон технологийн хэрэглээний гүний худаг

1.5.6. Химийн бодисын агуулах

“Тэн Хун” ХХК-ны үйл ажиллагаанд ашиглагдаж буй химийн бодисуудыг “Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам” MNS 6458:2014 стандартын дагуу ангилах, хадгалах ажлыг хийж гүйцэтгэж байна.

Тус компанийн баяжуулах үйлдвэрлэлд Монгол улсын Засгийн газрын тогтоолоор батлагдсан Монгол улсад ашиглахыг хязгаарласан химийн хорт болон аюултай бодисын жагсаалтад багтдаг натрийн цианидыг тусгай зөвшөөрлөөр ашиглагддаг бөгөөд Нарантолгойн уурхайн баяжуулах үйлдвэрийн зүүн урд талд 270 метр зайд стандартын зайн хэмжээн дагуу цианит натрийн төв агуулах байрлаж байна. Агуулахын хашааны дотор хашааг тойрсон шуудуу бүхий усны хамгаалалттай ба цооногоос ус татах насостой. Мөн галын аюулаас хамгаалах хэрэгслийн сараатай. Галын хор болон бусад багаж хэрэгсэл бүрэн байгаа болно. Хашааны гадна 55 метрийн зайд харуулын байртай. Цементэн талбайтай, төмөр торон хашаатай, хамгаалалтын өргөст тортой.

“Тэн Хун” ХХК алтны хүдэр боловсруулах үйлдвэрийн зүүн урд талд 270 метр стандартын зайд цианид натрийн төв агуулах байрладаг. Цианид натрийн агуулах нь 22 тн 11 ширхэг контейнерээс бүрдэнэ. Контейнер тус бүр нь 2 цоож болон лацтай. 24 цагын турш хяналтын 2 камер, хөдөлгөөн мэдрэгч дохиололтой, харуул хамгаалалтын байнгын нэг хамгаалагч хяналт тавин ажилладаг. Өдөрт 2 удаа холбогдох ажилчид шалгалт хийж тэмдэглэл хөтөлдөг байна. 2 тод гэрэлтүүлэгтэй, хашааны дээгүүр өргөст тороор хамгаалагдсан, лацадсан цоожтой байдаг. Агуулахын хашааны дотор хашааг тойрсон шуудуу бүхий усны хамгаалалттай ба цооногоос ус татах насостой. Мөн галын аюулаас хамгаалах хэрэгслийн сараатай. Галын хор болон бусад багаж хэрэгсэл бүрэн байгаа болно. Хашааны гадна 55 м зайд харуулын байртай. Цианид натрийн нөөцийн агуулахын суурь талбай нь 30 м урт, 25 м өргөн, нийт 750 м² талбайг 30 см зузаан цементэлж байгуулсан байна.

Зураг 14. Химийн бодисын агуулах

1.5.7. Баяжуулах үйлдвэрийн лаборатори

Уурхайн ашиглалтын үйл ажиллагаа болон баяжуулах үйлдвэрийн технологийн шат дамжлага бүрд хяналт тавих зорилгоор баяжуулах үйлдвэрийн дэргэд шинжилгээний лаборатори ажиллаж байна.

Лаборатори дараах үндсэн үйл ажиллагааг явуулна. Үүнд:

- Хүдрийн найрлагыг судлах
- Хүдэр дэх металлын агуулгыг тодорхойлох
- Технологийн шат дамжлага бүрийн бүтээгдэхүүнүүдэд шинжилгээ хийж чанарын хяналт тавих
- Технологид хэрэглаж байгаа усны болон уусмалын агуулгыг хянах
- Хаягдал дахь хорт бодисын хэмжээнд хяналт тавих

Дээрх үйл ажиллагааг явуулахын тулд баяжуулах үйлдвэрийн шинжилгээний лаборатори нь дараах нэгж хэсгүүдээс бүрдэнэ.

- Дээж авч шинжилгээнд бэлтгэх хэсэг
- Металл хайлуулах цех
- Хими, спекторийн шинжилгээний хэсэг

Лабораторийн үйл ажиллагаа үйлдвэрийн үйл ажиллагаантай зэрэгцээ явагддаг.

Зураг 15. Баяжуулах үйлдвэрийн лаборатори

1.5.8. Техникийн засвар үйлчилгээний барилга байгууламж

Уурхайн засварын үйлчилгээний дэд бүтэц нь уулын механик тоног төхөөрөмж, байжуулах үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн найдвартай ажиллагааг хангахын тулд урсгал засвар, техникийн үйлчилгээ хийхийн зэрэгцээ засвар ашиглалтын хэрэгцээний төрөл бүрийн материал, сэлбэг хэрэгсэл, түлш, тос зэргийг хүлээн авч хадгалах, тавьж олгох зориулалттай.

Ашиглалтын үйлчилгээний өндөр түвшин, материал техникийн хангамжийн найдвартай системээр уурхайд ажиллаж буй бүх тоног төхөөрөмжийн хэвийн ашиглалтыг хангахад үндэслэн засвар техникийн үйлчилгээний ажлын хэмжээг тооцно. Уурхайн засвар техникийн үйлчилгээний дэд бүтцийн зориулалт, зохион байгуулалтын схем боловсруулалт, гарсан тооцооны дагуу дор дурьдсан бүтцийг төсөлд сонгож авсан болно. Үүнд:

1. Уулын механик тоног төхөөрөмжийн агрегатын засварын хэсэг, зөөврийн засвар техникийн үйлчилгээний бригадын хамт
2. Автомашины агрегатын засвар техникийн үйлчилгээний хэсэг
3. Механик цех
4. Цахилгаан тоноглолын засварын хэсэг
5. Материал сэлбэгийн агуулах
6. Автомашины гараж

Зураг 16. Техникийн засвар, үйлчилгээний барилга

1.5.9. Тэсрэх материалын агуулах

Тэсрэх материалын агуулах нь тэсрэх бодисын, тэсрэх хэрэгслийн, түгээх байр, харуулын байр гэсэн нийт 4 барилгатай.

Тэсрэх материалын агуулах нь уурхайн тэсэлгээний ажилд шаардагдах тэсрэх материалыг хадгалах, түгээх үндсэн үйл ажиллагаатай. Уурхайн тэсрэх материалын агуулахын онцгой хамгаалалтын барилга байгууламжийг 2009 онд барьж ашиглалтанд оруулсан. Тус агуулахад харуул хамгаалалтын 2 ажилтан, агуулахын нярав 2 ажилтан ажиллаж хамгаалдаг. Тэсрэх материалын агуулах нь Нарантолгойн уурхайн лицензийн талбай дотор шороон далангаар хамгаалсан хагас далд хэлбэртэй блокоор барьж шавардсан. Агуулахын талбайг бүрэн гэрэлтүүлэхээр тал бүрээс нь 5 ширхэг гэрэлтүүлгээр гэрэлтүүлсэн. Галын цэг болон гал унтраах хэрэгслээр тоноглогдсон. Тэсрэх материалын агуулахын багтаамж нь 20 тн юм.

Тэсрэх материалын агуулахын нутаг дэвсгэрийн зориулалтын талбайд цэнэглэгч машинд болон тэсрэх бодис бэлтгэж үйлдвэрлэх суурин цэгт тэсрэх бодис 2 хоногоос илүүгүй хугацаагаар хадгалахыг зөвшөөрнө. Уурхайн их ам болон налуу малталтын гүнзгийрэлтийн үед тухайн ээлжинд хэрэглэх тэсрэх материалыг эдгээр малталтын амнаас 50 м-ээс багагүй зайд тусгайлан бэлтгэсэн байранд хадгална.

Зураг 17. Тэсрэх материалын агуулах

1.5.10. Түлшний агуулах ба шатахуун түгээх станц (ШТС)

Шатахуун цэнэглэх станцын ажлын зургийг Монгол улсын стандарт MNS 4628 98-ийн зааврыг баримтлан 2009 оны 4-р сард “АКСИОМ констракшн” ХХК-нд доорх байгаль цаг уурын нөхцөлд тохируулан боловсруулан гүйцэтгэсэн. Үүнд:

Гадны агаарын температур 34.3 градус

Салхины хүч 35 кг/м.кв

Цасны ачаалал 50 кг/м.кв

Шатахуун цэнэглэх станцын В20 маркийн бетон хучилттай тавцанг зүүн тийш конторын барилгатай зэрэгцээ /створ/, авто замаас 15 м-ийн зайд байрлуулсан. Орох замын эхэн дээр тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний хурдыг хязгаарласан замын тэмдэг болон галын аюултай бүсийг анхааруулсан тэмдгийг байрлуулсан.

Зураг 18. Шатахуун түгээх станц

1.6. “Тэн Хун” ХХК-ний байгаль орчны үнэлгээ, холбогдох зөвшөөрлүүд

1.6.1. “Тэн Хун” ХХК-ны эзэмшдэг тусгай зөвшөөрөл

Хүснэгт 3. “Тэн Хун” ХХК-ийн эзэмшдэг ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлүүд

№	Тусгай зөвшөөрлийн дугаар	Дугаар	Хүчинтэй хугацаа
А. Ашигт малтмал олборлох ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл			
1	Нарантолгой ордоос ашигт малтмал ашиглахыг тусгай зөвшөөрөл	MV-000713	2007.01.23-30 жил

1.6.2. Газар ашиглах зөвшөөрөл, гэрчилгээ

Хүснэгт 4. Газар ашиглалтын зөвшөөрөл, гэрчилгээ

№	Газар эзэмших зориулалт	Гэрчилгээний дугаар	Газрын хэмжээ м/кв	Хүчинтэй хугацаа
1	Уул уурхайн үйлдвэрийн барилга, байгууламж	0000104232	19984	2022.07.04-2027.07.07
2	Нөөц газар	600104227	3737683	2022.07.04-2027.07.04

1.6.3. Байгаль орчны холбогдох зөвшөөрөл

Хүснэгт 5. Байгаль орчны холбогдох зөвшөөрөл, хүчинтэй хугацаа

№	Газар эзэмших зориулалт	Дугаар	Хүчинтэй хугацаа
1.	Химийн бодис ашиглах зөвшөөрөл	0002622	2024.01.22-2029.01.22
2.	Химийн бодис ашиглах зөвшөөрөл	0001836	2021.03.29-2024.12.31
3.	Ус ашиглуулах дүгнэлт	E-2405-000002	2024.12.31
4.	Ус ашиглах зөвшөөрөл	A/08	2024.12.31
5.	Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт уул уурхай олборлолт	0019332	2024.10.08-2026.10.08
6.	Шатах, тослох материал түгээх	0003698	2024.12.11-2025.12.11
7.	Тэсрэх бодисын агуулах	0003699	2024.12.11-2025.12.11

1.6.4. Байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлын тайлан

Нарантолгой уурхай 2019 оноос 2024 хүртэл “Их Зос” ХХК-иар төслийн талбайн орчны хяналт шинжилгээний мониторингийг жилд 2 удаа гүйцэтгэхээр гэрээ байгуулсан. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрөөр уурхайн үйл ажиллагааны явцад хүрээлэн буй орчинд үзүүлж буй эерэг, сөрөг нөлөөллийг жилүүдийн хооронд тодруулах, тухайн сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх зөвлөмж боловсруулж, уг зөвлөмжийн дагуу арга хэмжээ авахад оршино.

1.7. Уурхайн 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүтэц, нийт зардал

Нарантолгойн уурхайн MV-000713 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд явагдана. Уурхайн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд үндсэн олборлох, баяжуулах үйл ажиллагаа болон байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг нэгтгэсэн болно. 2025 оны байгаль орчны төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээ, нөхөн сэргээлтийн ажлын зардалд нийт ерөн нэгэн сая есөн зуун дөчин мянган (**91,100,000**) төгрөг төлөвлөсөн байна.

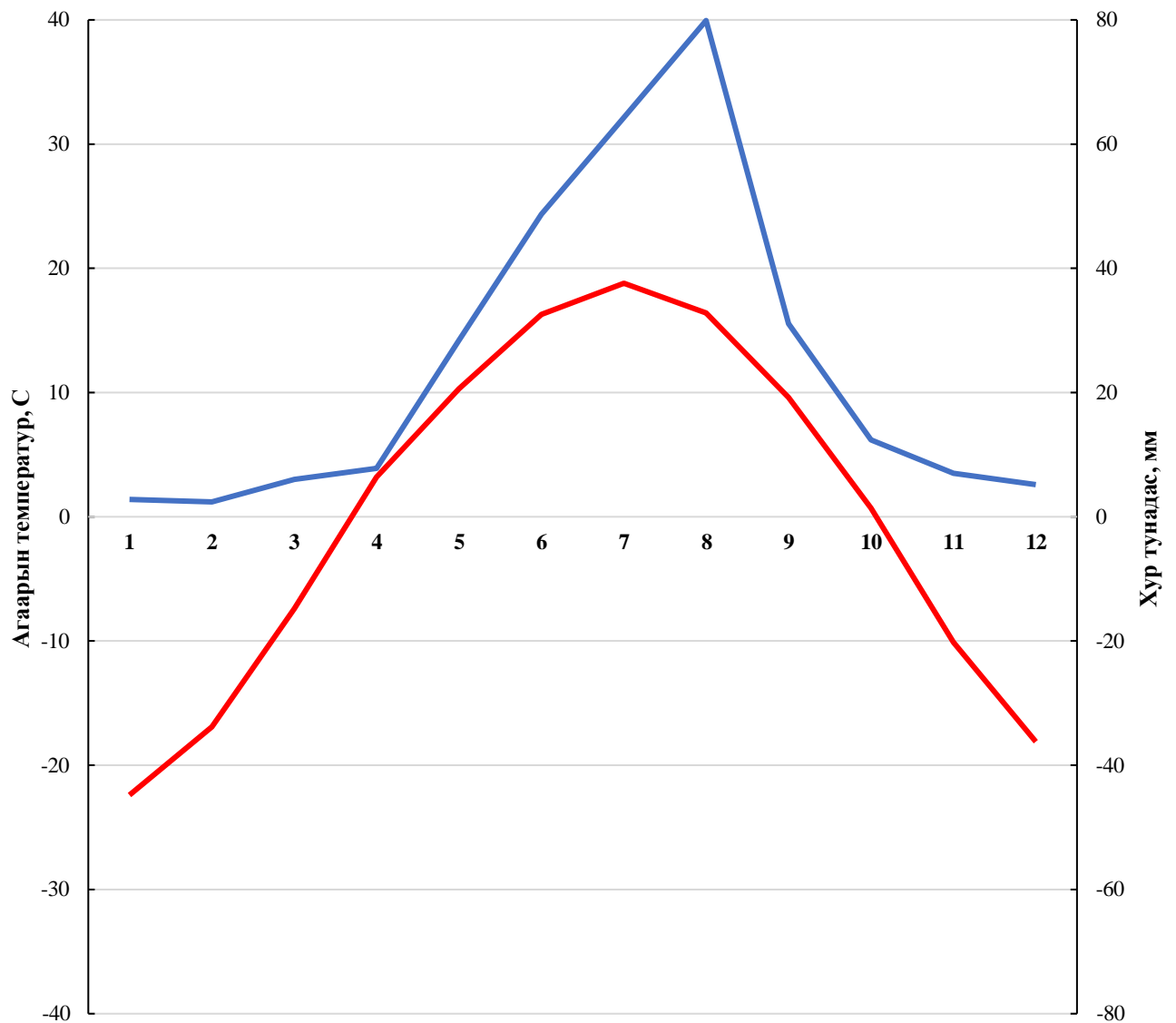
2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Төв аймаг нь Монгол улсын нутгийн төв хэсэгт Хэнтий уулархаг Дорнод Монголын талархаг мужид 77.4 мянган дөрвөлжин км газар нутагтай, 27 сум, 97 багтай. Тус аймаг нь 94.8 мянган хүн ам, 27 мянган айл өрхтэй. Аймгийн төв Зуунмод хот нь нийслэл Улаанбаатар хотоос 43 км зайтай. Дэд бүтцийн хувьд аймгийн нутаг дэвсгэрт Монгол улсын нийслэл Улаанбаатар хот байрладаг, харилцаа холбоо, авто, төмөр зам зэрэг үйлдвэрлэлийн дэд бүтэц харьцангуй сайтай. Аймгийн хэмжээнд 2020 оны 1-р улиралд 5.8 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлвэрлэсэн нь 2019 оны мөн үеэс 3.6 хувь буюу 0.2 тэрбум төгрөгөөр өссөн. Аймгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл өссөн нь ашигт малтмал олборлолт өмнөх оноос 15.5 хувь буюу 0.3 тэрбум төгрөгөөр өссөнөөс харагдаж байна.

Төв аймгийн Жаргалант сум нь 186.6 мян.га газар нутагтай, Зуунмод сумаас 180 км, Улаанбаатар хотоос баруун хойш 135 км, урд талаараа Төв аймгийн Баянцогт, Угтаалцайдам сум, зүүн талаараа Төв аймгийн Борнуур сум, хойд талаараа Сэлэнгэ аймгийн Баянгол сум, Төв аймгийн Сүмбэр сум, баруун талаараа Төв аймгийн Цээл, Сэлэнгэ аймгийн Орхонтуул сумуудтай хиллэдэг. Засаг захиргааны анхан шатны нэгж 4 баг, 6568 гаруй хүн ам, 95.41 мянга гаруй толгой мал, 1798 айл өрхтэй. Ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулснаар, улс орон нутгийн экспортын орлого нэмэгдэхээс гадна уурхай болон уурхайг дагалда тухайн бүс нутагт ханган нийлүүлэгч, үйлчилгээ, жижиг дунд ажлын байр бий болж, орон нутагт ажил эрхлэлт нэмэгдэх, ажилгүйдэл ядуурлыг бууруулах, шинээр хүн амын төвлөрөл бий болох зэрэг олон зэрэг нөхцөл бүрдэх болно.

2.1. Уур амьсгал

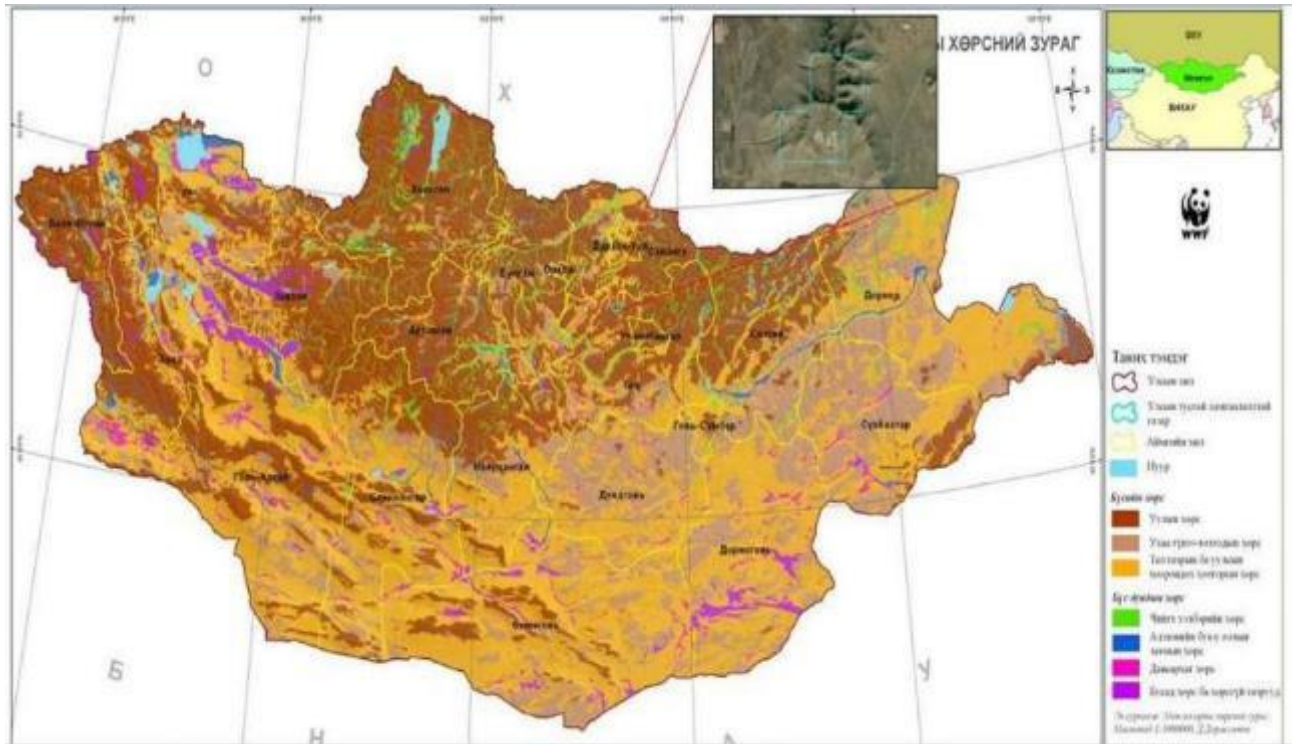
Эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай, агаарын температурын хоногийн хэлбэлзэл нэлээд өндөр (хавар, намар). Өвлийн улирал нь хахир, хүйтэн, 11-р сараас 3-р сар хүртэл харьцангуй удаан үргэлжилнэ. Хамгийн их хүйтэн нь 1-р сард -48°C -д хүрнэ. Тогтвортой цасан бүрхүүл 11-р сарын дундаас 3-р сарыг дуустал үргэлжилдэг. Хөрсний хөлдөлт 9-р сарын дундаас 5-р сарын сүүлч хүртэл үргэлжлэх бөгөөд гүн нь өвөлдөө 3.0 м хүрэх боловч мөнх цэвдэг байхгүй. Хаврын улирал 3-р сарын сүүлчээс 6-р сарын эхэн хүртэл үргэлжлэх ба хоногийн температурын хэлбэлзэл ихтэй, агаарын хуурайшилт их, хүчтэй салхитай байдаг. Зун нь бусад улирлаас арай богино, агаарын хамгийн их халуун 7-р сард нэмэх $19-26^{\circ}\text{C}$ -д хүрнэ. Жилд орох хур тунадасны хэмжээ 300-400 мм, түүний 60-80% нь 7, 8-р саруудад унадаг бөгөөд хур тунадастай өдрийн тоо жилд дунджаар 60 хоног. Салхины дундаж хурд 4-8 м/сек, голдуу баруун-хойд, хойд, зүүн-хойд зүгээс салхилах бөгөөд заримдаа 20-22 м/сек хүрдэг.

Зураг 19. Цаг уурын ОЖД мэдээ, Жаргалант сумын цаг уурын харуулын мэдээ

2.2. Хөрс, ургамал зүй

Нарантолгойн ордын талбай нь уул тал хосолсон нутаг учраас энэ нөхцөл зохицсон ургамал амьтны аймаг тархжээ. Тал хөндий, уул бэл хормой нь үржил шим сайтай учир хадлан, тариалан эрхлэх, төмс, хүнсний ногоо тариалах гол эх үүсвэр нь болдог. Нутгийн уулархаг хэсгийг дөрвөн улирлын эргэлтэд бэлчээрт ашиглана. Баянцогт, Нарантолгой, Хуштын нурууны ар хажуугаар бага зэргийн талбайд ой мод ургана. Ой модны бүрэлдэхүүнд нарс, хус, улиас, бургас, нохойн хошууны бут зонхилдог.

Зураг 20. Монгол орны хөрсний зураг

2.3. Ус зүй

Усан сүлжээ нь Хойд мөсөн далайн ай савд багтах ба талбайн баруун хэсгээр Жаргалантын тогтмол урсацтай гол урсаж Загдалын голд цутгадаг. Загдалын гол нь Хараагийн голд цугтана.

2.4. Ан амьтан

Ан амьтдаас голдуу үнэг, чоно, гөрөөс, буга, бодон гахай, тарвага зурам, байгаагийн зэрэгцээ олон тооны жигүүртэн шувууд амьдардаг. Мөн төрөл бүрийн шавж, хоёр нутагтан, мөлхөгчид элбэг.

2.5. Ордын геологийн тогтоц

Нарантолгойн орд нь геологийн тогтцын хувьд Хараагийн групп зузаалгийн элсэн чулуу-занар ба Бороо голын бүрдлийн 2-р фазын боржин диоритын шток, тэдгээрийг зүссэн хазаарын бүрдлийн диорит порфирит, кварцын порфир, жижиг ширхэгтэй боржингийн дэл судлууд, кварцын судлууд зэргээс тогтдог.

Хараа группийн доод зузаалаг болох Ширгүү формафийн хурдас нь Нарантолгойн ордын орчимд тархсан. Чулуулаг нь голчлон зүүн хойш чиглэлтэй сунаж тогтох ба унал нь баруун хойш болон зүүн урагшаа босоодуу 60-80 хэмийн уналттай байх бөгөөд дотроо ногоовтор саарал өнгөтэй элсжин ба алевролитын үеүд нь ээлжлэн үелсэн флиш тогтоцтой ба бичил атираанд орсон байна.

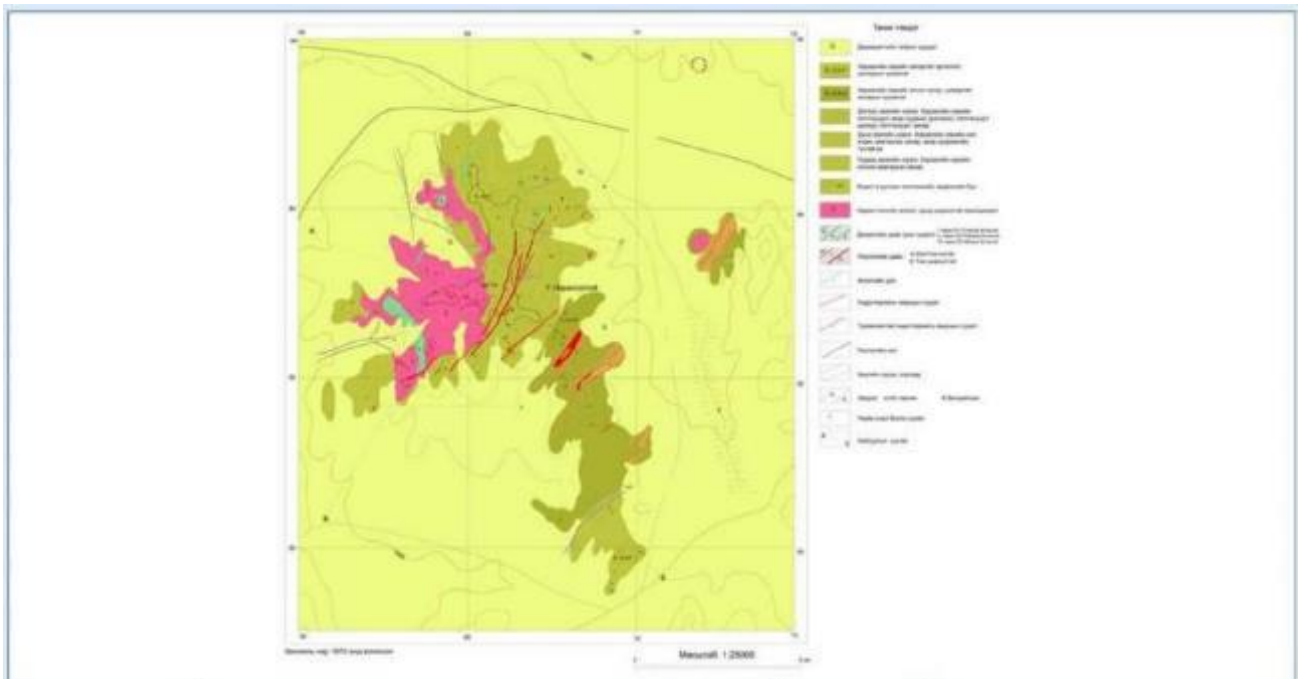
Эдгээр тунамал чулуулаг нь боржин диориттэй хиллэх хэсэгт хүчтэй роговикжсэн байдаг. Талбайн урьд хэсэгт тас хар өнгөтэй кварцитын үе /лидитийн/ тохиолдоно.

Талбайн хэмжээнд тархсан Нарантолгойн шток бүхий жижиг интрузив чулуулаг болох боржин диоритыг БНАГУ-ын геологичид кали-аргоны аргаар тогтоосон радиологийн нас нь 215-210 сая жил (Кампе. А, №975) буюу дээд триасын түвшинг заадаг гэж тогтоосон.

Б. Пүрэвсүрэн нар 1984-1988 онуудад хийсэн 1:150000-ын масштабын геологийн зураглалын ажлаар дүүргийн хэмжээнд түгээмэл тархалттай Ордовикийн настай Бороо голын интрузив нас нь маргаантай байгаа юм. Бид Б. Пүрэвсүрэн нарын тэмдэглэснээр Ородовикийн настай боржин диоритийн тэмдэглэгээг авч ашиглалаа.

Энэ чулуулаг нь хайгуулын талбайн баруун, баруун өмнөд хэсгээр тархсан бөгөөд харин 1-р фазын диорит нь боржин диоритийг зүссэн байдлаар тохиолдохоос гадна талбайн баруун өмнөд хэсэгт кварцын судлуудын адил /Бороогийн орд шиг/ хэвтээ байрлалтай тохиолддог. Хараагийн группийн чулуулаг болон гранодиоритын биетүүд нь диорит, кварц-порфир болон аплит, пегматитын дэл судлууд болон алт агуулсан кварцын судлаар зүсэгдсэн байна.

Нарантолгойн боржин диоритын шток нь 3.0 км х1.5 км хэмжээтэйгээр хойд зүгт сунасан, зууван хэлбэртэй тогтсон байдаг.

Зураг 21. Ордын геологийн зураг

3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Нарантолгой төслөөс алтыг далд аргаар олборлох төслийн БОНБНҮ-ээр төслийн гол болон болзошгүй нөлөөллийг дараах байдлаар тодорхойлсон байдаг.

3.1. Агаарын чанарт нөлөөлөх гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

БОННҮ болон компанийн дотоод бичиг баримт болох Агаар мандалд ялгарах бохирдлын удирдлагын төлөвлөгөөнд агаарын чанарт нөлөөлөх үйл ажиллагаануудыг тодорхойлсон байдаг. Тухайлбал: уурын зуух, хүнд машин механизм, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн, баяжуулах үйлдвэр зэргээс агаарын чанарт нөлөөлөх сөрөг нөлөөллүүд бий болох эрсдэлтэй. Эдгээр эх үүсвэрүүдээс хүрээлэн буй орчны агаарын чанарт нөлөөлж буй аливаа сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд дараах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлнэ.

Агаар орчинд үзүүлэх гол сөрөг нөлөөлөл нь уурхайн үйл ажиллагаанаас үүсэх тоосжилт, машин техникийн хөдөлгүүрээс гарах хүхэрлэг хий, азотын давхар исэл зэрэг бусад хорт хий болно.

Агаарын орчинд их хэмжээний тоосжилт үүссэнээр нарийн тоос ургамлын тоос хүртэлтэд сөргөөр нөлөөлж байгалийн аясаар үрээр нөхөн сэргэх үйл явцыг сааруулна. Мөн уурхайн орчинд ажиллаж байгаа ажилчид, нутгийн оршин суугчдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж ая тух алдагдуулах сөрөг үр дагавартай. Тиймээс агаар орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх нь зүйтэй. Дараах болзошгүй нөлөөллүүдийг тодорхойлох, холбогдох арга хэмжээнүүдийг төлөвлөөд байна. Үүнд:

- Агаарын орчны бохирдлын хэмжээ зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс давахгүй, хамрах хүрээ нь бага байх боловч олборлолтын үйл ажиллагаанаас гадна уур амьсгалын ерөнхий өөрчлөлт байгалийн салхины үйлчлэлээр орчны тоосжилт их байх тохиолдлууд байна. Энэ нь тэр орчмын хүн, амьтан, ургамал сөрөг нөлөөлөх
- Уурын зуухны шаталтын үйл явцын дүнд СО (нүүрстөрөгчийн дутуу исэл), НС (нүүрс ус), Nох (нитрат, нитрит), SO₂ (хүхрийн оксид) болон тоосжилт ялгарч агаарын чанарт муугаар нөлөөлөх
- Баяжуулах үйлдвэр болон лабораторийн улмаас дотоод орчны агаарт химийн бодисын нарийн тоосонцор хий тархаж болзошгүй тул дээрх газруудад агаар солилцуулан бүрэн агааржуулах буюу хэсэгчлэн агаар зайлуулах системийг суурилуулах
- Салхины хурд 8-10 м/с байхад тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөр замаас үүссэн тоосны тархалт эсвэл суларсан шороотой газруудаас тоос үүсэх
- Ачиж буулгахад ажиллах хүнд даацын машины нөлөөллөөр их хэмжээний сул шороо дэгдэж, агаарт байх нарийн ширхэгтэй тоосонцорын агууламж нэмэгдэх, үүссэн тоосжилт, хорт хий газарт бууж ургамлан бүрхэвч хөрсөнд нөлөөлөх
- Машин техникийн хөдөлгөөн, тэсэлгээ, бутлах цехийн дуу шуугианы хэмжилтийг хийхэд генераторийн дэргэд, бутлах хэсгийн ойролцоо зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс давсан үзүүлэлттэй байгаа нь тухайн орчинд ажиллах ажилтны эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэх.

- Шимт хөрсний овоолгыг (MNS 5916:2008) стандартын дагуу зөв хэлбэртэй хийж ургамалжуулснаар тоосжилтыг сааруулах мөн хөрсний үржил шимийг хадгалан сайжруулах
- Уурхайн дотоод замыг засаж сайжруулах, замыг байнга усалж чийгшүүлэх, барьцагдуулагч шингэн ашиглаж тоос босох гадаргууг шүрших зэрэг аргыг ашиглах.

3.2. Хөрсөнд учирч болзошгүй нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээ

Уурхайн ашиглалтын явцад олборлолт болоод барилга байгууламж, зам талбайд нийтдээ 11.7 га талбай эвдрэлд өртсөн байна. Эдгээр байгууламжуудыг барих явцад хөрсөн бүрхэвчинд сөрөг нөлөөллүүд шууд учирсан байж болзошгүй. Тиймээс хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах зорилгоор дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх нь зүйтэй.

- Уурхайн үйл ажиллагаанаас их хэмжээний талбайн хөрс эвдрэлд орж, хөрсний бүтэц, шинж чанар нь алдагдана.
- Зам, талбайн хөрс нэлэнхүйдээ эвдрэлд орж хөрсний бүтэцэд өөрчлөлт орно.
- Өнгөн хөрс хуулах, хадгалах явцад салхи, шуурганы нөлөөгөөр өнгөн хөрсний тодорхой хэсэг алдагдах нөхцөлтэй.
- Түүнчлэн шингэн, хатуу хог хаягдал, шатах, тослох материалаар хөрс бохирдож болзошгүй юм.
- Уурхайн карьер, овоолго, барилга байгууламж, авто зам үүсэх талбайн шимт хөрсийг 30 см зузаантай хуулж “Газар шорооны ажлын үед үржил шимт хөрс хуулалт, хадгалалт” (MNS 5916:2008) стандартыг мөрдлөг болгон ажиллах.
- Авто засварын газар, авто машины зогсоол, шатах, тослох материалын агуулах, түгээгүүр орчмын хөрс нефть бүтээгдэхүүнээр бохирдож болзошгүй эрсдэл өндөр тул шимт хөрсний хуулалт хийж, тухайн талбайг шаварлаг хурдсаар хучих, хатуу хучилттай болгох арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай.
- Ажилчдын нийтийн бие засах газар, хоол хүнсний хаягдал, ахуйн хэрэглээ удаан задардаг органик нэгдэл (угаалгын бодис) зэргээр хөрс бохирдох эрсдэлтэй тул хөрсөнд үл нэвчих материалаар жорлон болон ахуйн хог хаягдлын цэгийн доторлох шаардлагатай ба хөрс бохирдуулагч бодисын стандартыг (MNS 5916:2008) мөрдөж ажиллах шаардлагатай.

3.3. Ургамал, амьтанд учирч болзошгүй нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээ

Төслийн талбай орчимд машин техникийн хөдөлгөөнөөс олон салаа зам гарч, хөрсний шороо суларснаар ургамлын нөмрөг элэгдэл эвдрэлд өртөж болзошгүй сөрөг нөлөөтэй. Төслийн талбайд зориулалтын явган замтай болгох, тээврийн хэрэгслийг тусгай тэмдэг, шон байршуулсан замаар зорчуулах, авто зам болон нүүрсний тоос их бужигнах газрыг услах тоос үүсэлтийг сааруулах, кемпийн барилга байгууламж хоорондуур байрлах хөрс гадаргуугийн ургамлын нөмрөгийг талхалж гишгэхгүй, усалж тордох, нэмэлт олон настын үр суулгаж зүлэгжүүлэх арга хэмжээнүүдийг авч байх.

Тухайн орчинд амьдарч байгаа ан амьны байршил, тоо толгойг тогтоон олборлолтын ажиллагаанаас учрах сөрөг нөлөөллийг тогтоож багасгах, арилгах арга хэмжээ авахаас гадна төслийн явцад ургамал ан амьтанд нөлөөлөх нөлөөллийн хяналтыг явуулна. Төслийн үйл ажиллагаанаас гарах үйлдвэрлэлийн болон ахуйн хатуу хог хаягдлыг байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний дагуу байгаль орчинд ямар нэг сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх талаас анхааран арга хэмжээ авч хогийг зайлуулах.

3.4. Газрын хэвлийд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

Далд уурхайн цаашдын ашиглалтаар нэвтрэх малталтаас гарах хоосон чулуулгийн өмнө нь байсан хөрсний гадаад овоолгуудыг өндөрлөн хураах тул шинээр талбай эвдрэхгүй байхаар тооцлоо. Уурхайн одоогийн байдлаар далд уурхай, овоолго, далан, баяжуулах үйлдвэр, шимт хөрс, бусад барилга байгууламжуудад нийт 11.7 га талбай эвдрэлд өртсөн байна.

Уурхайн цаашдын ашиглалтаар нэмж шимт хөрс хуулахгүй учир өмнөх жилүүдэд хуулж, овоолсон шимт хөрсөөр биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийнэ.

4. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ

Зорилго, зорилт: Нарантолгойн уурхайн 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа “Саблейм” ХХК-иар 2022 онд боловсруулсан Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах, цианитаар уусган баяжуулах төслийн Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний нэмэлт тодотгол тайлан, 2023 онд “Мон Газар Консалтинг” ХХК-ийн боловсруулсан Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар олборлох, боловсруулах төслийн Байгаль орчны аудитын тайлан, 2024 онд Байгаль орчны судалгаа, шинжилгээний төвөөс Хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх нөлөөллийг судлах, судалгааны үр дүнд үндэслэн гарч болзошгүй эрсдэлээс сэргийлэх, дүгнэлт, зөвлөмж боловсруулах зорилгоор хийгдсэн судалгаа, шинжилгээний ажлын тайлан, зөвлөмжийн дагуу төсөл хэрэгжүүлэгчийн хүлээх үүрэг амлалтаас гадна Монгол Улсын Байгаль орчны багц хууль, холбогдох дүрэм журам, стандартуудын шаардлагуудыг мөрдлөг болгон боловсруулсан бөгөөд энэ төлөвлөгөөнд тусгагдсан үүрэг даалгавруудыг биелүүлэхийг гол зорилго болгосон. Энэхүү байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг Байгаль Орчин Аялал Жуулчлалын Сайдын 2019 оны 10-р сарын 29-ний өдрийн А/618 тоот тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-д заагдсан бүтэц, агуулга аргачлалын дагуу боловсруулав.

Хамрах хүрээ: Нарантолгойн уурхайн MV-000713 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд явагдаж байгаа үндсэн олборлолтын үйл ажиллагаа БОННУ-г холбогдох хууль, журмын дагуу БОАЖЯ-аар батлуулсан. Уурхайн 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд үндсэн олборлох, баяжуулах үйл ажиллагаа болон байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг нэгтгэсэн болно.

5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

5.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Агаар орчинд үзүүлэх гол сөрөг нөлөөлөл нь уурхайн үйл ажиллагаанаас үүсэх тоосжилт, машин техникийн хөдөлгүүрээс гарах хүхэрлэг хий, азотын давхар исэл зэрэг бусад хорт хий болно. Агаарын орчинд их хэмжээний тоосжилт үүссэнээр нарийн тоос ургамлын тоос хүртэлтэд сөргөөр нөлөөж байгалийн аясаар үрээр нөхөн сэргэх үйл явцыг сааруулна. Мөн уурхайн орчинд ажиллаж байгаа ажилчид, нутгийн оршин суугчдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж ая тух алдагдуулах сөрөг үр дагавартай.

Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ болон компанийн дотоод бичиг баримт болох Агаар мандалд ялгарах бохирдлын удирдлагын төлөвлөгөөнд агаарын чанарт нөлөөлөх үйл ажиллагаануудыг тодорхойлсон байдаг. Тухайлбал: хүнд машин механизм, бүх төрлийн тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн, хүдрийн болон хаягдал чулуулгын овоолгууд, ил уурхай, тэсэлгээ, дулааны төв станц, түлшний хэрэглээ зэргээс агаарын чанарт нөлөөлөх сөрөг нөлөөллүүд бий болох эрсдэлтэй. Эдгээр эх үүсвэрүүдээс хүрээлэн буй орчны агаарын чанарт нөлөөлж буй аливаа сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд дараах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлнэ.

Хүснэгт 6. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Хаврын шар ус, бороо, цас, хөрсний гэсэлтэнд зам талбай эвдрэх	Зам талбайг техник хэрэгсэлд тохиромжтой байдлаар засах	Уурхайн бүхий л үйл ажиллагаанд	-	-	Шаардлагатай үед	Агаарын тухайн хууль, MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага
2.	Техникийн хорт хий ялгарах	Ашиглалтын уурын зуухнууд, цахилгаан хангамжийн үүсгүүрээс яндангаас гарах хорт хийд тогтмол хяналт тавих, сайн чанарын түлш хэрэглэх	Агаарын орчинд	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгасан		Өдөр бүр	MNS 4585:2016 “Гадаад орчны агаарын түгээмэл бохирдуулагчийн хүлцэх агууламж болон зөвшөөрөгдөх түвшин” MNS 5002:2000 /Гадаад орчны шуугианы зөвшөөрөгдөх
3.		Уурхайн бүх тээврийн хэрэгслийн яндангаас гарах хорт хийд тогтмол хяналт тавих, сайн чанарын түлш хэрэглэх		600.0		Төсөл хэрэгжих хугацаанд	
4.		Машин техникийн засвар үйлчилгээг төлөвлөсөн хугацаанд тогтмол хийх		-	-	Шаардлагатай үед	

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

5.		Уурхайн бүх тээврийн хэрэгслийн агаарт гаргах хаягдал ноогдуулах төлбөрийг төлөх			ҮАЗ	Хуваарьт хугацаанд	түвшин/ Шуугианы норм, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага стандартууд
№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
6.	Орчны тоосжилт үүсэх	Шороон зам дээр тээвэр хийх үед хүнд даацын машины хурдыг хязгаарлах, тэмдэглэгээ тавих	Уурхайн ажилчид	-	ҮАЗ	Тогтмол	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөний шаардлага
7.		Хуурайшилт, тоосжилт ихтэй үед уурхайн гол зам, талбайг усалж тоосжилтыг бууруулах	Байгаль орчны хэлтэс	Усны төлбөрт тусгасан		Төсөл хэрэгжих хугацаанд	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөний шаардлага
Дүн					600.0		

5.2. Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлын нөмрөгт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

“Тэн Хун” ХХК-ийн явцын болон хаалтын нөхөн сэргээлтэд чухал ач холбогдол бүхий шимт болон шимэрхэг хөрсийг хамгаалах бодлого нь Монгол Улсын холбогдох стандарт (MNS 5916:2008) болон шимт, шимэрхэг хөрсийг зөв хуулах, хадгалах, чанарын үзүүлэлтүүдийг хянах зэрэгт тавигдах шаардлагуудыг тусгасан байдаг.

Төслийн талбай орчимд машин техникийн хөдөлгөөнөөс олон салаа зам гарч, хөрсний шороо суларснаар ургамлын нөмрөг элэгдэл эвдрэлд өртөж болзошгүй сөрөг нөлөөтэй. Төслийн талбайд зориулалтын явган замтай болгох, тээврийн хэрэгслийг тусгай тэмдэг, шан байршуулсан замаар зорчуулах, авто зам болон нүүрсний тоос их бужигнах газрыг услах тоос үүсэлтийг сааруулах, кемпийн барилга байгууламж хоорондуур байрлах хөрс гадаргуугийн ургамлын нөмрөгийг талхалж гишгэхгүй, усалж тордох, нэмэлт олон настын үр суулгаж зүлэгжүүлэх арга хэмжээнүүдийг авна.

Өмнөх бүлэгт дурьдсан менежментийн төлөвлөгөөний чухал хэсэг болох ургамлан нөмрөгийн судалгаа, хамгааллын асуудлууд нь ургамлын хяналт шинжилгээний журмуудаар зохицуулагддаг. Ирэх 2025 онд ургамал хамгааллын хүрээнд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулахад чиглэсэн хэд хэдэн ажлыг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна.

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хөрсний бохирдлын гол үзүүлэлт болох хүнд металлууд нь задарч алга болдоггүй хөрсөнд удаан хугацаагаар хуримтлагдаж ус болон ургамлаар дамжин хүн, мал, амьны бие организмыг молекулын ба гений түвшинд хордуулдаг. Хөрсөн дэх хүнд металлын агууламжийг “Хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ” MNS 5850:2019 стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулж үнэлнэ. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн буюу ширхгийн бүрэлдэхүүнээс хөрсний физик, хими, биологийн олон шинж чанар хамаардаг чухал үзүүлэлт юм.

Хүснэгт 7. Хөрсөн бүрхэвч, ургамлын нөмрөгт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Хөрсний үржил шим алдагдах	Шимт хөрсний овоолгыг ургамалжуулах, нөхөн сэргээлтэнд ашиглах	Шимт хөрсний овоолгод	Нөхөн сэргээлтийн зардалд орсон	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	MNS 5916:2008 стандартын дагуу
2.		Авто тээврийн хэрэгслийн сул хөдөлгөөнийг хориглох, тогтсон маршрутаар зорчуулах	Уурхайн хэмжээнд		-	Тогтмол	
№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
3.	Уурхайн үйл ажиллагааны улмаас газрын гадарга эвдэрч хөрсөн бүрхэвч устах	Уурхаайн технологийн дотоод тээвэрлэлт, үйлчилгээний зориулалтын тээврийн хэрэгсэлийн зорчих сайжруулсан зам, талбайг иж бүрэн тэмдэгжүүлэн, тээврийн хэрэгсэл, уулын машин механизмын хөдөлгөөнийг заасан маршрутаар хязгаарлах	Уурхайн талбайд	-	ҮАЗ	Тогтмол	Монгол Улсын холбогдох журам MNS 5916:2008
4.		Ургамлын анатоми, физиологийн шинж чанарын судалгааг хийх, ургамлыг бүртгэлжүүлэх	Ургамлын судалгаа	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгасан	500.0	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Монгол Улсын холбогдох журам
6.	Ахуйн хаягдал, шатах, тослох материал алдагдах, баяжуулах	Ахуйн хог хаягдлыг өдөр бүр авч зайлуулах, ариутгал халдваргүйжүүлэлтийг тогтмол хийж, хяналт тавих	Хогийн цэгийн орчимд	100.0	500.0	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Монгол Улсын холбогдох журам

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

	үйлдвэрийн хаягдлыг зайлуулах үед хөрс бохирдох						
7.	Химийн бодисын сав баглаа боодлын хаягдал	Ашигласан химийн бодисын сав баглаа боодлыг ашиглалтын дараа цуглуулж химийн бодисын нийлүүлэгчид буцаан тушаах, эрх бүхий байгууллагын зааврын дагуу аюулгүй газарт хадгалах	Уурхайн талбайд	Хог хаягдлын менежментийн зардал	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Аюултай хог хаягдлын тухайн хууль
Дүн					1 000.0		

5.3. Усны нөөц, чанарын асуудал

“Тэн Хун” ХХК-ийн усны менежментийн бодлогын хүрээнд уурхайн бүх үйл ажиллагаанд усыг зөв зохистой хэмнэлттэй хэрэглэх, усны хэрэглээг хамгийн бага түвшинд хүргэх, усны дахин ашиглалтыг 80%-иас дээш байлгах, мөн үйл ажиллагаа явуулж буй бүс нутгийн усны нөөц, чанарт учирч болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах, орон нутгийн иргэдийн хэрэглээний усны нөөц, чанарыг хэвээр хадгалахыг зорин ажилладаг.

Уурхайн зүгээс усны нөөц, чанарт учирч болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хамгаалх зорилгын хүрээнд дараах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлж ажиллахаар төлөвлөөд байна.

Хүснэгт 8. Усны нөөцөд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Унд ахуйн болон үйлдвэрийн зориулалтаар усыг хэмжээгээр ашигласнаар үүсэх нөлөөлөл	Жил бүр ус ашиглах дүгнэлтийг холбогдох байгууллагаар гаргуулах	Усан хангамж	-	-	Тогтмол	“Усны тухай хууль”, “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”, Хүрээлэн буй орчин, аюулгүй байдал. Ундны ус
2.		Төслийн хэрэгцээг хангах усны эх үүсвэрт баталгаажуулсан тоолуурын бүрэн бүтэн байдлыг хангах, тоолуур баталгаажуулах	Уурхайн талбайн хэмжээнд	-	-	2025	Усны тухай хууль болон бусад дүрэм, журам, стандартууд

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

3.		Далд амны шавхалтын усыг үйлдвэрийн эргэлтэнд ашиглах	Уурхайн олборлолтын ам, БҮ	ҮАЗ	-	2025	Усны тухай хууль болон бусад дүрэм, журам, стандартууд
4.	Үерийн урсацаас болж гадаргын ус бохирдох	Усыг хэмнэлттэй ашиглах арга технологийг ажилчдын кэмп, оффис, хөрс, ургамалжилтын усалгаанд тогтмол хэрэгжүүлэх	Уурхайн талбайд	-	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Усны тухай хууль болон бусад дүрэм, журам, стандартууд
5.		Уурхайн ажилтан, ажиллагсдад болон зочдод усны нөөцийг арвилан хэмнэх талаар мэдээлэл тогтмол хийж, хяналт тавьж ажиллах	Үйл ажиллагааны турш	-	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Байгууллагын дотоод дүрэм, журам
№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
6.	Газрын доорх усны чанар, найрлагад сөрөг өөрчлөлт	Ашиглалтын худгийн түвшнийг тогтмол хэмжих	Гүний худаг	-	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Байгууллагын дотоод дүрэм, журам
7.	Химийн бодисоор гүний ус бохирдох	Хаягдлын далангаас тогтмол шинжилгээ хийж, хяналт тавих	Хаягдлын далан	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгасан	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Усны тухай хууль, Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
8.	Хаягдал усанд тогтоосон цэгүүдээс улирал бүр шинжилгээ хийх	Уурхайн үйл ажиллагааны улмаас гарсан хаягдал усанд тогтоосон цэгүүдэд хяналтын шинжилгээг тогтмол улирал бүр хийж улсын итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэх	Хаягдал усанд тогтоосон цэгүүдэд	ҮАЗ	500.0	Улирал бүр	Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015
9.	Ус бохирдуулсны төлбөрийг тооцуулах	Улсын итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлсэн шинжилгээний хариуг холбогдох бичиг баримтыг “Усны Газар”-г хүргүүлж улирал бүр ус бохирдуулсаны төлбөр тооцуулах	Хаягдал усанд тогтоосон цэгүүдэд	ҮАЗ	-	Улирал бүр	Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэг

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

10.	Усны тоолуурын заалт	Стандарт хэмжил зүйн газраас усны тоолуурын баталгаажуулсан гэрчилгээ, лацаар битүүмжилсэн тоолуурын заалтыг улиралт тутам авах	Тоолуур байгуулсан худаг бүрт	ҮАЗ	-	Улирал бүр	“Усны тухай хууль”, “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”
11.	Үйлдвэрт ашигласан усыг дахих эргүүлэн ашиглах	Үйлдвэрт ашигладаг усны 80%-ийг эргүүлэн үйлдвэрийн циклд оруулж эргүүлэн ашиглаж, 20%-ийн чийгшилтэй шламыг хаягдлын даланд хаях	Үйлдвэрт ашигладаг ус	-	-	Уурхайн үйл ажиллагааны турш	Цэвэршүүлсэн бохир усыг дахин ашиглах тохиолдолд Ерөнхий шаардлага MNS 6734:2018
Дүн					500.0		

5.4. Амьтны аймагт учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

“Тэн Хун” ХХК-ийн үйл ажиллагааны улмаас амьтны аймаг үзүүлж болзошгүй дараах нөлөөллийг тодорхойлж, бууруулах арга хэмжээг төлөвлөсөн.

Зураг 22. Амьтны аймагт учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Амьтад тээврийн хэрэгсэлд дайруулах, хууль бус агнуур, шувууд цахилгаанд цохиулах, цахилгааны утас мөргөх гэх мэтээр үхэж, хорогдох эрсдэлтэй	Уурхайн үйл ажиллагааны талбай, дэд бүтцийн шугам дагуух эндсэн амьтны сэг зэмийг зайлуулах, булж устгах	Уурхайн талбай, дэд бүтцийн шугам дагуу	-	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

2.	Хур бороо багатай, ган зудтай үед зэрлэг амьтан үхэж хорогдох	Ган зуд болон байгалийн цаг уурын хүнд нөхцөл үүссэн тохиолдолд зэрлэг амьтдыг хамгаалах Биотехникийн арга хэмжээ зохион байгуулах	Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт	-	1 000,0	Цаг үеийн хүнд нөхцөл үүссэн үед	Төв аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар, Жаргалант сумын байгаль хамгаалагч нарын өгсөн албан зөвлөмжийн дагуу зохион байгуулна.
Дүн					1 000,0		

6. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Тэн Хун” ХХК нь ордын ашиглалтын явцад эвдрэлд орох талбайнуудыг нөхөн сэргээж, аль болох байгалийн унаган төрхөд нь ойртуулах засах зорилт тавьж ажиллана. Байгаль орчныг хамгаалах, байгаль орчны хяналт, шинжилгээний ажлын менежментийн хөтөлбөрийг боловсруулан ажиллах ба байгаль орчин, нөхөн сэргээлтийн ажлын төлөвлөлтөд Монгол улсад хүчин төгөлдөр холбогдох хууль тогтоомж, стандартуудыг мөрдлөг болгон ажиллана.

Эдгээр үйл ажиллагаа нь “Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт, Техникийн ерөнхий шаардлага (MNS 5917:2008)” стандартад нийцүүлэн БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны 03 дугаар сарын А-138 дугаар тушаалаар батлагдсан “Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал”-ын дагуу гүйцэтгэх ба нөхөн сэргээлтэнд шаардагдах зардлыг Байгаль орчин, Аялал жуучлалын яамны сайд, Эрдэс баялаг, Эрчим хүчний яамны сайдын хамтарсан 2010 оны 05 дугаар сарын 17-ны өдрийн А-132/112 дугаар тушаалаар батлагдсан аргачлалын дагуу тооцно. Монгол улсын ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөр”-ийн хүрээнд “Тэн Хун” ХХК-иас төсөл хэрэгжих талбайд хавар болон намрын улиралд бүх нийтийн мод тарих өдөрлөг зохион байгуулна.

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Биологийн нөхөн сэргээлт	Нарсны 2-3 настай суулгацыг тарих	10 000	3,000	30 000,0	Жилийн турш	MNS 5918:2008
2.	Техникийн нөхөн сэргээлт	Гадаад овоолго шимт хөрсний овоолго хэлбэржүүлэх, засаж янзлах	Тодорхойгүй	-	ҮАЗ	Жилийн турш	MNS 5916:2008

3.	Арчилгаа, тордолгоо	Биологийн болон техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн газар	-	ҮАЗ	-	Уурхайн үйл ажиллаганы турш	Нөхөн сэргээлтийн менежментийн төлөвлөгөө, нөхөн сэргээлт хийх дотоод журам
Дүн				30 000,0			

7. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд зайлшгүй нүүлгэн шилжүүлэх шаардлагатай асуудал байхгүй байна.

8. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Тус төслийн талбайд одоогоор түүх, соёлын өв илрээгүй. Тус төслийн үйл ажиллагааны явцад археологи, палеонтологийн олдвор, түүх соёлын дурсгалт зүйлс илэрвэл үйл ажиллагаагаа түр зогсоож энэ тухай сум, дүүргийн засаг дарга, цагдаагийн болон уг асуудлыг эрхэлсэн эрдэм шинжилгээний байгууллагад нэн даруй мэдэгдэх ба цаашид Монгол улсын “Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль” болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг мөрдөн ажиллах шаардлагатай.

Зураг 23. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгааллын арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Түүх, соёлын дурсгалт өвийг хамгаалах	Түүх, соёлын дурсгалт зүйлийг хөндөхгүй байх талаа ажилчдад сургалт, зааварчилгаа өгөх	Уурхайн ажилчид	-	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Соёлын өвийг хамгаалах тухай
2.	Шинэ олдвор шинээр илрэх үед хамгаалах	Төслийн үйл ажиллагааны явцад хийгдэх ухалт малталт, газар шорооны ажлын үед археологи, палеонтологийн олдвор шинээр илрэх тохиолдолд зохих арга хэмжээг авч ажиллах	Төслийн нийт талбайд	ҮАЗ	-	Шинээр олдвор илрэх үед	Соёлын өвийг хамгаалах тухай
Дүн				--*--			

9. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Үйл ажиллагаа явуулж буй бүс нутгийн биологийн олон янз байдалд учирч болох нөлөөллийг шатлалттайгаар багасгах зарчмыг баримтлана. Энэ нь биологийн олон янз байдалд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулахдаа нэн түрүүнд тэрхүү нөлөөллөөс зайлсхий, бууруулах, нөхөн сэргээх арга замаар хийгдэнэ. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 3.1.11-д “Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах” гэж төслийн үйл ажиллагаанд өртөгдөн унаган төрх, хэв шинж, амьдрах орчноо алдсан биологийн олон янз байдлыг өөр газарт нөхөн хамгаалах арга хэмжээг ойлгоно гэж заасан байдаг.

Ашигт малтмалын ашиглалтын нөлөөлөлд өртөж буй биологийн олон янз байдлыг тухайн газартай экологийн хувьд төстэй нөхцөлд, өөр газарт дүйцүүлэн хамгаалах ажлыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх шаардлага бий болсон тул биологийн төрөл зүйлд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах, нөхөн сэргээлт хийх чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг доорх хүснэгтэд үзүүлэв.

Зураг 24. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгааллын арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Биологийн олон янз байдлын менежментийн арга хэмжээг тодорхойлох	Жаргалант сумын засмал зам дагасан ногоон байгууламжийн төслийн ажилд хөрөнгө оруулалт хийх	Дүйцүүлэн хамгаалахаар сонгосон талбайд	ҮАЗ	-	2024 онд	
		Мониторингийн хяналтын цэгийг тогтоож тогтмол хяналт тавих	Уурхайн мониторингийн цэгүүд	ҮАЗ	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	
		Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачлагаар зохион байгуулагдах “Тэр бум” модны хүрээнд	5 000 ш	5000	25 000,0	Төслийн бүх үе шатанд	“Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөр, Орон нутгийн иргэд, төрийн бус байгууллагуудтай хамтран уг ажлыг зохион байгуулах
		Биологийн төрөл зүйлийн ач холбогдол, хамгаалах чиглэлээр ажилчдад сургалт явуулах	Үйл ажиллагааны турш	500,0	500,0	Төслийн бүх үе шатанд	
Дүн					25 500,0		

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2.1, Ойн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2.1, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2021 оны 58 дугаар зарлигийг хүрээнд “Тэн Хун” ХХК нь 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөндөө Байгаль орчны нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 3.1.11-д “Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах гэж төслийн үйл ажиллагаанд өртөгдөн унаган төрх, хэв шинж, амьдрах орчноо алдсан биологийн олон янз байдлыг өөр газарт нөхөн хамгаалах арга хэмжээг хэлнэ” гэж тодорхойлсон.

Мөн хуулийн 8.4.6-д “Газрын тос, уул уурхай, цацраг идэвхт ашигт малтмалын ашиглалт зэрэг төсөлд хаалтын үйл ажиллагааны чиглэл, нөхөн сэргээлтийн зорилт, хамрах хүрээ, шалгуур үзүүлэлтүүд, дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээ” хэрэгжүүлэх, 9.6-д “Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөнд байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг багасгах, арилгах арга хэмжээ, дүйцүүлэн хамгаалал хийх тэдгээрийг хэрэгжүүлэх хугацаа, шаардагдах хөрөнгө зардлыг тусгасан байна” гэж тус тус заасныг үндэслэн манай компани Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачлагаар зохион байгуулагдах “Тэрбум үндэсний хөдөлгөөн”-ны хүрээнд БОАЖЯ, Төв аймгийн БОАЖГ-тай хамтран ажиллах, аймгийн урт хугацааны төлөвлөгөөтэй уялдуулан ажиллахаар төлөвлөж байна.

10. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Нарантолгойн уурхайн одоогийн батлагдсан хүчин чадал, үйл ажиллагаа болон түүнд шаардагдах химийн бодисын байгаль орчинд нөлөөлөх байдал, эрсдэлийг тодорхойлохоор дараах эрсдэлийн үнэлгээнүүдийг хийлгэж мөрдлөг болгон ажиллаж байна.

Хүснэгт 9. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Химийн бодисын ашиглалтын эрсдэл	Технологийн шат дамжлага бүрт хэрэглэгдэж буй аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг Байгаль орчин эрүүл ахуйн хяналтын улсын байцаагчаар хянуулах	Нарантолгойн уурхайн талбайд химийн бодис ашиглаж байгаа бүх хэсгүүдэд	-	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 2 дугаар бүлэг
2.	Химийн бодис, бүтээгдэхүүний хадгалалтын эрсдэл	Идэмхий бодис хадгалдаг зэвэрч, цоорох эрсдэлтэй төмөр хийцтэй чингэлэгийн дээврийг байнга хяналт тавьж шалгах	Химийн бодисын агуулах	-	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 2 дугаар бүлэг
		Химийн бодисын ил задгай агуулахыг байгалийн цаг агаарын хүчин		500.0	500.0	2025	Химийн хорт болон аюултай бодисын

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

		зүйлийн нөлөөгөөр гэмтэж, чанараа алдахаас сэргийлж дээвэр бүхий саравчтай болгох					тухай хууль 2 дугаар бүлэг
		Адсорбцийн колонны битүүмжлэлийг засах, алдагдлыг зогсоох, идэвхжүүлсэн нүүрсний өгөлтийг тохиромжтой хэмжээнд байлгах		2 000.0	2 000.0	2025	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 2 дугаар бүлэг
3.		Химийн бодис асгарах, алдагдах үед ашиглах нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл, хоосон сав бортого, бортого онгойлгогч, наалддаг шошго, металл юүлүүр, хүрз хогийн шүүр, хориглох тэмдэг болон тууз зэрэг багаж хэрэгслээр агуулах тус бүрийг хангах		3 000.0	3 000.0	Осол гарсан үед	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 2 дугаар бүлэг
№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
4.		Химийн бодис, бүтээгдэхүүний сав баглаа боодлыг агуулах, контейнерт хадгалахдаа эмх цэгцтэй, овор хэмжээг нь багасгаж хадгалах дээр анхаарах		-	-	Жилийн турш	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 2 дугаар бүлэг
5.		Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх талаарх дүрэм, журам боловсруулж мөрдлөг болгон ажиллах		-	-	Жил бүр	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/ 3 дугаар бүлэг
6.	Гал түймэр гарах эрсдэл	Бүх ажилчдыг гал түймэр унтраах мэргэжлийн сургалтад хамруулах	Дадлага сургуулилтыг зохион байгуулах	1 000,0	1 000,0	Жилд 1 удаа	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/ 3 дугаар бүлэг
7.		Галын дохиолол, гал унтраах багаж хэрэгслийг шаардлагатай газруудад байрлуулах		2 000,0	2 000,0	Жил бүр	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль /шинэчилсэн

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

							найруулга/ 3 дугаар бүлэг
8.		Гал түймрээс сэргийлэх талаар анхааруулга, санамжийн хуудас хийж, шаардлагатай газруудад нүдэнд харагдахуйц газруудад байрлуулах	Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх	2 000,0	2 000,0	Жил бүр	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/ 3 дугаар бүлэг
9.		Шатахууны болон тэсрэх бодисын агуулахын бүрэн бүтэн байдалд хяналт тавьж, тодорхой ажилтанд хариуцуулах		-	-	2025	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/ 3 дугаар бүлэг
10.	Үйлдвэрлэлийн осол, аваар, ажилчид бэртэх, эрүүл мэнд хохирох, амь нас эрсдэх, уурхайн үйл ажиллагаа саатах, тоног төхөөрөмж эвдэрч гэмтэх	Ажилчдыг ээлжинд гарахын өмнө аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаанд хамруулах		-	-	Өдөр бүр ээлжинд гарахын өмнө	
№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
11.		Жил бүр мэргэжлийн байгууллага, мэргэжилтний тусламжтайгаар хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны сургалт зохион байгуулах		Гэрээний үнийн дүнгээр	-	Жилд 1 удаа	Аюулгүй ажиллагааны журам, Хөдөлмөрийн аюулгүй эрүүл ахуйн тухай хууль
12.		Осол аваар гарч хүний эрүүл мэнд хохирсон тохилдолд яаралтай анхан шатны тусламж үзүүлэх, анхан шатны тусламжийн эмийн санг, ажлын байрт байрлуулах		600,0	600,0	Жил бүрийн 1-р улиралд байрлуулан сар бүр шалгах	Аюулгүй ажиллагааны журам, Хөдөлмөрийн аюулгүй эрүүл ахуйн тухай хууль

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

13.		Уусмал дамжуулах хоолойн механик баг бөхөд агаарын температураас учраас болон нөлөөллийг багасгахын тулд өвлийн улирлын ид хүйтэн буюу 12, 1 сарын үеийн хүйтэн өдрүүдэд уусмал дамжуулах хоолойд тавих хяналтыг нэмэгдүүлэх		Үйл ажиллагааны зардалд тусгасан ХАБЭА	-	Жилд 1 удаа	Аюулгүй ажиллагааны журам, Хөдөлмөрийн аюулгүй эрүүл ахуйн тухай хууль
14.		Үйлдвэр, аваарын усан сангийн үер уснаас хамгаалах далан, суваг, түймрийн зурвасны найдвартай ажиллагаанд хяналт тавих, засвар шинэчлэлийг тогтмол хийж байх		-	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	
15.		Үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж, шугам хоолойн бүрэн бүтэн байдалд тогтмол хяналт тавьж, засвар үйлчилгээг тогтмол хийж байх		-	-		
16.	Аюул осол гарсан тохиолдол	Химийн бодис асгарч хөрсөнд алдагдах тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авах	Ослын цар хүрээнээс хамаарч хөрөнгийг бүрдүүлнэ.	-	-	Болзошгүй осол, аюул эрсдэлийн үнэлгээний зөвлөмжид тусгав.	
№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
17.	Аюул осол гарсан тохиолдолд	Химийн бодис асгарч усанд алдагдах тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авах		Ослын цар хүрээнээс хамаарч хөрөнгийг бүрдүүлнэ.		Болзошгүй осол, аюул эрсдэлийн үнэлгээний зөвлөмжид тусгав.	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль
18.		Химийн бодис асгарч агаарт их хэмжээгээр уурших тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авах					Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль
19.		Химийн бодис асгарч хүн, мал, амьтанд хортой нөлөө үзүүлэх тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авах					Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

20.	Орон нутагт аюул осол тохиолдолд анхаарал бэлтгэлтэй байх, зөвлөмжийг ашиглах				Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль
Дүн				11 100,0	

11. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хог хаягдлын тухайн хуулийн 10.2-т заасны дагуу хэд хэдэн үүргүүдийг бүрэн хүлээж 2025 онд төлөвлөхөөр ажиллана. “Тэн Хун” ХХК нь өнгөрсөн 2024 онд Төв аймгийн Жаргалант сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2022 оны 10-р сарын 14-ний өдрийн 02 тоот тогтоолыг үндэслэн сумын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагчтай хаягдлын төлбөр хураамж төлөх талаар харилцан тохиролцож гэрээ байгуулсан. 2025 онд хог хаягдлаас хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор аж ахуй нэгж нь үйл ажиллагаагаа эрхлэхдээ дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

Хүснэгт 10. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Ахуйн болон үйлдвэрийн	Энгийн хог, хаягдлыг тээвэрлэх, орон нутагтай хамтарсан гэрээг жил тутам сунгалт хийх	Төв аймгийн Жаргалант сумын ЗДТГ	200,0	2 400,0	Жил бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.3 болон 10.2.7-т заасны дагуу
2.	Энгийн хог хаягдал	Энгийн хог хаягдлыг цэвэрлэх, ангилах, цуглуулах, дахин боловсруулах, сэргээн ашиглах устгах, булшлах журмыг баталж, мөрдүүлэх	Үйл ажиллагаа явуулж буй байршилд	ҮАЗ	-	Жил бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.1 болон энэ хуулийн 9.1.3-т заасан журмын дагуу
3.	Шаардлага хангасан хогын савыг байршуулах	Хог хаягдлыг ангилан ялгах, галд тэсвэртэй материалаар салхиар тархах, хур тунадасны ус хуримтлагдах, шүүрэл ялгарахаас сэргийлэх хогын савуудыг байршуулах	Уурхайн гол гол хэсэгт	ҮАЗ	-	Жил бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.2 болон энэ хуулийн 15 дугаар зүйлд заасан шаардлагын дагуу
4.	Нийтийг хамарсан их	Нийтийг хамарсан цэвэрлэгээ, сум орон нутаг болон ТББ, иргэдээс зохион байгуулсан үйл ажиллагаанд	Бүх ажилчин албан хаагчид	ҮАЗ	-	Жил бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.6-т заасны дагуу

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

	цэвэрлэгээ зохион байгуулах	байгууллагын зүгээс хамтран оролцох, зохион байгуулах					
5.	Хог хаягдлын талаар сургалт зохион байгуулах	Хагас жил тутамд байгууллагын нийт ажилчин, албан хаагчдад хог хаягдлын менежментийн талаар сургалт зохион байгуулж, зохих мэдлэгийг эзэмшүүлэх, дадал зуршлыг бий болгож хэвшүүлэх	Уурхайн бүх ажилтнуудад	ҮАЗ	-	Хагас жил тутамд	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.16-т заасны дагуу
№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
6.	Ахуйн болон үйлдвэрийн	Дахин ашиглах боломжгүй хог хаягдлыг булшлах	Уурхайн хэмжээнд	ҮАЗ	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Хог хаягдлын тухай хууль
7.	Аюултай хог хаягдал	Аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэх ажиллагааг журамлаж, бусад төрлийн хог хаягдалтай холихгүй тусад нь тээвэрлэж тусгай зориулалтын газар хадгалах, устгах. Үүссэн аюултай хог хаягдлаа эрх бүхий байгууллагад, эсхүл тогтоосон тусгай цэгт хүлээлгэн өгөх	Хог гаргаж байгаа харьяа нэгжүүд	10 000,0	10 000,0	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.5-т заасны дагуу
8.	Ахуйн болон үйлдвэрийн	Хог хаягдал үүсгэгч болон эрх бүхий иргэн ААН, байгууллага нь батлагдсан маягтын дагуу хог хаягдлын тоо бүртгэлээ тухай бүрт нь хөтөлж, энэ журмаар тогтоосон хугацаанд тайлангаа сум, дүүргийн Засаг дарга эсхүл түүний томилсон этгээдэд хүргүүлэх	Хариуцсан ажилтан	-	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Хог хаягдлын тухай хууль
9.	Ахуйн болон үйлдвэрийн	Хог хаягдлыг дахин боловсруулах, ашиглах үндэсний компаниудтай хамтран ажиллах	Уурхайн хэмжээнд	ҮАЗ	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Хог хаягдлын тухай хууль
10.	Нүхэн жорлон ариун цэврийн хангаж халдварт	Уурхайн ажилчдын амьдрах аюулгүй орчин бүрдүүлэх, байгаль орчныг	Уурхайн нүхэн жорлонгийн хэсэгт	ҮАЗ	-	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Нүхэн жорлон, угаадасны нүх. Техникийн

өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх	бохирдлоос хамгаалах, халдварт өвчин үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх					шаардлага MNS 5924:2015 стандартын дагуу
Дүн			12 400,0			

12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төсөл хэрэгжүүлэгч “Тэн Хун” ХХК жил бүр БОМТ-ний хэрэгжилтийн талаар байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад тайлан хүргүүлэх ба байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, орон нутгийн байцаагч, бүх шатны Засаг даргад тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг жил тутамд хүргүүлнэ.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь уурхайн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг хамгийн бага түвшинд байлгах, байгаль орчны бохирдлоос сэргийлэх, тогтвортой уул уурхайг дэмжих үүрэг хүлээсэн бөгөөд ажилчид, орон нутгийн иргэд болон бусад сонирхогч талуудад төслийн байгаль орчны бодлого үйл ажиллагааг нээлттэй болгох, ажил хэрэгч харилцааг дэмжих үүднээс төслийн БОМТ, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнан, хэлэлцүүлнэ. Тус хэлэлцүүлгийг жил бүр 11-р сард зохион байгуулах ба тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланд хэлэлцүүлгийн үр дүнг оруулна.

Хүснэгт 11. Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах

№	БОМТ, түүний хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээний агуулга	Хугацааны тов	Хэлэлцүүлгээр санал авах чиглэл	Зохион байгуулах газар
1.	Сум, багийн ИНХ	Уулзалт, санал асуулга	БОМТ болон хяналт шинжилгээний гүйцэтгэлийг тайлагнах	11- сар	Нутгийн иргэдийн саналыг хавсаргах, хамтран ажиллах	Сумын ИТХ-ын танхим
2.	БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-т	Тухайн жилийн БОМТ, тайлан	Тайланг хүлээн авсан актыг хүргүүлэх	12- сар	-	-

13. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн үйл ажиллагааны туршид байгаль орчинд хамгийн бага сөрөг нөлөөлтэйгээр үйл ажиллагаа явуулах үүрэг хүлээж, мэргэжлийн боловсон хүчнээс бүрдсэн байгаль орчны асуудал хариуцсан байгаль орчны алба байгуулах ба төслөөс үзүүлж байгаа

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

сөрөг нөлөөллүүдийг бууруулах, арилгах, байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ авч ажиллах боловч төслийн удирдлагын хэмжээнд онцгойлон анхаарч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүд байна. Байгаль орчны асуудал нь зөвхөн байгаль орчны ажилтан, мэргэжилтэнүүд анхаарал хандуулах биш захирлаас эхлээд тогооч, цэвэрлэгч, жолооч гээд уурхайн бүхий л ажилтануудын анхаарал хандуулах чухал асуудал юм.

Хүснэгт 12. Удирдлага зохион байгуулалт төлөвлөгөө

№	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
1.	Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааг 5 жил тутамд мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх	Тусгай зөвшөөрөлтэй талбай	Гэрээний үнийн дүнгээр	Өмнө хийлгэснээс 5 жилийн дараа	Газрын тухай хуулийн 58.5
№	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
2.	Байгаль орчныг хамгаалах тухайн хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10 болон БО-ны ерөнхий үнэлгээний шаардалагын дагуу 2 жил тутамд Байгаль орчны аудит хийлгэх	2 жил тутамд	Гэрээний үнийн дүнгээр	2 жил тутамд	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
3.	Орон нутгаас тавьсан санал хүсэлтийг харилцан тохиролцож шийдвэрлэж байх	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд	Тохиролцох	Төслийн хугацаанд	Нийгмийн хариуцлагын гэрээ, Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 14.1.3
4.	Уурхайн гадаад тээврийн замыг засч сайжруулах тээврийн компанитай хамтран ажиллах	Уурхайн гадаад тээврийн зам	Уурхайн зардлаас	2021-2025	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
Дүн			-		

14. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Төслийн үйл ажиллагаанаас орчны агаар, ус, хөрсөнд үзүүлэх нөлөөллийг илрүүлэх, байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний хэрэгжилт, сөрөг нөлөөллийг бууруулах талаар авсан арга хэмжээний дүнг хянаж шалгах, цаашдын үйл ажиллагааг тодотгох зорилгоор хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

Орчин хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт төсөл хэрэгжих газрын агаарын чанар, усны чанар, хөрсөн бүрхэвч, дуу чимээний нөлөөлөл зэрэг хяналт шинжилгээний үзүүлэлт, хэмжилт хийх, дээж авах байршил, хугацаа, давтамж, холбогдох стандарт болон

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

эдгээр ажлыг гүйцэтгэхэд шаардагдах зардлын төсвийг тооцоолов. ОХШХ-ыг байгаль орчны мэргэжилтэн, мэргэжлийн байгууллагын тусламжтайгаар хэрэгжүүлж, хяналт тавьж, тухайн бүрд нь тайлагнан ажиллана.

ОХШХ нь БОХТ-тэйгээ нягт уялдсан бөгөөд байгаль орчныг хамгаалахаар авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээний үр дүнг илэрхийлж, уг авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээ үр ашигтай байгаа эсэхэд үнэлэлт дүгнэлт өгөх, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүдэд юуг анхаарах шаардлагатайг зааж өгнө.

Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрийг бүрэн хэрэгжүүлэх, батлагдсан арга, аргачлалаар дээжлэлт, хэмжилт хийх, холбогдох нарийвчлал, тохиргоог хангасан багаж тоног төхөөрөмжөөр шинжилгээг хийлгэх, үр дүнг шаардагдах нэгжийн системээр гаргах зэрэг бүхий л үйл ажиллагааг “Тэн Хун” ХХК хариуцах болно. Байгаль орчны хяналт шинжилгээг тус төслийн байгаль орчны хэлтсийн холбогдох ажилтнууд хариуцан гүйцэтгэх бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд гаднаас мэргэжлийн байгууллагатай гэрээтэй оролцуулна.

14.1. Агаарын чанарын хяналт шинжилгээ

Агаарын чанарт үзүүлэх нөлөө, цаашлаад агаарын чанарын холбогдох стандарт шаардлагуудыг хангаж буй эсэхийг хянахын тулд Нарантолгойн уурхайд хэмжилтийн багажаар хэмжилтийн багажаар хэмжилт хийх, мэргэжлийн байгууллагаар судалгаа хийлгэх зэрэг доор дурдсан хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна.

Хүснэгт 13. Агаарын чанарын хяналт шинжилгээ

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал, жилд (мян.төг)	Нийт зардал 1 жил мян.төг	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
1.	Агаарын тоосны шинжилгээг хийлгэх /Нийт PM10, PM2.5/	Уурхайн үйл ажиллагаанаас агаарт тоосжилт үүсэх, тархах	Үйлдвэрийн районд	Жилд 2 удаа	100,0	400,0	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 5885:2016 Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэмжээ MNS 4990:2000 Ажлын байрны орчин. Эрүүл ахуйн шаардлага
2.	Агаарын бохирдлын шинжилгээ хийлгэж байх	Уурхайн үйл ажиллагаанаас агаар бохирдуулагчийн хэмжээг тогтоох	Үйлдвэрийн районд	Дулааны улиралд 2 удаа	300,0	600,0	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

3.	Дуу шуугиан, чичиргээ	Өрөмдлөг, тэсэлгээ, машин механизмын ажиллагаа, хөдөлгөөнөөр шуугиан үүсэх	Үйлдвэрийн районд, далд уурхай	Улиралд 1 удаа	500,0	500,0	MNS 5002:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Шуугианы норм, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага, Засгийн газрын 2019 оны 313 дугаар тогтоолын хавсралт “Тэсэлгээний ажлын аюулгүй ажиллагааны нэгдсэн дүрэм” MNS 4585:2016 Гадаад орчны дуу чимээний хүлцэх хэмжээ MNS 4995:2015 Ажлын орчинд дуу чимээний давтамж болон хэлбэлзэл
						1 500,0	

14.2. Хөрсний хяналт шинжилгээ

Хөрсний дээж авах цэгүүдийг сонгохдоо бохирдолтой байж болзошгүй хэсгээс сонгож түүвэрлэх аргыг ашиглан, Байгаль хамгаалах. Хөрс. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд MNS 3298:1991 стандартад заагдсан арга, аргачлалыг мөрдөж ажиллана. Хөрсний бохирдлын гол үзүүлэлт болох хүнд металлууд нь задарч алга болдоггүй хөрсөнд удаан хугацаагаар хуримтлагдаж ус болон ургамлаар дамжин хүн, мал, амьтны бие организмыг молекулын ба гений түвшинд хордуулдаг. Хөрсөн дэх хүнд металлын агууламжийг “Хөрсийн чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ” MNS 5850:2019 стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулж үнэлнэ.

Уурхайн үйл ажиллагааны үр дүнд хөрсний хими, физикийн шинж чанар, хүнд металлын агууламжид гарч болох өөрчлөлт, мөн түүнчлэн хөрсний чанар нь холбогдох стандартын шаардлагуудыг хангаж буй эсэхийг хянах зорилгоор хяналт шинжилгээтэй холбоотой доорх ажлыг 2025 онд хийхээр төлөвлөж байна.

Хүснэгт 14. Хөрсний хяналт шинжилгээ

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал, жилд (мян.төг)	Нийт зардал 1 жил мян.төг	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
---	-----------------------------------	---	-------------------------------	--------------------	-----------------------------------	---------------------------	---

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

1.	Хөрсний чанар	Цианид	Бохирдож болзошгүй мониторингийн цэгүүдэд	Дулааны улиралд 1 удаа	100,0 х 4 улирал	400,0	MNS 3298:1990 Байгаль хамгаалал. Хөрс. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд, MNS 5850:2019 Хөрс бохирдуулагч бодис элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
2.	Хөрсний чанар-Хүнд металлууд	Хүнд металл	Бохирдож болзошгүй мониторингийн цэгүүдэд	Дулааны улиралд 1 удаа	100,0 х 4 улирал	400,0	MNS 3298:1990 Байгаль хамгаалал. Хөрс. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд, MNS 5850:2019 Хөрс бохирдуулагч бодис элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
3.	Хөрсний чанар-Хими физикийн ерөнхий үзүүлэлтүүд	Микробиологи	Уурхайн кэмп	Улирал 1 удаа	120,0 х 3 х жилд 2 удаа= 400,0	800,0	MNS 3298:1990 Байгаль хамгаалал. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд
4.	Урд хугацааны шимт, шимэрхэг хөрсний физик, хими, үржил шимт чанарын үзүүлэлтүүд	Агрохими	Шимт хөрсний овоолго	Жилд 2 удаа	100,0 х жилд 2 удаа=200,0	200,0	MNS 3298:1990 Байгаль хамгаалал. Хөрс.
				Дүн		1 800,0	

14.3. Усны чанарын хяналт шинжилгээ

Усны хяналт шинжилгээг усны мониторингийн хөтөлбөрт заасан хуваарийн дагуу хэмждэг бөгөөд 2025 он доорх хүснэгт үзүүлсэн хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна. Гадаргын ус болон гүний усанд MNS 4586:98 болон MNS 0900:2018 стандарт шаардлагын дагуу ерөнхий химийн болон цэвэр усны нян судлалын шинжилгээг хийж гүйцэтгэнэ.

Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015 стандартад заагдсан үзүүлэлтээр хаягдал усны ерөнхий химийн шинжилгээ, нян судлалын болон бичил элементийн шинжилгээг хийнэ.

Хүснэгт 15. Усны чанарын хяналт шинжилгээ

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал, жилд (мян.төг)	Нийт зардал 1 жил мян.төг	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
---	-----------------------------------	---	-------------------------------	--------------------	-----------------------------------	---------------------------	---

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

1.	Химийн ерөнхий шинжилгээ	Гадаргын болон гүний усанд	Гүний худагт, далд уурхайн шүүрлийн усанд	--*--	250,0 х жилд 4 удаа=250,0	1 500,0	“Усны тухай” хууль зүйл 24.1.1, 1.2, зүйл 31.1,2,3,4,5,6,7,8, зүйл 33.1,2,3 зүйл 34.1,2 “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”
2.	Хүнд металлын шинжилгээ хийлгах, цианид	Хүнд металл, цианид, мөнгөн усаар бохирдож болзошгүй цэгүүд	Гүний худаг, хаягдлын сан	Хүнд металл-жилд 2 удаа, цианид мөнгөн ус-сард 1 удаа	300,0 х 2 цэг х жилд 4 удаа=300,0	2 400,0	“Усны тухай” хууль зүйл 24.1.1, 1.2, зүйл 31.1,2,3,4,5,6,7,8, зүйл 33.1,2,3 зүйл 34.1,2 “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”
3.	Микробиолгийн шинжилгээ	Усны эрүүл ахуй бохирдож болзошгүй цэгүүд	Гүний худагт	Улиралд 1 удаа	100,0 х жилд 2 удаа=120,0	240,0	“Усны тухай” хууль зүйл 24.1.1, 1.2, зүйл 31.1,2,3,4,5,6,7,8, зүйл 33.1,2,3 зүйл 34.1,2 “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”
				Дүн		3 600,0	

14.4. Ургамлын аймаг, нөхөн сэргээлтийн дараах хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Уурхайн үйл ажиллагаанаас үүдэлтэй нөлөөллийг хянах нөлөөллийг бууруулахаар хэрэгжүүлж буй арга хэмжээнүүдийн мөн дүйцүүлэн хамгааллын ажлуудын үр дүнг нөхөн сэргээлтийн чанарыг тодорхойлох зорилгоор хяналт шинжилгээний хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж байна.

Хүснэгт 16. Ургамлын аймаг, нөхөн сэргээлтийн дараах хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал, жилд (мян.төг)	Нийт зардал 5 жил мян.төг	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
1.	Унаган ургамлын хяналт шинжилгээ	Байгалийн унаган ургамлын тусгаг бүрхэц, зүйлийн бүрдэл, ургацын хэмжээг тодорхойлох	Ургамлын мониторингийн цэгүүдэд	Жилд 2 удаа	-	-	Байгалийн ургамлын тухай Монгол Улсын хууль
№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал, жилд (мян.төг)	Нийт зардал 5 жил мян.төг	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

2.	Ховор болон нэн ховор ургамлын хяналт шинжилгээ	Ховор болон нэн ховор ургамлын зүйлийн бүрдэлийг тодорхойлох	Уурхайн мониторингийн цэгүүд, шинээр хөндөлт хийх талбай бүрт	Жилд 1 удаа	1 000,0	1 000,0	Байгалийн ургамлын тухай Монгол Улсын хууль, Ховор ургамлыг хамгаалах журам
3.	Нөхөн сэргээсэн талбайн ургамлын хяналт	Ургамлын тусгаг бүрхэц, ургацын хэмжээ	Нөхөн сэргээсэн талбай	Жилд 2 удаа	550,0 x 2 удаа x =1 100,0	1 100,0	
4.	Тарьсан модны өсөлт, амьдралын тооллого	Уурхайн кэмп орчим	Уурхайн суурин	Жилд 1 удаа	-	-	
				Дүн		2 100,0	

Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр, Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааг сайжруулах чиглэлээр нийт **91,100,000** төгрөг зарцуулагдах бөгөөд Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 9.10-т заасны дагуу байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөнд зарцуулагдах төсвийн 50% буюу **45,550,000** төгрөгийг тусгай дансанд байршуулна.

15. ХАВСРАЛТ МАТЕРИАЛЫН ЖАГСААЛТУУД

Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээ-ар, өвөргүй

ТЭЗҮ-ийн батлагдсан нүүр

Ашигт малтмал ашиглах тусгай зөвшөөрөл-ар, өвөргүй

Галын дүгнэлтүүд

Өмнөх оны тайлангийн ажлын хэсгийн дүгнэлт

Усны дүгнэлт

Химийн зөвшөөрөл

Хог хаягдал

Нөхөн сэргээлтийн барьцаа хөрөнгө байршуулсан баримт

Уулын ажлын батлагдсан төлөвлөгөөний нүүр

Байгаль орчин судалгаа, шинжилгээний төвийн 2024 онд хийсэн бохирдлын судалгааны тайлан, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зөвлөмж

Бусад холбогдох бичиг баримтууд

	МОНГОЛ УЛС УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ		
2006.07.08 <i>/Бүртгэсэн он, сар, өдөр/</i>	9019016020 <i>/Улсын бүртгэлийн дугаар/</i>		
	2839717 <i>/Регистрийн дугаар/</i>		
Тэн Хун	ХХК - Гадаадын хөрөнгө оруулалттай		
<i>/Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр/</i>			
Дүрэм <i>/Үүсгэн байгуулах баримт бичиг/</i>			
Тушаал <i>/Ашидгээрийн нэр/</i>	A-1276 <i>/Агуур/</i>	2004.07.16 <i>он, сар, өдөр</i>	
742500 <i>/код/</i>	Ашигт малтмалын ашиглалт <i>/Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/</i>		
511000	Гадаад худалдаа		
	<i>/Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/</i>		
1 <i>хувацаа</i>	1 <i>/гэмшүүлийн тоо/</i>	1,760,268.5 <i>/дөрийн зөрөлгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр/</i>	
Баянгол, 1-р хороо, 2-р хороолол, Богд-Ар 1-А байр - 20 тост, утас:1-205842, утас2:, факс:976-11-305830			
<i>/Хуулийн этгээдийн албам бсны хаяг/</i>			
			

Харилцах банкны бүртгэл:

Харилцагч банкны нэр	Дансны төрөл	Дансны дугаар	Бүртгэсэн ажилтан, тс мдэг
Голомт банк 1-р ТТ	Валютын	1102746222	Г.Алтантуяа
Голомт банк 1-р ТТ	Төгрөгийн	1102788030	Г.Алтантуяа
Голомт банк 1-р ТТ	Валютын	1102788403	Г.Алтантуяа
ХААН Зуун айл ТТ	Төгрөгийн	5009019074	Г.Алтантуяа
ХААН Зуун айл ТТ	Валютын	5009019085	Г.Алтантуяа

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийн бүртгэл:

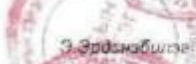
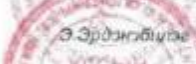
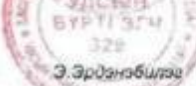
Д/д	Нэмэлт, өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан, тэмдэг
1	ХААН Зуун айл ТТ 5009019086 тоот валютын дансыг бүртгэв.	2006.07.17	Г.Алтантуяа
2	Ашигт малтмалын ашиглалт Төв аймга Жаргалант сум Байжбулаг 3-р бие Нарантолгой байрлах салбар нэгжийг бүртгэв.	2006.07.17	Г.Алтантуяа
3	Дүрмийн сан 62267411-р нэмэгдэж 2382842.6.0 мянган төгрөг болж, үүсгэн байгуулагчийн тоо 1 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2006.10.17	Г.Алтантуяа
4	Дүрмийн сан 0-р хэсэгдэж 2382842.6.0 мянган төгрөг болж, үүсгэн байгуулагчийн тоо 1 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2006.12.18	Г.Алтантуяа
5	ӨБ-Боловсрол ЗНЗ-г захирал Ч.Батцэцэг бүртгэв.	2006.12.20	Г.Алтантуяа
6	1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2007.01.29	Г.Алтантуяа
7	АН-ийн төв байрны хувиар 1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2007.02.21	Г.Алтантуяа
9	1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2009.02.16	М.Дорноорздалов
10	1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2010.02.25	Б.Хуучинсал
11	1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2011.03.14	Ч.Цэцэгэл
12	Сувилд овоотой, Лула-г захирал томилсныг бүртгэв.	2011.12.10	Ч.Батцэцэг
13	Ажиллах хугацаа 2013.07.16-ний өдөр хуртал сунгагчийг бүртгэв.	2012.03.07	Н.Энхбат
14	Дүрмийн шийдвэрээр найруулгыг бүртгэв.	2012.07.26	Г.Билэцбаяр
15	ХААН банк банкны 5740161902 тоот төгрөгийн дансыг бүртгэв.	2013.01.07	Д.Асүрэнэ
16	Ажиллах хугацаа 2013.07.16-ний өдөр 2014.07.16-ний өдөр хуртал сунгагчийг бүртгэв.	2013.03.07	Г.Билэцбаяр
17	Ажиллах хугацаа 2014.07.16-ний өдөр 2015.07.15-ний өдөр хуртал сунгагчийг бүртгэв.	2014.02.27	У.Дорноорздалов
18	SONG овоотой НУЛУН-г захирал-р томилсныг бүртгэв.	2014.05.04	Монголны
19	Дүрмийн шийдвэрээр найруулгыг бүртгэв.	2014.09.01	С.Уянга
19	Хувь найруулгачаар 1 нэмэгдэж, 1 хэсэгдэж үүсгэн байгуулагчийн тоо нийт 2 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2014.09.11	С.Уянга
20	Голомт банк 1-р ТТ банкны 1102746222 тоот валютын дансыг хэсгэнэ бүртгэв. Голомт банк 1-р ТТ банкны 1102788030 тоот төгрөгийн дансыг хэсгэнэ бүртгэв. Голомт банк 1-р ТТ банкны 1102788403 тоот валютын дансыг хэсгэнэ бүртгэв.	2014.09.17	Т.Энхбаяр

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ, Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Улсын бүртгэлийн дугаар 9019015020, Регистрийн 2839717 дугаартай

Тэн Хун Гадаадын хөрөнгө оруулалттай ХХК-ийн гэрчилгээний хэвсрэлт.1

1	Ажиллах хугацааг 2015.04.15-ний өдрөөс 2017.07.16-ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2015.04.15	
2	өвөгтэй Song Zongli-е Ерөнхий захирал-р томилогныг бүртгэв.	2017.03.31	
3	Ажиллах хугацааг 2017.07.16-ний өдрөөс 2019.07.16-ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2017.03.31	
4	Ажиллах хугацааг 2019.07.16-ний өдрөөс 2021.07.16-ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2018.06.04	
5	Үйл ажиллагаа эрхлэх хугацааг хугацаагүй болгов.	2020.11.09	
6	Эцсийн өмчлөгч 1 иргэн т бүртгэв.	2020.11.09	
7	Улаанбаатар, Баянгол, 1-р хороо, 2 хороолол, Богд ар, 2а, 14 тоот Утас1: 11305842, Утас2: , Факс: 976-11-305639 хаягийг шинээр бүртгэв.	2021.01.27	

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Улсын бүртгэлийн дугаар 9019016020 Регистрийн 2839717 дугаартай

Тэн Хун Гэдэвдэн хөрөнгө оруулалттай ХХК-ийн гэрчилгээний хавсралт:1

1	Ажиллах хугацааг 2015.04.15 -ний өдрөөс 2017.07.16 -ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2015.04.15	Ж.Оюунва
2	өөсөтэй Song Zongb -а Ерөнхий захирал-р томилсныг бүртгэв.	2017.03.31	Д.Пэлсэ
3	Ажиллах хугацааг 2017.07.16 -ний өдрөөс 2019.07.16 -ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2017.03.31	Д.Пэлсэ
4	Ажиллах хугацааг 2019.07.16 -ний өдрөөс 2021.07.16 -ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2018.05.04	Д.Пэлсэ
5	Үйл ажиллагаа эрхлэх хугацааг хувацаагүй болгов.	2020.11.09	Э.Эрдэнэбилэг
6	Эцсийн өмчлэгч 1 иргэн гүйцэтгэв.	2020.11.09	Э.Эрдэнэбилэг
7	Улсынблматар, Байнгон, 1-р хороо, 2 хороотал, бод ар, 2а, 14 тоот Утас:11395842, Утас2, , Факс: 976-11-305839 хаягийн олонзор бүртгэв.	2021.01.27	Э.Эрдэнэбилэг
8	өөсөтэй Song Ний-э Гүйцэтгэх захирал-р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2024.01.08	Э.Мансжав

Элэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.
Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

* 0 0 0 0 0 9 3 4 1 5 *

/СУН ХҮЙ ЖҮН/

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА:

/Б.ЭЛБЭГЗАЯА/

**ТӨВ АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ СУМЫН НУТАГТ
ОРШИХ НАРАН ТОЛГОЙ АЛТНЫ ҮНДСЭН ОРДЫГ
ДАЛД АРГААР АШИГЛАХ ТЕХНИК-ЭДИЙН
ЗАСГИЙН ҮНДЭСЛЭЛИЙН ТОДОТГОЛ-1**

Тусгай зөвшөөрлийн талбайн дугаар: MV-000713

Хүчин чадал: 80.0 мян.тн/жил

ХЯНАСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
САЛБАР ХУРАЛДААНЫ НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

/Э.МӨНХЗОРИГ/

ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛСАН:

"ГОУЛДМЭН ПРОЖЕКТ" ХХК
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

/Э.ТҮМЭН-ОД/

ЗӨВЛӨСӨН:

МОНГОЛ УЛСЫН ЗӨВЛӨХ ИНЖЕНЕР

/С.ИЧИННОРОВ/

ШИНЖЭЭЧ:

УУЛ УУРХАЙН МЭРГЭШСЭН ИНЖЕНЕР

/Б.МӨНХСҮРЭН/

ТӨСЛИЙН БАГ:

БАЯЖУУЛАГЧ ИНЖЕНЕР

/Б.БЯМБАДОРЖ/

ТӨСЛИЙН ИНЖЕНЕР

/Г.ГАЛТ/

ТӨСЛИЙН ИНЖЕНЕР

/Б.МӨНХ-ЭРДЭНЭ/

ТӨСЛИЙН ИНЖЕНЕР

/Г.НЯМДОРЖ/

ТӨСЛИЙН ИНЖЕНЕР

/Ө.ОТГОННЯМ/

Улаанбаатар хот
2021 он

АШИГТ МАЛТМАЛ,
ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН ДАРГЫН
ТУШААЛ

2021 оны 11 сарын 22 өдөр

Дугаар Т/д.Н.

Улаанбаатар хот

Техник-эдийн засгийн үндэслэл
хүлээн авах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.4 дэх хэсэг, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2021 оны 05 дугаар сарын 19-ний өдрийн Т/21-09-07 тоот дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших Тэн Хун ХХК-ийн MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол /1/-ыг хүлээн авсанд тооцсугай.

2. Хүлээн авсан техник-эдийн засгийн үндэслэлийн үйлдвэрлэлийн нөөцийг бүртгэж, геологийн нөөцөөс хөдөлгөөн хийхийг Уул уурхай, судалгааны хэлтэс (С.Энхболд)-т даалгасугай.

3. Ашигт малтмал ашиглах үйл ажиллагааг техник-эдийн засгийн үндэслэлийн дагуу явуулах зөвшөөрөл олгох, хяналт тавьж ажиллах, техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол /1/-ыг, түүнийг хуулсан диск, ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийн хамт тус байгууллагын архивт хүлээлгэн өгөх ажлыг зохион байгуулахыг Уул уурхай, судалгааны хэлтэс (С.Энхболд)-т даалгасугай.

4. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан төслийн хүчин чадал, техник, технологид өөрчлөлт орсон, ордын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч өөрчлөгдсөн тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж байхыг Уул уурхай, судалгааны хэлтэс (С.Энхболд)-т даалгасугай.

5. Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол /1/-ыг, түүнийг хуулсан диск, ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийн хамт Геологийн баримтын төв архивт, Уул уурхай, судалгааны хэлтэст тус тус хүлээлгэн өгөхийг Тэн Хун ХХК -д даалгасугай.

ДАРГА

Х.ХЭРЛЭН

53711067

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ДҮГНЭЛТ

2021 оны 05 дугаар сарын 19

№ Т101-09-07

Улаанбаатар хот

Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1-ийг хэлэлцсэн тухай

“Тэн Хун” ХХК-ийн захиалгаар Уул уурхайн зураг төслийн “Гоулдмэн Прожект” ХХК боловсруулсан Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1-д Монгол улсын зөвлөх инженер Ч.Ичинноров зөвлөж, Уул уурхайн мэргэшсэн инженер Б.Мөнхсүрэн шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Техник-эдийн засгийн үндэслэл хэлэлцэх салбар хуралдаанаар авч хэлэлцэж, дараах ДҮГНЭЛТ-ийг гаргаж байна.

1. Энэхүү техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1 нь ЭБЭХ-ийн сайдын 2012 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 074-р тушаалаар баталсан “Ашигт малтмалын баялгийн урьдчилсан үнэлгээ, ашигт малтмалын ордын нөөцийг ашиглах боломжийн урьдчилсан үнэлгээ, уул уурхайн төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлд тавигдах үндсэн шаардлагууд ба техник-эдийн засгийн үндэслэл хүлээн авах журам”-ын дагуу гүйцэтгэгдсэн байна гэж үзлээ.

2. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1 нь уншихад ойлгомжтой, цэгц дараалал сайтай, мэргэжлийн түвшинд чанартай сайн боловсруулсан, уурхайг эхлэн байгуулж үйлдвэрлэл явуулах бүхий л шат дамжлага буюу үйл ажиллагааг хамарсан, ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулах үндсэн баримт бичиг болжээ.

3. Техник-эдийн засгийн үндэслэл тодотгол 1 нь Нарантолгойн алтны үндсэн ордын Төслийн танилцуулга, Ерөнхий мэдээлэл, Ордын судлагдсан байдал, геологийн тогтоц, нөөц, Олборлолтын технологи, Баяжуулалтын технологи, Дэд бүтэц, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, Уурхайн ажиллах хүч, хүний нөөц, Байгаль орчин хамгаалал, нөхөн сэргээлт, хаалт, Эдийн засгийн тооцоо зэрэг 10 бүлэг, дүгнэлт, хавсралт материал бүхий 261 хуудас тайлбар бичиг, 21 хавсралт зургуудаас бүрдэж байна.

4. Нарантолгойн алтны үндсэн ордын MV-000713 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайн нөөцийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2015 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн хурлын ХХ-01-12 тоот дүгнэлтийг үндэслэн гаргасан, АМГ-ын даргын

2015 оны 03 дугаар сарын 24-ний өдрийн Н-26 дугаар тушаалаар эдийн засгийн үр ашигтай бодитой болон боломжтой (В+С) зэргээр 7.88 гр/тн алтны, 29.25 гр/тн мөнгөний дундаж агуулгатай 736,479.48 тн хүдэрт 6,220.1 кг алт, 31,563.37 кг мөнгөний нөөц, мөн тодорхой нөхцөлд эдийн засгийн үр ашигтай бодитой болон боломжтой (В+С) зэргээр 5.89 гр/тн алтны, 21.54 гр/тн мөнгөний дундаж агуулгатай 247,452.03 тн хүдэрт 1,965.2 кг алт, 4,615.13 кг мөнгөний нөөц тус тус бүртгэгджээ.

Уурхайд 2015-2020 оны хооронд олборлолтын үйл ажиллагаа явуулсан ба 2021 оны 1-р сарын 1-ний байдлаар бодитой болон боломжтой (В+С) зэргээр 8.91 гр/тн алтны, 32.65 гр/тн мөнгөний дундаж агуулгатай 752.24 мян.тн хүдэрт 6,700 кг алт, 32,845 кг мөнгөний нөөцийн үлдэгдэлтэй байна. Уг техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1-ийг энэхүү үлдэгдэл нөөцөд тулгуурлан боловсруулжээ.

5. Төсөлд ашиглалтын үеийн хаягдал 3.15% буюу 9.2 мян.тн, бохирдол 35.44% буюу 53.4 мян.тн байх ба хамгаалалтын цулд 10.61 мян.тн хүдэр үлдэхээр тооцож геологийн бодитой болон боломжтой зэргийн нөөцийг үйлдвэрлэлийн магадалсан В' нөөцөд шилжүүлэн тооцсоноор үйлдвэрлэлийн нийт нөөц 293.3 мян.тн хүдэр байна. Үйлдвэрлэлийн энэхүү нөөцийг олборлохын тулд 55.68 мян.м³ малталт нэвтрэлтийн ажил нэмж гүйцэтгэхээр тооцжээ. Жилд 35.0 мян.тн хүдэр олборлох хүчин чадлаар нийт үйлдвэрлэлийн нөөцийг 9 жилийн хугацаанд ашиглахаар төлөвлөсөн байна.

6. Уурхайн ашиглалтын системн сонголтыг хийхдээ ордын уул геологийн тогтоц, хүдрийн биетийн зузаан, уналын өнцөг, хөрсний чулуулаг зэргийг харгалзан үзэж хоршоолон нураах ашиглалтын системийг үргэлжлүүлэн ашиглахаар тооцжээ.

7. Далд уурхайн хэвтээ, налуу, босоо малталтуудад 7655D маркийн гар перфоратор 2 ширхэг, дээш чиглэлтэй босоо малталтад YSP-45 маркийн гар перфоратор 3 ширхэг, ZWY-12 маркийн конвейерт ачигч машин 2 ширхэг, СТУ5/6G маркийн цахилгаан зүтгүүр болон 0.7 м³ тэвшний багтаамжтай тэргэнцэр тус тус 2-оос 10 ширхэг зэрэг үндсэн тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглахаар төлөвлөжээ.

8. Далд уурхайгаас олборлосон хүдрийг гравитаци болон цианаар уусгах (СIP) хосолсон аргаар баяжуулах ба төслийн нийт хугацаанд далд уурхайгаас 5.35 гр/тн алтны, 27.36 гр/тн мөнгөний дундаж агуулгатай 293.31 мян.тн хүдрийг 95%-ийн алтны, 54.6%-ийн мөнгөний металл авалттайгаар баяжуулан 1,490.19 кг алт, 4,381.46 кг мөнгө гарган борлуулахаар тооцсон байна. Мөн баяжуулах үйлдвэр нь гаднаас гэрээгээр хүдэр авч баяжуулах ба ашиглалтын нийт хугацаанд 2.47 гр/тн алтны дундаж агуулгатай 300.29 мян.тн хүдэр баяжуулахаар тооцжээ.

9. Уурхайн цахилгаан хэрэглэгчдийг Борнуур-Жаргалант чиглэлийн 35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугамын 124-р анкерийн тулгуураас салаалан Жаргалант сумын Морин завод хүртэл татсан төвийн эрчим хүчний шугамаас эрчим хүчээр хангахаар төсөлд тусгажээ. Уг Морин завод нь уурхайгаас 2 км зайд байрладаг. Уурхайн дотоод цахилгаан хангамжийг уурхайд одоо ашиглаж байгаа 35/10кВ-ын 2500 кВА чадалтай бууруулах дэд станцаас хангах ба цахилгааны элдэв саатал, аваарын горимын үед 800 кВт болон 200 кВт-ын тус бүр 1 ширхэг дизель генераторыг ашиглахаар тооцжээ. Уурхайн ашиглалтын 9 жилийн хугацаанд унд ахуй, технологийн болон баяжуулах үйлдвэрийн усны нийт хэрэглээ 474.0 мян.м³ байхаар тооцоолжээ. Үүнээс уурхайн ажилчдын унд ахуйд 90.0 мян.м³, зам талбайн тоосжилт дарах, ногоон байгууламжийн усалгаанд 116.5 мян.м³, баяжуулах үйлдвэрт 267.1 мян.м³ ус ашиглахаар тус тус тооцсон байна. Унд ахуйн усны хэрэглээг уурхайгаас баруун урд зүгт 500 метр зайд байрлах 1.57 л/сек ундаргатай гүний худгаас, технологийн усны хэрэглээг далд уурхайн шүүрлийн усаар хангахаар төсөлд тусгасан байна.

10. Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээлт ба хаалтын зардалд нийт 2.38 тэрбум төгрөг зарцуулахаар тооцсон байна. Үүнээс бэлтгэл ажлын зардалд 295 сая төгрөг, байгаль орчин хамгаалах зардалд 115 сая төгрөг, техникийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 1.8 тэрбум төгрөг, биологийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 53.8 сая төгрөг, төслийн хаалтын дараах хяналтын зардалд 110 сая төгрөг зарцуулахаар тус тус тусгажээ.

11. Уг төслийг хэрэгжүүлснээр 281 хүн ажлын байраар хангагдах ба уурхайн ажилчдын сарын дундаж цалин 2050.0 мян.төг байхаар байна.

12. Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг ашиглах далд уурхайн төсөл хэрэгжүүлэхэд нийт 11.5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн бөгөөд үүнээс барилга байгууламжид 879.37 сая төгрөг, тоног төхөөрөмжид 1.74 тэрбум төгрөг, тээврийн хэрэгсэлд 1.11 тэрбум төгрөг, тавилга эд хогшилд 137.31 сая төгрөг, бусад хөрөнгө оруулалтад 7.67 тэрбум төгрөг байна. Өмнө нь хийгдсэн хөрөнгө оруулалтаас гадна цаашдын ашиглалтад нэмэлтээр хийгдэх хөрөнгө оруулалтын хэмээ нийт 33.4 тэрбум төгрөг бөгөөд үүнээс уурхайн тоног төхөөрөмжийн хөрөнгө оруулалт 1.8 тэрбум төгрөг, барилга байгууламжийн хөрөнгө оруулалт 22.5 тэрбум төгрөг, баяжуулалтын тоног төхөөрөмжийн хөрөнгө оруулалт 1.5 тэрбум төгрөг, дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалт 7.0 тэрбум төгрөг, бусад хөрөнгө оруулалт 650 сая төгрөг байхаар тус тус тооцжээ. Элэгдэл хорогдлын шимтгэлийн зардал нийт 16.16 тэрбум төгрөг байхаар тооцоолсон байна.

13. Уурхайг ашиглах төслийн хугацаанд нийт 164.0 тэрбум төгрөгийн үйл ажиллагааны зардал гарган, 262.58 тэрбум төгрөгийн борлуулалт олж, 98.6 тэрбум төгрөгийн татварын өмнөх ашигтай ажиллахаар байна. Татвар ногдуулсны дараах байдлаар нийт 80.1 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай, 59.99 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын дараах мөнгөн урсгалтай ажиллахаар байна. Улс, орон нутгийн төсөвт 45.1 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээр тусгажээ. Уурхайн ашиглалтын хугацаанд 1 грамм алтны бүрэн өөрийн өртөг 110.0 мян.төг/гр, 1 грамм мөнгөний бүрэн өөрийн өртөг 37.4 мян.төг/гр байна.

14. Төсөл хэрэгжих хугацаанд нийт 59.99 тэрбум төгрөгийн үйл ажиллагааны мөнгөн урсгал бий болох бөгөөд төслийн өгөөжийн дотоод норм (IRR) 33%, хөрөнгө оруулалтаа нөхөх хугацаа 3.4 жил байхаар тооцжээ.

Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөс техник-эдийн засгийн үндэслэлийн захиалагч, боловсруулагч болон төслийн шинжээчид дараах асуудлыг анхааруулж байна.

1. Төсөл захиалагч нь Уул уурхайн сайд, Хөдөлмөрийн сайдын 2015 оны 11 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 229/A232 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан Хүдрийн далд уурхайн аюулгүй байдлын дүрмийг дагуу үйл ажиллагаа явуулахыг ЭБМЗ-өөс анхааруулж байна.
2. Төсөл захиалагч нь Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 17-ны өдрийн А/205 тоот тушаалаар баталсан Баяжуулах үйлдвэрт тавигдах шаардлага, үйл ажиллагаа эрхлэх журмын дагуу үйл ажиллагаа явуулахыг анхааруулж байна.
3. Төсөл захиалагчид Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 08 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/181, А/458 тоот тушаалаар батлагдсан Уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийн нөхөн сэргээлт, хаалтын журмын дагуу Хаалтын менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулж холбогдох байгууллагаар хэлэлцүүлэн, уурхайн хаалт, нөхөн сэргээлт хийхийг үүрэг болгож байна.

4. Төсөл хэрэгжүүлэгч нь хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хууль, дүрэм журмын дагуу ашиглалтын үйл ажиллагааг явуулж, олборлосон алтаа Монгол улсын төв банк Монголбанкинд “Тэн хун” ХХК-ийн нэр дээр тушааж байхыг анхааруулж байна.
5. Засгийн газрын 379-р тогтоолоор батлагдсан “Тусгай зориулалтын авто зам, замын байгууламж барих, ашиглах журам”-ын хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч компанид анхааруулж байна.
6. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгагдсан техник, технологийн сонголт, уулын ажлын төлөвлөлт, цахилгаан хангамж, дэд бүтцийн сонголт, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шийдлийн талаар төслийн эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулсан Уул уурхайн зураг төслийн “Гоулдмэн Прожект” ХХК, мөн ТЭЗҮ-ийн үнэн бодит байдал, чанарт дүгнэлт гаргасан шинжээч Уул уурхайн мэргэшсэн инженер Б.Мөнхсүрэн нар тус тус хариуцна.

Техник-эдийн засгийн үндэслэлд хийсэн шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөлийн гишүүдийн саналыг үндэслэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Салбар хуралдаанаас Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4, 48 дугаар зүйлийн 48.4, Газрын хэвлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгүүд болон энэ дүгнэлт, холбогдох хуулийн заалтуудыг тус тус үндэслэн дараах шийдвэр гаргахыг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргад уламжлахаар тогтов. Үүнд:

1. Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1-ийг хүлээн авах;
2. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан уурхайн хүчин чадал, техник тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж ЭБМЗ-ийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж байхыг төсөл хэрэгжүүлэгчид анхааруулах;
3. Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1, түүнийг хуулсан диск, ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийн хамт Геологийн баримтын төв архивд холбогдох шаардлагад нийцүүлэн хүлээлгэн өгөх арга хэмжээг авах.

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.ЭЛБЭГЗАЯА

ХУРАЛДААНЫГ УДИРДСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Ч.ЦОГТБААТАР

БОЛОВСРУУЛСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ЗӨВЛӨЛИЙН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

Э.МӨНХЗОРИГ

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗАР

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ
ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар 713А

Ашигт малтмалын тухай Монгол улсын хуулийн 26 дугаар
зүйлийг үндэслэн

Шет аймаг /хот/-ийн

Жаргалант сум /дүүрэг/-ын

Нарантөстэй нэртэй газарт орших

375 гектар талбай бүхий уурхайн талбайд хуульд

заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг

зөвшөөрч улсын бүртгэлийн 9019016020 тоот гэрчилгээтэй

Тэн Хун ХХК -д

энэхүү тусгай зөвшөөрлийг 30 жилийн

хугацаагаар олгов.

Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.

АШИГТ ХАМГААГАХЫН НЭЭДЛҮГЭЭР ОРЛОГЧ

ДАРГА

Ц. ГАНХУЯГ

2007 оны 01 сарын 23 өдөр

Улаанбаатар хот

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАХ 713А ТООТ ЛИЦЕНЗИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

ТҮСТАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН (гэрчилгээгүй бол хүчингүй)

Лицензээр олгогдсон талбайн хэмжээ болон лицензийн эзэмшилд орсон өөрчлөлт

д/д	Лицензэд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Өргөдлийн бүртгэлийн дугаар	Хасагдах талбайн хэмжээ (га-аар)	Үлдсэн талбайн хэмжээ (га-аар)
1.	АНХ ОЛГОСОН.	755А		374 АШИГТ МАЛТМАЛ ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ 1997-07-30
2.	Лицензийн хоёр дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	-	-	375 АШИГТ МАЛТМАЛ ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ 1998-07-30
3.	Лицензийг 24/773 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй "Наутилус" ХХК-д бүхэлд нь шилжүүлэв.	215А	-	375 АШИГТ МАЛТМАЛ ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ 1999-01-08
4.	Лицензийн 3 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			375 АШИГТ МАЛТМАЛ ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ 1999-07-29
5.	Лицензийн 4 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			375 2000-07-28
6.	ГУУКА-ны даргын 2001 оны 490 тоот шийдвэрээр лицензийг 35/4626 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй "Жеодриллинг" ХХК-д шилжүүлэв.	693А	-	375 АШИГТ МАЛТМАЛ ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ 2001-07-27
7.	Лицензийн тав дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			375 АШИГТ МАЛТМАЛ ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ 2001-08-10
8.	Лицензийн зургаа дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			375 АШИГТ МАЛТМАЛ ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ 2002-08-12
9.	Лицензийн долоо дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			375 АШИГТ МАЛТМАЛ ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ 2003-07-30
10.	Лицензийн найм дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			375 АШИГТ МАЛТМАЛ ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ 2004-08-05
11.	Лицензийг улсын бүртгэлийн 25/1608 тоот гэрчилгээтэй "Восток-Эрдэс" ХХК-д шилжүүлснийг ГУУКА-ны даргын 2004 оны 1723 тоот шийдвэрээр бүртгэв	2847А		375 2004-12-22

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАХ 713А ТООТ ЛИЦЕНЗИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ I ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

ТУСГАЙ ЗӨВИШӨӨРЛИЙН (гэрчилгээгүй бол хүчингүй)

Лицензээр олгогдсон талбайн хэмжээ болон лицензийн эзэмшилд орсон өөрчлөлт

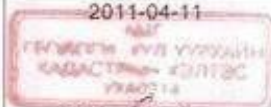

д/д	Лицензэд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Өргөдлийн бүртгэлийн дугаар	Хасагдах талбайн хэмжээ (га-аар)	Үлдсэн талбайн хэмжээ (га-аар)
12.	Лицензийг улсын бүртгэлийн 25/1240 тоот гэрчилгээтэй “Тэн хун” ХХК-д шилжүүлснийг ГУУКА-ны даргын 2005 оны 173 тоот шийдвэрээр бүртгэв	2942А		375 2005-02-04
13.	Лицензийн 9 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			375 2005-07-29 АШИГТ МАЛТМАЛЫН ГАЗАР УЛААНБААТАР
14.	Лицензийн 10 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			375 2006-07-04 УЛААНБААТАР
15.	Тусгай зөвшөөрлийн 11 дахь жилийн төлбөрөө төлөв			375 2007-06-13
16.	Тусгай зөвшөөрлийн 12 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			375 2008-05-30 БОЛОВСГОХ УРЬСГАЙН ГАЗАР УЛААНБААТАР
17.	Тусгай зөвшөөрлийн 13 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			375 2009-06-22 БОЛОВСГОХ УРЬСГАЙН ГАЗАР УЛААНБААТАР
18.	Тусгай зөвшөөрлийн 14 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			375 2010-07-10 БОЛОВСГОХ УРЬСГАЙН ГАЗАР УЛААНБААТАР

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

MV-000713

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Хөдөлгөөний код	Хөдөлгөөний тайлбар	Гарын үсэг, огноо, тамга
000-CI	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Ашигт малтмалын газрын даргын 2010 оны 127 тоот тушаалын дагуу ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлыг WGS-84 тогтолцоонд албан ёсоор хөрвүүлж талбайн хэмжээг дахин тооцсон. 	
019-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 15 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2011.07.30 – 2012.07.30 хүртэл 	 <i>Sambay</i>
020-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 16 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2012.07.30 – 2013.07.30 хүртэл 	 <i>Уугаа</i>
021-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 17 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2013.07.30 – 2014.07.30 хүртэл 	 <i>Уугаа</i>
022-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 18 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2014.07.30 – 2015.07.30 хүртэл 	 <i>Уугаа</i>
023-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 19 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2015.07.30 – 2016.07.30 хүртэл 	
024-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 20 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2016.07.30 – 2017.07.30 хүртэл 	

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

MV-000713

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
025-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 21 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2017.07.30 – 2018.07.30 хүртэл 	2017-07-03
026-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 22 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2018.07.30 – 2019.07.30 хүртэл 	2018-07-09
027-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 23 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2019.07.30 – 2020.07.30 хүртэл 	2019-07-22
028-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 24 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2020.07.30 – 2021.07.30 хүртэл 	 2020.07.31
029-FE		
030-FE		
031-FE		
032-FE		

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

MV-000713

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
025-FE	• Бүртгэл: Тусгай зөвшөөрлийн 21 дахь/дах жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2017.07.30 – 2018.07.30 хүртэл	2017-07-03
026-FE	• Бүртгэл: Тусгай зөвшөөрлийн 22 дахь/дах жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2018.07.30 – 2019.07.30 хүртэл	2018-07-09
027-FE	• Бүртгэл: Тусгай зөвшөөрлийн 23 дахь/дах жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2019.07.30 – 2020.07.30 хүртэл	2019-07-22
028-FE	• Бүртгэл: Тусгай зөвшөөрлийн 24 дахь/дах жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2020.07.30 – 2021.07.30 хүртэл	 2020.07.31
029-FE	• Бүртгэл: Тусгай зөвшөөрлийн 25 дахь/дах жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2021.07.30 – 2022.07.30 хүртэл	 2021.07.31
030-FE	• Бүртгэл: Тусгай зөвшөөрлийн 26 дахь/дах жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2022.07.30 – 2023.07.30 хүртэл	 2022.07.31
031-FE	• Бүртгэл: Тусгай зөвшөөрлийн 27 дахь/дах жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2023.07.30 – 2024.07.30 хүртэл	 2023.07.31
032-FE	• Бүртгэл: Тусгай зөвшөөрлийн 28 дахь/дах жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2024.07.30 – 2025.07.30 хүртэл	 2024.07.31

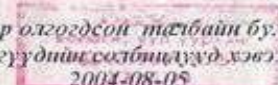
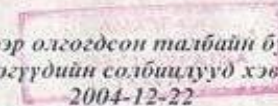
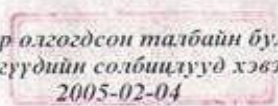
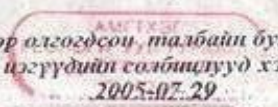

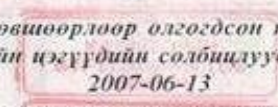
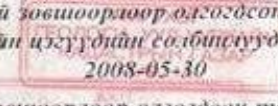
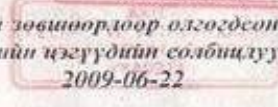
АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАХ . . . 713А . . . ТООТ ЛИЦЕНЗИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ
ТУСТАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН (гэрчилгээгүй бол хүчингүй)

Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлын өөрчлөлтүүд

д/д	Солбицлууд өөрчлөгдөх үндэслэл	Хүчин төгөлдөр солбицлууд
1.	Анх олгосон.	1. $\frac{105^{\circ}54'25''}{48^{\circ}34'28''}$ 2. $\frac{105^{\circ}55'05''}{48^{\circ}34'28''}$ 3. $\frac{105^{\circ}55'05''}{48^{\circ}35'09''}$ 4. $\frac{105^{\circ}56'15''}{48^{\circ}35'09''}$ 5. $\frac{105^{\circ}56'15''}{48^{\circ}34'28''}$ 6. $\frac{105^{\circ}55'50''}{48^{\circ}34'28''}$ 7. $\frac{105^{\circ}55'50''}{48^{\circ}33'52''}$ 8. $\frac{105^{\circ}54'25''}{48^{\circ}33'52''}$
2.	Лицензийн хоёр дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 1998-07-30 Ж.Цэрэндорж
3.	Лицензийг 24/773 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй "Наутилус" ХХК-д бүхэлд нь ишлжүүлэв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр ишлжсэн. 1999-07-08 Д.Эрдэнэзул
4.	Лицензийн 3 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 1999-07-29
5.	Лицензийн дөрөв дэх жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 2000-07-28
6.	ГУУКА-ны даргын 2001 оны 490 тоот шийдвэрээр лице нзийг 35/4626 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй "Жеодриллинг" ХХК-д ишлжүүлэв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 2001-07-27
7.	Лицензийн тав дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 2001-08-10
8.	Лицензийн зургаа дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 2002-08-12

713А
АШИГТ МАЛТМАЛЫН ХАЙГУУЛЫН ТООТ
ЛИЦЕНЗИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ
ТУСГАЙ ЗӨВИШӨӨРЛИЙН (гэрчилгээгүй бол хүчингүй)

Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлын өөрчлөлтүүд

д/д	Солбицлууд өөрчлөгдөх үндэслэл	Хүчин төгөлдөр солбицлууд
9.	Лицензийн долоо дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 2003-07-30
10.	Лицензийн найм дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2004-08-05
11.	Лицензийг улсын бүртгэлийн 25/1608 тоот гэрчилгээтэй "Восток-Эрдэс" ХХК-д ишлэжүүлснийг ГУУКА-ны даргын 2004 оны 1723 тоот шийдвэрээр бүртгэв	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2004-12-22
12.	Лицензийг улсын бүртгэлийн 25/1240 тоот гэрчилгээтэй "Тэн хун" ХХК-д ишлэжүүлснийг ГУУКА-ны даргын 2005 оны 173 тоот шийдвэрээр бүртгэв	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2005-02-04
13.	Лицензийн 9 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2005-07-29
14.	Лицензийн 10 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2006-07-04
15.	Тусгай зөвшөөрлийн 11 дахь жилийн төлбөрөө төлөв	Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2007-06-13
16.	Тусгай зөвшөөрлийн 12 дахь жилийн төлбөрөө төлөв	Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2008-05-30
17.	Тусгай зөвшөөрлийн 13 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2009-06-22

№ 257

713А

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАХ ТООТ
ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ
(тусгай зөвшөөрөлгүй бол хүчингүй)

Тусгай зөвшөөрдөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлын өөрчлөлтүүд

д/д	Солбицлууд өөрчлөгдөх үндэстэл	Хүчин төгөлдөр солбицлууд
18.	Тусгай зөвшөөрлийн 14 дахь эсгийг төлбөрөө төгсөө.	Тусгай зөвшөөрдөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

MV-000713

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
032-PE	• Бүртгэл: Тусгай зөвшөөрлийн 27 дахь жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2023.07.30 – 2024.07.30 хүртэл	 2023.07.27

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

MV-000713

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
032-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 27 дахь жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2023.07.30 – 2024.07.30 хүртэл	 2023.07.27
034-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 28 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2024.07.30 – 2025.07.30 хүртэл	

Монгол Улсын Шалгар сэйлийн 2023 оны
11 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 75 дугаар
тушаалын гурвалдугаар хэвэрэлт

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар **0019332**

Иргэн, хуулийн этгээдийн нэр: **“ТЭН ХУН” ХХК**

Хаяг: **ЖАРГАЛАНТ СУМ 3 Дугаар Бат**

Эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл: **УУЛ УУРХАЙ, АШИГТ МАЛТМАЛ**

Барилга байгууламж, газрын тосны бүтээгдэхүүн тээвэрлэх авто тээврийн хэрэгслийг
ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн
6.1.3, 19 дүгээр зүйлийн 19.2, 23 дугаар зүйлийн 23.3/
Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1.4/

Хяналт шалгалт хийсэн: **2024** он **08** сар **09** өдөр
Олгосон: **2024** он **10** сар **08** өдөр
Хүчинтэй хугацаа: **2026** он **10** сар **08** өдөр хүртэл
Баталгаажуулсан:

ТӨВ аймаг, нийслэлийн Онцгой байдал газар /хэлтсийн/
дэргэ **ДЭД ХУРАНДАА** цолтой **Г.ЭРДЭНЭБАТ**

Дүгнэлт олгосон: **142030253**
0019332-0001

ТӨВ аймаг, нийслэлийн Онцгой байдал газар /хэлтсийн/
дэргэ **ДЭСЛЭГЧ** цолтой **Б.ТАМИР**

Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч

Тэмдэг дарна

САНАМЖ

Галын аюулгүй байдлын дүгнэлтийг үйлчилгээний танхимд хүний нүдэнд харагдахуйц газар байрлуулсан байна.

Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт нь үнэт цаас учраас үрэгдүүлж, гэмтээлгүй хадгалахаас гадна хувилж, олшруулж, хуурамчаар үйлдвэрлэсэн болон бусдад түрээслэх, худалдсан тохиолдолд хариуцлага хүлээлгэнэ.

Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт нь банкны зээлийн баталгаа, барьцаа болохгүй.

Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт нь Галын аюулгүй байдлын тухай хууль тогтоомж, түүнтэй нийцүүлэн гаргасан норм, дүрэм, стандартыг зөрчсөн тохиолдолд Онцгой байдлын байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтан хураан авах, цуцлах эрхтэй.

Галын аюулгүй байдлын дүгнэлтийн хугацаа дууссанаас хойш 1 сарын хугацаанд дахин сунгуулах.

Огноо, байдал, орлогын гэрэл дүгнэлт
2024 оны 12 дугаар сарын 11 өдөр өргөн
У-15-дугаар тухайсын 2 дугаар хайрвэл

**ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН
ДҮГНЭЛТ**
Дугаар **0003699**

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: **“ТЭН ХУН” ХХК**

Хаяг: **Жаргалант сум 3 дугаар баг**

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл: **Тэсрэх бодисын агуулах**

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, гал унтраах автомат болон
дохнооллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж, анхан шатны багаж хэрэгсэл,
бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3, 19 дүгээр зүйлийн 19.2

Олгосон: **2024** он **12** сар **11** өдөр

Хүчинтэй хугацаа: **2025** он **12** сар **11** өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон
Төв дэд хурандаа **Г.Эрдэнэбат**
аймаг, нийслэлийн Огноо, байрлын газар /хэлтсийн/ цолтой

Дүгнэлт гаргасан
Төв **Л.Дагилхагва**
аймаг, нийслэлийн Огноо, байрлын газар /хэлтсийн/ цолтой

Гал зүйчийн улсын хяналтын байцаагч **ХОШУУЧ**

ТЭМЦЭГ ДАРНА

Шалгалт хийсэн тухай тэмдэглэл

№	ШАЛГАХ ЧИГЛЭЛ	ХАМРАХ ХҮРЭЭ	ШАЛГАЛТАНД ХАМРАГДСАН	СТАНДАРТ ДҮРЭМ НОРМЫН ШААРДЛАГА	ШААРДЛАГА ХАНГАСАН ЭСЭХ
1.	Барилга байгууламжид бэйгээ гал унтраах болон галаас сэргийлэх тоног төхөөрөмж	Гал унтраах автомат тоног төхөөрөмж			
		Галын дохиололын систем			
		Утаа зайлуулах систем			
		Аврах хэрэгсэл			
2.	Гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгсэл	Гал унтраагуур			
		Галын сараан			
		Бусад			
3.	Галаас хамгаалах болон гал унтраах бодис материал	Гал унтраах усан хангамж			
		Гал унтраах хөөс			
		Галаас хамгаалах гүрхлэг/нэвчилгээ			
4.	Бусад	Авралтын зам гарцын томдөг, тэмдэгдэгээ			
		Бусад			

Шалгасан

Гал түймрийн үлсэн хяналтын байцаагч

Цолтон

Огноо: Байгалийн сэлэлтийн гэдэгийг зөргөй
ЭГЭЭ, бичиг / дугаар / дугаар / 17-р өдөр / өдөр /
У / 159-р дугаар / тусгайлан / 2-дугаар / хэсэг

**ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН
ДУГНЭАЛТ**
Дугаар **0003698**

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: **"ТЭН ХУН" ХХК ШТС**

Хаяг: **Жаргалант сум 3 дугаар баг**

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл: **Шатах, тослох материал түгээх 15м³**

Барилга байгууламсад гал унтраах тоног төхөөрөмж, гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, угаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багц хэрэгсэл, бошо материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3, 19 дүгээр зүйлийн 19.2.

Олгосон **2024** он **12** сар **11** өдөр

Хүчинтэй хугацаа **2025** он **12** сар **11** өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон
Төв дэд хурандаа _____ аймэг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ цалтай **Г.Эрдэнэбат**

Дүгнэлт өргөссөн
Төв _____ аймэг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ цалтай **Л.Дашлхагва**

Гал, үймэийн-улсын хяналтын байцаагч **Жошууч**

Гэмтэл гарна!

Шалгалт хийсэн тухай тэмдэглэл

№	ШАЛГАХ ЧИГЛЭЛ	ХАМРАХ ХҮРЭЭ	ШАЛГАЛТАНД ХАМРАГДСАН	СТАНДАРТ ДҮРЭМ НОРМЫН ШААРДЛАГА	ШААРДЛАГА ХАНГАСАН ЭСЭХ
1.	Барилга байгууламжид байгаа гал унтраах болон галаас саргийлэх тоног төхөөрөмж	Гал унтраах автомат тоног төхөөрөмж			
		Галын дохиололын систем			
		Утаа зайлуулах систем			
		Аврах хэрэгсэл			
2.	Гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгсэл	Гал унтраагуур			
		Галын сараач			
		Бусад			
3.	Галаас хамгаалах болон гал унтраах бодис материал	Гал унтраах усан хангамж			
		Гал унтраах хөөс			
		Галаас хамгаалах түрхлэг/нэвчилгээ			
4.	Бусад	Аваргын зам гарцын тэмдэг, тэмдэглэгээ			
		Бусад			

Шалгасан

Гал түймрийн үүсэл, эхлэлтэй байдал

долтой

Журмын 4 дугаар хавсралт.

2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ДҮГНЭЛТ №02

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр: “ТЭН ХУН” ХХК
2. Төслийн байршил: Жаргалант сум, “Наран толгой”
3. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-000713,
4. Огноо: 2024.11.05.

#	Бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Авсан байвал зохих оноо	Ажлын хэсгийн гишүүдийн үнэлсэн оноо							Тайлбар, үндэслэл
			Ж.Даш-Явчин	С.Эрдэнэцогт	Г.Ганбаяр	Э.Энхтуяа	Б.Оюун-Вснгоо	Сав газрын захиргавны маргажилтан	Нөлөөллийн бүсэд орши суурь иргэн	
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	25	24	24	24	24	23	24	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр төлөвлөгдсөн арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.	
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	-	-	-	-	-	-	-		
3	Техникийн нөхөн сэргээлт, биологийн нөхөн сэргээлт, татан буулгах, хаалтад бэлтгэх	40	40	40	40	40	40	40	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээнд төлөвлөгөөний дагуу Уурхайн бүсэд 1000, сумын ногоон байгууламжид 2000, Уулын ойжуулалт 12000 нийт 15000 мод тарьсан	

Нүүлэн шилжүүлэх, 4 нөхөн олговор олгох арга хэмжээний биелэлт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ төлөвлөгдөөгүй.
Түүх, соёлын өвийг арга хэмжээний биелэлт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэн ажилласан.
Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	10	9	9	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	Сумын Засаг даргатай хөг хаягдлын гэрээ байгуулан төлбөр хураамжийг бүрэн төлж гэрээний хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажилласан байна.
Хөг, менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	Ханалт шинжилгээний хөтөлбөр төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлсэн.
Орчны ханалт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	Төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэн ажилласан байна.
Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	Төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэн ажилласан байна.
Аймаг, сумын орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллагын шаардлагаар хийсэн ажил болон нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	Аймгийн БОАЖГ-аар, сумаас өгсөн үүрэг чиглэлийг тухай бүр биелүүлэн ажилласан.
Нийт оноо	100	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	

Тайлбар: Бүрэлдэхүүн хэсэг бүрт биелэлтээс нь хамааран авсан байвал зохих оноог тогтоосон ба ажлын хэсгийн гишүүн тус бүрийн өгсөн онооны энгийн арифметик дунджийг бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт тооцож гаргана. Гишүүдийн бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт өгсөн онооны арифметик дунжийн нийлбэр нь нийт оноо болно. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн биелэлтийн нийт оноо нь 90-ээс доош байвал төлөвлөгөөний биелэлтийг хангалтгүй гэж үзнэ. Тухайн жилд дүйцүүлэн хамгаалах ажил төлөвлөгдөөгүй бол нөхөн сэргээх арга хэмжээ рүү, түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ төлөвлөгдөөгүй бол саяг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт рүү шилжүүлж тооцно.

Жич: 2025 оны төлөвлөгөөнд 10-өөс мод тарих ажлыг төлөвлөх,

ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ ХҮЛЭЭЖ АВАХ, ДҮГНЭХ ХУУДАС

MV-000713 "Наран толгой"

Огноо:2024.11.05

Ажлын хэсгийн дарга:

ТӨВ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН ДАРГА.....Ж.ДАШ-ЯИЧИЛ

Ажлын хэсгийн нарийн бичгийн дарга:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН.....(С.ЭРДЭНЦОГТ)

Гишүүд:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН БОХУ БАЙЦААГЧ.....

САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН *T. V. ...* (Г.ГАНБАЯР)

СУМБЫН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТЫН УЛСЫН БАЙЦААГЧ *P. ...* (Э.ЭНХТУЯА)

ТУХАЙН НУТАГ ДЭВСГЭРИЙГ ХАРИУЦСАН БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАГЧ *...* (Б.Бадмырзорович...)

НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮС ДЭХ ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨЛ *...* (Б.Бадмырзорович...)

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:

“ТЭН ХҮН” ХХК

ЗАХИРАЛ..... СҮН ХҮЙ

Дугаар:02

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХӨРӨГЖҮҮЛЭМ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2024 оны 8 дугаар
сарын 14 -ний өдөр

Дугаар E-2405-000002

Улаанбаатар хот
Утас: 265528, 265578

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар

Оноосон нэр: Тэн Хун
Улсын бүртгэлийн дугаар:
Регистрийн дугаар: 2839717
Захирал: Song Hui
Холбоо барих дугаар: 11305842
Факс :
И-мэйл хаяг:

2. Төслийн нэр байршил

Төслийн нэр: Нарантолгой алтны үндсэн ордныг далд аргаар ашиглах,
цианитаар уусган баяжуулах төсөл
Байршил: Төв, Жаргалант, 2-р баг, Өгөөмөр
Харьяалагдах сав газар: Хараа голын сав газар
Хамраах сэлбэр: Үүл уурхай

3. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр

Тэн Хун

4. Ажиллах горим, хүчин чадал

Үргэлжлэх хугацаа	Ажиллах горим	Жилд ажиллах хоног	Хоногт ажиллах ажилчидын тоо	Хоногт ажиллах цаг
9	2 зэлкээр	215	100	20

5. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний хэмжээ

Ажлын нэр	Тоо хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тайлбар
Алт-холомго металлыг уусган баяжуулахад нөхөн сэлбэлтээр авч ашиглах нийт усны хэмжээ	69900.0	тонн	2024 онд 14,400.0 м3 хөрс хуулж, өөрийн уурхайгаас 39,700 тн хүдэр олборлон, 69,900.0 тн хүдэр баяжуулна. Бусад уурхайгаас (Цүй ханг, Сонор трейд болон хаягдал шлам) 30,200 тн хүдэр авна. Далд уурхайн хүдрээс нийт 160.35 кг алт, 384.4 кг мөнгө гарган авна. (2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөө маягт 3, 4.1) Технологид эргэлтээр ашиглах усны хэмжээ 85 хувь, нөхөн

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ажлын нэр	Тоо хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тайлбар
			сэлбэлтээр авч ашиглах усны хэмжээ 15 хувь байна. (ТЭЗҮ 135 хуудас, БОННУТ, 62х)
Зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах усны хэмжээ	8000.0	м2	Зам талбайн тоосжилтийг 8000 м2 талбайд 150 хоног дарахаар БОННУ-ний тайлан нэмэлт тодотгол 2022 оны 62-р хуудсанд төлөвлөсөн. Уурхайн шүүрлийн уснаас эргүүлэн ашиглах тул 100 хувь хөнгөлөв.
"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарихад ашиглах усны хэмжээ	40000.0	ш	2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний маягт 10-т нийт 4 га газар 40,000 ширхэг мод тарихаас 10,000 ширхэгийг уурхайн хөшаан дотор тарихаар төлөвлөсөн. Уурхайн шүүрлийн уснаас эргүүлэн ашиглах тул 100 хувь хөнгөлөв.
Уурхайн үхлэгэд шүүрэн орж ирэх усны хэмжээ	268.272	м3	2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний маягт 3-т 10 сар буюу 300 хоног ажиллахаар төлөвлөж батлуулсан. 2021 оны ТЭЗҮ-ийн 26-р хуудсанд шүүрлийн усны хэмжээг 100 м3/цаг тодорхойлсон нь бодит байдлаас зөрүүтэй байсан тул дахин 2024 оны 2-р улиралд "Нарантолгойн" алтны үндсэн ордон шүүрлийн усны судалгааг "Эм Ай Даблю" ХХК-иар хийлгэсэн. Газрын доорх шүүрлийн усыг хэвтээ малталтуудаас сувгаар урсгах босоо гол амны ёроолын мөргөцөгт байх ус хуримтлуулах зүмфэд нийлүүлдэг. Шүүрлийн усны ундаргыг 3.105 л/сек гэж тодорхойлсон (2024 оны гидрогеологийн тайлан 5-р хуудас). Шавхан зайлуулах ус буюу уурхайн үхлэгэд шүүрэн орж ирэх усыг зам, талбайн усалгаа, технологийн хэрэгцээнд болон биологийн нөхөн сэргээлт, мод тарихад эргүүлэн ашиглана.
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	206.0	хоногт 1хүн	2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний маягт 3-т 10 сар буюу 300 хоног, маягт 12-т нийт 206 хүн ажиллахаар төлөвлөж батлуулсан.

6. Усны эх үүсвэр, нөөц, хоногт ашиглах хэмжээ

Эх үүсвэр	Зориулалт	Усны нөөц (л)	Усны нөөц (м3)	Тайлбар
Гүний худаг	Үнд ахуй	1.57	135.648	Худагт 130QJ5.5-130/80-20 маркын ус өргөгч, 380в-т холбогдсон маркын хөдөлгүүр тавив. Ус өргөгч яндангийн диаметр 40 мм, урт нь 7 м. Ус өргөгч төхөөрөмжийг угсарсны дараа 4 цаг зүгшрүүлэх шавхалт хийхэд усны ундарга 1,57 л/сек болов.
Гүний худаг	Үнд ахуй	2.3	198.72	Худагт FROG-5QJ8/20, 380kW, маркийн ус өргөгч, төвийн эрчим хүч маркийн хөдөлгүүр тавив. Насосыг 113 м гүнд байрлуулав. Ус өргөгч яндангийн диаметр 140 мм, урт нь 2.3 м. Насосын штангийн

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Эх үүсвэр	Зориулалт	Усны нөөц (л)	Усны нөөц (м3)	Тайлбар
				диаметр 40 мм, урт нь 118 мр. Ус өргөгч төхөөрөмжийг угсарсны дараа 3 цаг зүгшрүүлэх шавхалт хийхэд усны үндарга 2,3 л/сек болов.
Шүүрлийн ус	Технологийн хэрэгцээнд	3.105	268.272	Наран толгой алтны үндсэн ордын шүүрлийн усны судалгааг 2024 онд “Эм ай дабля” ХХК хийж босоо амуудын ёроолын мөргөцөгт урсан орж ирж буй газрын доорх усны шүүрлийн урсацуудад үндаргын хэмжилтийг хийж 3.105 л/сек буюу 268.272 м3/хон гэж тодорхойлсон.

7. Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ, нөхцөл

Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ боловсруулсан ААНБ:	Саблайм ХХК
Холбоо барих:	88109298, 70009298
Нэмэлт мэдээлэл:	

8. Усны барилга байгууламжууд

Барилга байгууламж	Хүчин чадал (м3)	Хэмжээ хийц
Усан сан	187.0	Нарантолгойн уурхайн баяжуулах үйлдвэрийн баруун аманд байдаг бөгөөд 18 га ашигтай талбайтай 1,0-1,5 сая м.куб хаягдлыг хадгалах боломжтой байсан бөгөөд нэмэлт өргөтгөлийн ажлыг 2019 онд шинээр хийж 180,000 тн нэмэгдүүлсэн. 3 мм-н зузаантай зориулалтын нийлэг материалаар (PVC) -р бүрэн доторлосон. Хаягдлын санд хураагдсан хаягдлаас газрын гүнд химийн хорт бодис нэвчихээс сэргийлэн HDPE нягтруулсан полиэтилен хулдаасаар хүчлж өгсөн.

9. Дамжуулах байгууламж

Хаанаас (эхлэх цэг)	Хаана хүртэл (төгсгөлийн цэг)	Шугамын голч, мм	Дамжуулах шугамын урт, м
	210	60	210

10. Онцгой нөхцөл

- Уурхайн ухлага буюу ашиглалт явуулж буй талбай болон хаягдлын санд шар усны болон гэнэтийн үерийн ус орохоос хамгаалах суваг шүүдүү эвдрэхээс сэргийлж ажиллах.
- Усны тухай хуулийн 30.1.4-т заасны дагуу усны эх үүсвэрийн гүний худаг, эргэлтийн усны шугам хоолой, ус авах цэг, газар

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

доорх усны цооног, шугам хоолой бүрд баталгаажуулсан цахим тоолуур суурилуулж ажиллахад анхаарах;

- Усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүсэд үйл ажиллагаа явуулахыг хориглох;
- Тусгай зөвшөөрлийн талбайд байгаа голыг хамгаалах, хөв цөөрөм байгуулах, татмын ойжуулалт хийх гэх мэт арга хэмжээ авч ажиллах;
- Хаягдал хадгалах байгууламжаас цианит натрийн агууламжтай үүсмэл нь үүрших, цаг агаар хуурай, салхитай үед хийсч тоос босох, орчиндоо тархах зэргээр хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөргөөр нөлөөлөх магадлалтай учир хор аюулаас сэргийлэх горим, журмыг мөрдлөг болгон ажиллах;
- Газрын доорх усанд нэвчилт үүсгэхгүй байх аюулгүй ажиллагааг тогтмол хангаж байх;
- Газрын доорх усны төлөв байдал, горимын ажиглалтыг тогтмол хийж, химийн бодисын хор, аюулаас сэргийлэн ажиллах;
- Улирал бүр хоёроос доошгүй удаа хаягдал усны холимог сорьц авч, байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор шинжилгээ хийлгэж, харилцан улирал бүрийн сүүлийн сарын 15-ны өдрийн дотор Усны газарт ирүүлэх шаардлагатайг анхаарах.
- “Наран толгой” алтны шороон ордын гидрогеологийн нарийвчилсан судалгааг явуулж тооцооны параметруудийг тодорхойлох, уулын малталтын ажлыг орон нутгийн эрозийн базисийн түвшнээс доош явуулах үед конденсац, гадаргын ус, анцав давхаргадсын устай гидравликийн хэрхэн хамааралтай болох, далд уурхайд шүүрэх ус нэмэгдэх эсэхийг судлах;

11. Усны зарцуулалт

Ажлын нэр	Тоо Хэмжээ	Хэмжих нэгж	Усны хэрэглээ, м3 (Норм)	Гүйцэтгэх давтамж	Хэмжих нэгж	Нийт ашиглах усны хэмжээ, м3	Хөнгөлөх усны хэмжээ м3	Төлбөр тооцох усны хэмжээ м3
Алт-холимог металиг үүсгэн баяжуулахад нөхөн сэлбэлтээр авч ашиглах нийт усны хэмжээ	69900.0	тонн	3.8	1.0	Удаа	265,620.00	225,777.00	39,843.00
Зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах усны хэмжээ	8000.0	м2	0.002	150.0	Хоног	2,400.00	2,400.00	0.00
“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарихад ашиглах усны хэмжээ	40000.0	ш	0.04	16.0	Удаа	25,600.00	25,600.00	0.00
Уурхайн үхлэгэд шүүрэн орж ирэх усны хэмжээ	268.272	м3	1.0	300.0	Хоног	80,481.60	0.00	80,481.60
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	206.0	хоногт 1 хүн	0.15	300.0	Хоног	9,270.00	0.00	9,270.00
Нийт						383,371.60	253,777.00	129,594.60

12. Урьдчилсан байдлаар тооцсон усны нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээ

Ажлын нэр	Төлбөр тооцох усны хэмжээ, м3	Усны ангилал	Хөнгөлөх хувь хэмжээ, %	1 м3 усны үнэ	Усны нөөц ашигласны төлбөр, ₮	Төлбөрөөс хөнгөлсөн дүн, ₮	Төлбөр зохих дүн, ₮
Алт-холимог металиг үүсгэн	39843.00	Газрын	0.0	1354.36	53,961,765.48	0.0	53,961,765.48

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ажлын нэр	Төлбөр тооцох усны хэмжээ, м3	Усны ангилал	Хөнгөлөх хувь хэмжээ, %	1 м3 усны үнэ	Усны нөөц ашигласны төлбөр, ₮	Төлбөрөөс хөнгөлсөн дүн, ₮	Төлбөл зохих дүн, ₮
баяжуулахад нөхөн сэлбэлтээр авч ашиглах нийт усны хэмжээ		доорх ус					
Зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах усны хэмжээ	0.00	Газрын	0.0	165.84	0.00	0.0	0.00
“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарихад ашиглах усны хэмжээ	0.00	Газрын	0.0	82.92	0.00	0.0	0.00
Уурхайн ухлагад шүүрэн орж ирэх усны хэмжээ	80481.60	Газрын	0.0	580.44	46,714,739.90	0.0	46,714,739.90
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	9270.00	Газрын	0.0	82.92	768,668.40	0.0	768,668.40
Нийт	129,594.60				101,445,173.78		101,445,173.78

13. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөгөө

- Усны тухай хуулийн 28.6-д заасны дагуу Хараа-Ерөө голын сав газрын захиргаанаас ус ашиглах зөвшөөрөл авч, зохих журмын дагуу гэрээ байгуулж ажиллах;
- Усны тухай хуулийн 30.1.4-д заасны дагуу ус татах шугам хоолой бүрт баталгаажуулсан тоолуур суурилуулж, тоолуурын заалтаар усны нөөц ашигласны төлбөрийг тооцож, Төсвийн тухай хуулийн 23.6.5-д заасны дагуу төсөвт төвлөрүүлэх;
- Усны тухай хуулийн 28.18-д зааснаар ус ашиглуулах дүгнэлт, холбогдох зөвшөөрөлгүйгээр ус ашиглахыг хориглодог болохыг анхаарах;
- Хаягдал усны дүгнэлтийг дараа жилийн эхний улиралд багтаан гаргуулах;
- Жил бүрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөг үндэслэлтэй, үнэн зөв гаргаж байх.
- Засгийн газрын 2018 оны 391 дүгээр тогтоолоор баталсан журмын дагуу зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны нөөц ашигласны төлбөрийг шатлан өсгөж тооцохыг анхаарах.
- Үйл ажиллагаа нь зогсох, тасалдах нөхцөл байдал үүссэн үед Сав газрын захиргаа болон холбогдох төрийн захиргааны байгууллагуудад даруй мэдэгдэж, тухайн усны ашиглалтын тайланд тусгаж ирүүлэх;
- Усны тухай хуулийн 7.5-д заасны дагуу улсын усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай ус ашиглалтын тайлан (газрын доорх усны хяналт шинжилгээний мэдээ, ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээ, гэрээ дүгнэсэн акт, усны нөөц ашигласны төлбөрийн баримт, ус ашиглалтын тоо, хэмжээ)-г 2024 оны 12 дугаар сарын 20-ны дотор Усны газарт office@water.gov.mn цахим хаягаар болон холбогдох газруудад хүргүүлж ажиллах;

Боловсруулсан:

УС АШИГЛАЛТЫН ХЭЛТЭС

Б.Мэндбаяр

Боловсруулсан өгнөө:

2024.08.14

Байгууллагын нэр: Усны газар
Газар хэлтэс:
Албан тушаал: Даргач
Овог нэр: Энхтүвшин
Зархын өгнөө:

Усны газар
Усны газар
Даргач албыг гур орлон гүйцэтгэж
Энхтүвшин Батбаяр
2024.08.14 17:37:55

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫГ ЭКСПОРТЛОХ,
ИМПОРТЛОХ, ХИЛ ДАМЖУУЛАН ТЭЭВЭРЛЭХ, ҮЙЛДВЭРЛЭХ,
АШИГЛАХ, ХУДАЛДАХ АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСТАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Огноо: 2024.01.22

Дугаар: 0002622

Улаанбаатар хот

Аж ахуйн нэгжийн нэр: ТЭН ХУН ХХК

Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний дугаар: 9019016020

Регистрийн дугаар: 2839717

Хаяг: Улаанбаатар, Баянгол, 1-р хороо, 2 хороолол, бсгд ар, 2а, 14 тоот

Утас: 11305842

Дараах химийн хортой, аюултай бодис:

Импортолох, ашиглах

2024.01.22-2029.01.22

тусгай зөвшөөрлийг

хүртэл хугацаагаар олгов.

№	Бодисын нэр		Тэмдэг	Олон улсын бүртгэлийн дугаар /CAS/	Алгидал	Үйлдвэрлэсэн улс	Хэмжээ
	Монгол	Олон улсын					
1	Натрийн цианид	Sodium cyanide	NaCN	143-33-9			200 тн
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Улсын хилээр нэвтрүүлэх боомт:

Сүхбаатар, Алтанбулаг, Замын-Үүд, Бичигт,
Баянхошуу, Гашуунсухайт, Чингис хаан

Зөвшөөрөл олгосон: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам

Төрийн нарийн бичгийн дарга -ын албан үүргийг түр

орлон гүйцэтгэгч

С.ЦОГТГЭРЭЛ

Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого
зохицуулалт харуулсан нэргэжлийн

Ц.БАТЖАРГАЛ

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫН БОДЛОГО, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН
АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН 2010 ОНЫ 10 ДУГААР САРЫН 19-
НИЙ ӨДРИЙН 02 ТООТ ЗӨВЛӨМЖ, ДҮГНЭЛТИЙГ ҮНДЭСЛЭН ОЛГОВ.

ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

С. ЦОГТГЭРЭЛ

ЦХОУНБ.Т.Т.

Хасант.

2024 оны 04 сарын 19-ны өдрийн
05 - 2231003-24-I 30373R - 750T шугуурцаар
2.2.200 кг натрийн уламж бүрдүүрээт
хийв.

ТТБ. (Т.П. Талбаатар)

2024-04-25 I 38076R - 108 000 кг ТТБ-799

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫГ ЭКСПОРТЛОХ,
ИМПОРТЛОХ, ХИЛ ДАМЖУУЛАН ТЭЭВЭРЛЭХ, ҮЙЛДВЭРЛЭХ,
АШИГЛАХ, ХУДАЛДАХ АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Огноо: 2021-03-29

Дугаар: 0001836

Улаанбаатар хот

Аж ахуйн нэгжийн нэр:

Тэн Хун ХХК

Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний дугаар:

9019016020

Регистрийн дугаар:

2839717

Хаяг: Улаанбаатар, Баянгол, 1-р хороо, 2-р хороолол, богд ар, 2а, 14 тоот

Утас: 11305842

Дараах химийн хортой, аюултай бодис:

Ашиглах

аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай

зөвшөөрлийг

2021.03.29-2024.12.31

хүртэл хугацаагаар олгов.

№	Бодисын нэр		Томьёо	Олон улсын бүртгэлийн дугаар /CAS/	Ангилал	Үйлдвэрлэсэн улс	Хэмжээ
	Монгол	Олон улсын					
1	Хавсралтад дурдсан 33 төрлийн бодис						
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Улсын хилээр нэвтрүүлэх боомт: ---

Зөвшөөрөл олгосон: Байгаль, орчин, аялал жуулчлалын яам

Төрийн нарийн бичгийн дарга

/ Д. ГАНБОЛД /

Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого зохицуулалт хариуцсан мэргэжилтэн

/ Ц. БАТЖАРГАЛ /

Химийн хорт болон аюултай бодис
Ашиглах 0001836 дугаартай
тусгай зөвшөөрлийн хавсралт

№	Бодисын монгол нэр	Бодисын олон улсын нэршил	Томъёо	CAS дугаар	Зөвшөөрсөн хэмжээ, кг
1	Ацетон	Acetone	C_3H_6O	67-64-1	3
2	Цууны хүчил	Acetic acid	CH_3COOH	64-19-7	9
3	Фосфорын хүчил	Ortho-phosphoric acid	H_3PO_4	7664-38-2	50
4	Хлороформ	Trichloromethane	$CHCl_3$	67-66-3	2
5	Мөнгө 99,99%	Silver	Ag	7440-22-4	1
6	Устөрөгчийн хэт исэл	Hydrogen peroxide	H_2O_2	7722-84-1	50
7	Мөнгөний нитрат	Silver nitrate	$AgNO_3$	7761-88-8	1
8	Калийн иодид	Potassium salt	KI	7681-11-0	21
9	Натрийн хлорид	Salt, Rock salt	NaCl	7647-14-5	10
10	ЭДТА давс	Trilon B	$C_{10}H_{14}O_8N_2Na_2 \cdot 2H_2O$	6381-92-6	3
11	Цардуул	Potato starch	$(C_6H_{10}O_5)_n$	9005-84-9	10
12	Натрийн тиосульфат	Sodium thiosulfate, pentahydrate	$Na_2S_2O_3 \cdot 5H_2O$	10102-17-7	20
13	Тиомочевин	Thiourea	$CS(NH_2)_2$	62-56-6	10
14	Натрийн карбонат	Sodium carbonate	Na_2CO_3	497-19-8	10
15	Натрийн гидрофосфат	Disodium hydrogen phosphate	Na_2HPO_4	7558-79-4	4.5
16	Калийн дигидрофосфат	Potassium dihydrogen phosphate	KH_2PO_4	7778-77-0	4
17	Хлорамин Б	Sodium toluenesulfon chloramide, trihydrate	$C_7H_7ClNNaO_2S \cdot 3H_2O$	7080-50-4	4.5
18	Никотиний хүчил	Nicotinic acid	$C_6H_5NO_2$	59-67-6	2.5
19	Диметилформаид	Dimethylformamide	C_3H_7NO	68-12-2	20
20	Калийн нитрат	Nitric acid, potassium salt	KNO_3	7757-79-1	2.5
21	Фторт устөрөгчит аммоний	Ammonium hydrogen difluoride	NH_4HF_2	1341-49-7	50
22	Пиразолон	Pyrazolone	$C_{10}H_{10}ON_2$	89-25-8	10
23	Этил ацетат	Ethyl acetate	$C_4H_8O_2$	89-25-9	10
24	Дарсны хүчил	Tartaric acid	$C_4H_6O_6$	89-25-10	10
25	Хүхрийн хүчил	Sulphuric acid	H_2SO_4	7664-93-9	1 тн
26	Кальцийн гипохлорит	Calcium hypochlorite	$Ca(ClO)_2$	7778-54-3	180 тн
27	Кальцийн исэл	Calcium oxide	CaO	1305-78-8	500 тн
28	Натрийн гидроксид	Sodium hydroxide	NaOH	1310-73-2	30 тн
29	Натрийн сульфат	Sodium sulfite anhydrous	Na_2SO_3	7757-83-7	4 тн
30	Хурган чихний хүчил	Oxalic acid	$C_2H_2O_4$	144-62-7	0.2 тн
31	Полиакриламид	Polyacrylamide	$-(CH_2CHCONH_2)_n$	9003-05-8	3 тн
32	Давсны хүчил	Hydrogen chloride	HCl	7647-01-0	3 тн
33	Азотын хүчил	Nitric acid	HNO_3	7697-37-2	30 тн

 31/11

ЗАСАГ ДАРГА НЭЭНХБОЛД

ХОГ ХАЯГДАЛ ЦУГЛУУЛАХ ТЭЭВЭРЛЭХ ҮЭРЭЭ

2024 он

Жаргалант

Монгол Улсын Хог хаягдлын тухай хуулийн 2 дугаар бүлгийн 9 дугаар зүйл, Монгол улсын Татварын тухай хуулийн 7.4.17, Төв аймгийн Жаргалант сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2022 оны 10-р сарын 14-ний өдрийн 02 тоот тогтоолыг үндэслэн

Нэг талаас Төв аймаг Жаргалант сумын Байгаль хамгаалагч ажлтай Сандуйжав овогтой Нямдорж нөгөө талаас “ТЭН ХУН” ХХК-н газрыг төлөөлж БОХЭАХ-ын дарга ажилтай Бат-Өлзийт овогтой Пүрэвбат нар хог хаягдлын төлбөр хураамж төлөх талаар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулаа

Нэг Нийтлэг үндэслэл

1. Энэхүү гэрээний зорилго нь хүний эрүүд мэнд Сайгаль орчинд үзүүдэх хортой нөлөөллийг арилгах түүнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хог хаягдлыг бууруулах, ангилах, цуглуулах, тээвэрлэх, хадгалах эргүүлэн ашиглах устгах, булах үйлчилгээ хийх тэдгээртэй холбогдон гарах зардлыг төвлөрүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

Хоёр. Гэрээний хугацаа

2.1. Гэрээний хугацаа 2024 оны 01-р сарын 01 өдрөөс 2025 оны 01-р сарын 01-нийг дуустал

Энэхүү гэрээний сунгалт:

20... оны.....-р сарын.....өдрөөс 20.....оны.....сарын.....ний өдрийн хүртэл

20... оны.....-р сарын.....өдрөөс 20.....оны.....сарын.....ний өдрийн хүртэл

Гурав. Аж ахуйн нэгж байгууллагын эрх үүрэг

3.1 Аж ахуйн нэгж байгууллага бүр тогтоосон журамын дагуу зориулалтын түр хогийн цэг байгуулж, хогийн сав байршуулна хог хаягдлын сав нь 200 кг-аас дээш багтаамжтай тагтай үнсний сав хар өнгөтэй аюултай хог хаягдлын сав удаан өнгөтэй, дахин ашиглах хог хаягдлын сав ногоон өнгөтэй байна

3.2 Аж ахуйн нэгж байгууллага, үйлчилгээний цэгүүд нь үүдний талбай коридор, хог гарч болох газрууддаа хогийн сав байрдуулсан байна

3.3 Хог хаягдал гаргасны төлбөр хураамжийг сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн тогтоолоор тогтоосон журмын дагуу хог хаягдал гаргасны төлбөр хураамжийг төлнө

3.4 Төлбөр хураамжийг улирал бүр тогтоосон хугацаанд төлнө

3.5 Ил задгай хог хаягдал шатаахгүй байх

3.6 Хог хаягдал тээвэрлэгч нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй нөхцөлд ЗДТГ-т гомдол гаргах

Доргов. Хог хаягдал тээвэрлэгчийн эрх үүрэг

4.1 Хог хаягдлыг тээвэрлэх аюулгүй ажиллагааны шаардлага хангасан битүүмжилсэн зориулалтын тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэх

4.2 Зуухнаас гарсан шатаж дуусан нүүрсний үнс болон бусад хог хаягдлыг сар нэг удаа очиж ачиж тээвэрлэнэ.

4.3 Төлбөр хураамжаа төлөөгүй ААНБ,үйлчилгээ газрын хог хаягдлыг ачихаас татгалзах. Тээвэрлэхэд ачилтын хураамжаа тухайн компани өөрсдөө хариуцна.

Тав. Төлбөр тооцооны журам

5.1 Сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2022 оны 10 дүгээр сарын 14 өдрийн 02 тоот тогтоолын дагуу сар бүр 70000/ далан мянга/-н төгрөг төлнө

5.2. Захиалагч нь хог хаягдал гаргасаны төлбөр хураамжийг улирал бүрийн сүүлийн сарын 20-ны дотор нэхэмжлэлийн дагуу Төв аймгийн Жаргалант сумын Төрийн сан дахь Тө. Хог хаягдлын хураамж 100141200947 тоот дансанд шилжүүлнэ

Зургаа. Талуудын хүлээх эрх, үүрэг

6.1.Захиалагч нь гэрээнд заасан хугацаанд нэхэмжилсэн төлбөрийг барагдуулаагүй тохиолдолд төлбөрийн үлдэгдэл хоног тутам 0,3%-ийн алданги тооцож дараа сарын төлбөрт оролцуулан тооцно

6.2 Гүйдэтгэгч нь хүндэтгэх шалтгаангүйгээр хог хаягдлыг тээвэрлэх үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд хоног тутам 0,3 %-ийн алдангт тооцож нэхэмжилсэн төлбөрөөс хасаж тооцно

6.3.Хэрэв талуудын хооронд энэхүү гэрээтэй холбоотой асуудлаар маргаан гарвал түүнийг харилцан зөвшилцөх журмаар шийдвэрлэх ба шийдвэрлэж эс чадвал хууль тогтоомжид заасны дагуу шүүхээр шийдвэрлүүнэ

Долоо. Гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах журам

7.1 Энэхүү гэрээнд аливаа нэмэлт өөрчлөлт оруулах,гэрээг цуцлах тухай саналаа нөгөө талд албан бичгээр 14 хонгийн өмнө мэдэгдэнэ.

7.2 Энэхүү гэрээнд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлт нь зөвхөн бичгээр хийгдэж талуудын гарын үсэг зурснаар хүчин төгөлдөр болох бөгөөд энэхүү гэрээний салшгүй хэсэг байна

ТЭЭВЭРЛЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

Байгаль хамгаалагч

/С.Нямдорж /88313188/

ЗАХИАЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ

/Б.Пүрэвбат /88289813/

“ТЭН ХҮН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

НХМаягт МХ 1

Төлбөрийн даалгавар Х3100656

2024/12/30

Маягт N: ТС-7 Санхүү, Эдийн засгийн сайдын 2002 оны 06 дугаар сарын 28-ны өдрийн 182 тоот тушаалаар батлав.

Төлөгч		Данс	Дүн
Код	Тэн Хун ХХК	Дебет	45,550,000.00
Төлөгчийн банк	ХААН банк	5009019074	
Хүлээн авагч			
Код	Байгаль орчин, уур амьсгалын оорчлолтийн яам	Кредит	45,550,000.00
Хүлээн авагчийн банк	Төрийн сан банк	100900013406	
Мөнгөний дүн (тоогоор)			... хоногийн хувийн торгууль бүгд төг..... мөн
Мөнгөний дүн (үсгээр)			
<i>Дөчин таван сая таван зуун тавин мянган төгрөг</i>			
Барааг хүлээн авсан буюу ажил үйлчилгээ гүйцэтгүүлсэн огноо 2024/12/30			Дүн (торгуулийн хамт)
Төлбөрийн зориулалт (Барааны болон ажил үйлчилгээний нэр, дагалдах баримтын дугаар)			Гүйцэтгэвч/булта
<i>2025 он Тэн хүн ХХК713/А/ нөхөн сэргээлтийн барьцаа</i>			Төлбөрийн зориулалт
			Төлөх хугацаа
			Төлбөрийн эмж

Захирал:

Тамга

Нягтлан бодогч:

Банкинд луйлгээ хийсэн
.....оны.....сарын.....өдөр
.....
тэмдэг, гарын үсэг

Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргын
2022 оны 12 дугаар сарын-ны өдрийн
..... дүгээр тушаалын хоёрдугаар хэвсрэлт

Батлав:
Тэн Хун ХХК-ийн
захирал

Хүлээн авсан:
АМГТГ-ын Уул уурхайн хэлтсийн
дарга

**ТӨВ АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ СУМЫН
НАРАН ТОЛГОЙ ОРДЫН 2025 ОНЫ
УУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Үндсэн)
Үндсэн АТЗ-ийн дугаар: MV-000713
Нэмэлт АТЗ-ийн дугаар:

Танилцсан: Уул уурхайн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн

/П.Зоригт/

БОЛОВСРУУЛСАН:

1. Ерөнхий инженер
2. Уулын инженер
3. Баяжуулагч инженер
4. Механик инженер
5. Эдийн засагч

2025 он

**АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
МАЯГТ-1.1: БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ТӨЛӨВ**

Ашигт малтмал газрын тосны газрын бүсэд байрлах газрын зурагтай холбоотой дүгнэлтийн хэргийн гэрээний зураг

Аж ахуйн нэгжийн нэр: Тэн Хун
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: МУ-000743
Ашигт малтмалын төрөл: Алт
Баяжуулах технологийн төрөл: Гравитаци

Төлөвлөгөөний ог: 2025
ТЭЗҮ-ээр ашиглах нийт хугацаа: 7
Ашиглалтын хэд дэх жил: 10

№	Уурхайн нэр	Бүтээгдэхүүний хэмжээ		Ашигт малтмалын нэр		Хэмжих нэгж	Тооноула	Агуулга		Металл (эрдэс)-ийн хэмжээ		Тайлбар	
		Хэмжих нэгж	Тооноула	Эхсэлт	Эхсэлт			Хэмжих нэгж	Тооноула	Эхсэлт	Хэмжих нэгж		Тооноула
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2026 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ												
	Боловсруулах хүдэр (элс)-ийн хэмжээ	мян тн	мян тн	39		1	г/тн	6.5		кг	253.5		
	1 Алт (Гуулам)	мян тн	мян тн	.000224		2	г/тн	4.61		кг	18.0		
	2 Монго (Гуулам)	мян тн	мян тн	.000097		1	г/тн			кг	223.7		
2	2027 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ					1	г/тн			кг	97.2		
	Боловсруулах хүдэр (элс)-ийн хэмжээ	мян тн	мян тн	34.16		1	г/тн	5.5		кг	188.7		
	2 Алт (Гуулам)	мян тн	мян тн	.000169		2	г/тн	8.3		кг	28.4		
	1 Алт (Гуулам)	мян тн	мян тн	.000153		1	г/тн			кг	169.8		
	2 Монго (Гуулам)	мян тн	мян тн	.000153		1	г/тн			кг	153.4		
3	2028 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ												
	Боловсруулах хүдэр (элс)-ийн хэмжээ	мян тн	мян тн	34.16		1	г/тн	5.5		кг	188.7		
	2 Алт (Гуулам)	мян тн	мян тн	.000169		2	г/тн	8.3		кг	28.4		
	1 Алт (Гуулам)	мян тн	мян тн	.000153		1	г/тн			кг	169.8		
	2 Монго (Гуулам)	мян тн	мян тн	.000153		1	г/тн			кг	153.4		

Төлөвлөгөө гаргасан: Д.Мөнхзул
Ерөнхий инженер: Д.Мөнхзул
Баяжуулагч инженер:

Хүтээн явсан: Х.Лхагвабаатар
Мэргэжилтэн:

Handwritten signature

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

МАЯГТ-3.1: БҮТЭЭГДЭХҮҮН ГАРГАЛТ, БОРЛУУЛАЛТЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Ажлын нэвтрүүлэгч: Тэн Хун
Туслах зөвлөх/олон дугаар: МУ-000213
Ажлын үйлчилгээний төрөл: Ажл.

Баруундугуйн тойрог/ост /саяагаар
Төлөв: 2025 оны 05 сар
Тухайн үед байгууллагын үүргийн (ажл) хэмжээ: 70.00

Төрөл	Хувиартай	№	Бүтээгдэхүүний төрөл	Мө	Ашигт малтмалын нэр	Хэрэглэх арга	Тээврийн арга	Сар												УМЖ-ЭГТ									
								1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	I	II	III	IV						
1.Ойлголт																													
1.1	Хэрэглээ				Мөнд	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0		
1.1.1	Иж				Мөнд	0.0																							
1.1.2	Догоо				Мөнд	0.0																							
1.2	Төрийн хөрөнгийн зардал				Мөнд	0.0																							
1.2.1	Төрийн хөрөнгийн зардал				Мөнд	0.0																							
1.2.2	Төрийн хөрөнгийн зардал				Мөнд	0.0																							
2.Бүтээгдэхүүний борлуулалт																													
2.1	Тухайн үед байгууллагын борлуулалт				Мөнд	70.0	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4
2.1.1	Тухайн үед байгууллагын борлуулалт				Мөнд	43.3	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0	43.0
2.1.2	Тухайн үед байгууллагын борлуулалт				Мөнд	26.7	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1	28.1
2.2	Дураархуйн зардал				Мөнд	547.2	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6
2.2.1	Дураархуйн зардал				Мөнд	28.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9	26.9
2.2.2	Дураархуйн зардал				Мөнд	518.3	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8	49.8
3.Бүтээгдэхүүний борлуулалт																													
3.1	Нэгж борлуулалт				Мөнд	0.0																							
3.1.1	Нэгж борлуулалт				Мөнд	434.9	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5
3.1.2	Нэгж борлуулалт				Мөнд	205.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0
3.2	Догоо борлуулалт				Мөнд	0.0																							
3.2.1	Догоо борлуулалт				Мөнд	434.9	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5	39.5
3.2.2	Догоо борлуулалт				Мөнд	205.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0
3.1.2. Саяагаар																													
3.1.2.1	Саяагаар				Мөнд	0.0																							

Хүндэтгэсэн өгөгдөл

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
МАЯГТ-4.1: БАЯЖУУЛАЛТЫН ТЕХНОЛОГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, БҮТЭЭГДЭХҮҮН ГАРГАЛТ

Ашигт малтмалын хэрэгсэл, хайгууралтын, олгоо, бүтээгдэхүүн, үйлдвэр, баяжуулах үйлдвэрүүдийн талаарх мэдээллийг үргэлж шинэчлэн байр сууриар оруулж байгааг танилцуулж байна.

Биеэжитгэлтэй төсвийн Гэрээгээр
Төлбөрсний он 2025
Тухайн өдөр боловруулсан хэргийн (он) хэмжээ 70.00

Асварын нэвчлэл: Тэн Хун
Утасны заахууртэй дугаар: МХ 020713
Ашигт малтмалын газар: Алт

Дэд	Бүтээгдэхүүний нэр	Бүтээгдэхүүний хэмжээ		Ашигт малтмалын нэр		Агуулга		Мөнгө (хэрэг) хэмжээ		Гарц		Мөнгө (хэрэг) авалт		Тайлбар
		Хэрэгжүүлсэн хэмжээ	ТЭЗГ-ийн төлөвлөгөөний хэмжээ	Алт (Аг)	Мөнгө (Мг)	Хэрэгжүүлсэн хэмжээ	ТЭЗГ-ийн төлөвлөгөөний хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн хэмжээ	ТЭЗГ-ийн төлөвлөгөөний хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн хэмжээ	ТЭЗГ-ийн төлөвлөгөөний хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн хэмжээ	ТЭЗГ-ийн төлөвлөгөөний хэмжээ	
1	Баяхд урьдчилсан үнэ- үнэмлэхүй өмч (Хууль, ЗС)	Мөнгө	20.00	Алт (Аг)	7.90	Мг	145.95							
2	Өмчөө ашиглах урьдчилсан үнэмлэхүй өмч (Хууль, ЗС)	Мөнгө												
3	2025 оны салбарын боловруулсан үйлдвэрлэлийн өмч (Хууль, ЗС)	Мөнгө	50.00	Алт (Аг)	8.65	Мг	388.76							
4	2025 оны боловруулалтад оржигч үйлдвэрлэлийн өмч (Хууль, ЗС)	Мөнгө		Мөнгө (Мг)	10.94	Мг	547.73							5.5 тн-оо доош зүүртэй ашигт малтмалын боловруулсан буюу өндөр
5	олс боловруулах үйлдвэрлэлийн өмчөөр (Хууль, ЗС)	Мөнгө	70.00	Алт (Аг)	0.00	Мг	483.32				100.00			
6.1	Алт (Гурвал)	Мөнгө		Мөнгө (Мг)	7.62	Мг	547.25							
6.2	Мөнгө (Урьдчил)	Мөнгө	0.00	Алт (Аг)		Мг	434.09							Мөнгө урьдчилсан олборлох үйлдвэрлэлийн өмч 2023.1.01-ийг
7	Хэргийн хэмжээ	Мөнгө	70.00	Мөнгө (Мг)		Мг	285.90							2025.5.01 өмчөөр өргөсөн
8	ТЭЗГ-ийн өмчөөр байгаа өмчөөр			Мөнгө (Мг)	3.00	Мг	257.73							

Тухайн өдөр боловруулсан хэргийн үнэ- үнэмлэхүй өмчийг үүрэгжүүлж авалт өгжигчид

Хуулийн өмч: Хуульч
Мөнгө: Хуульч

Төлбөрсний өмч: Д.Мундуу
Салбарын өмч: Д.Мундуу
Боловруулсан өмч: Д.Мундуу

Тэн Хун ХХК

**АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
МАЯГТ-6.1: УУРХАЙ, ҮЙЛДВЭРИЙН ЦАХИЛГААН ХАНГАМЖ**

Ашигт малтмалыг эзэрлэх, таслах, зориулах, дараахтай өөрчлөх, өндөр өсгөх, үндсээр өсгөх, үндсээр түрүүлж, үндсээр түрүүлж, үндсээр түрүүлж

Аж ахуйн нэгжийн нэр: Тэн Хун
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: МУ-000713
Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Үндсэн)

Баяжуулалтын технологийг: Гравитаци & Уусгалт
Төлөвлөгөөний он: 2025
Тухайн онд боловсруулах хүргийн (элс) хэмжээ: 70.00

№	Хэрэглэгчдийн жагсаалт	Хэмжих нэгж	Цахилгааны эх үүсвэр	Тоон утга	Тайлбар
1	2	3	4	5	6
1	Олборлолын (ип, далд уурхайн) суурилагдсан	кВт (kW)	Төвийн ЭХС	404.00	
2	Тосгоны суурилагдсан чадал	кВт (kW)	Төвийн ЭХС	100.00	
3	Баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрийн суурилагдсан	кВт (kW)	Төвийн ЭХС	849.00	
4	Цахилгааны хэрэглээ*	кВт.ц/жил	Төвийн ЭХС	8,000,000.00	
5	Цахилгаан эрчим хүчний үнэ тариф (НӨАТ-гүй)	төг/кВт.ц	Төвийн ЭХС	500.00	
6	Цахилгаан эрчим хүчний зардал	сая.төг	Төвийн ЭХС	4,000.00	
7	Нийт хэрэглэсэн түлшний хэмжээ	литр			
8	Нийт түлшний зардал	сая.төг			

* Тухайн онд хэрэглэх нийт цахилгааны хэрэглээ, Тоолуурын гүйлтээр, Хэрэв эрчим хүчний системд холбогдоогүй бол бөглөх шаардлагагүй.

Төлөвлөгөө гаргасан: Д.Мөнхзүл
Ерөнхий инженер: Д.Мөнхзүл

Хүлээн авсан:
Мэргэжилтэн:

Хүндэтгэсэн / 2025-01-13 09:36:26

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
МАЯГТ-6.3: ШАТАХ, ТОСЛОХ МАТЕРИАЛЫН ХЭРЭГЛЭЭ

Ашигт малтмалыг асарын тосны асарын дэвсгэр... Оны... Бузар сарын... Үүний өдөр... Бузар туслахын хаяртай

Аж ахуйн нэгжийн нэр:
 Ашигт малтмалын төрөл:
 Тусгай зөвшөөрлийн дугаар:

Тэн Хун
 Алт (Үндсэн)
 MV-000713

Төлөвлөгөөний оны 2025
 Тухайн онд олборлох хэмжээ, мян.т.с 70.00

№	Хэрэглэгчийн жагсаалт	Шатахуйн түгээх станц болон ААН-ийн нэр	Жилийн хэрэглээ, л	Нэгжийн үнэ, төг/литр	Төлбөрийн хэмжээ, сая төг	Тайлбар
1	2	4	4	5	6	7
1	Дувавь тулш, л	Петровик	25360.00	3640	99.92	
2	Хөдөлгүүрийн тос, л		1000.00	15000	15.00	
3	Хөргөлтийн шингэн, л		50.00	3600	0.18	
4	Нийт зардал				115.10	

Төлөвлөгөө гаргасан:
 Албан тушаал:

Хүлээн авсан:
 Мэргэжилтэн:

МАЯГТ-7: БАЯЖУУЛАХ, БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРИЙН ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН ЖАГСААЛТ

Ашигт малтмалын, өдөр тутмын газрын, дэвсгэл ... өснө ... буураар сарын ... тийг эрхийн ... буураар тусгаарлан ажлаартай

Аж ахуйн нэгжийн нэр: Тэн Хун
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: МУ-000743
Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Нүүрсэн)

Баяжуулалтын технологи: Гравитаци & Уусгалт
Төлөвлөгөөний он: 2025

Тухайн онд боловсруулах хүдрийн (элс) хэмжээ: 70.00

Д/д	Тоног таварамжийн нэр				Төхөөрөмжийн нэр				Харилцруурын нэр				Эмбле		
	Төрөл	Анхтал	Марк	Үйлдвэрлэгч компани	Үйлдвэрлэсэн улс	Хэмжээ тогж	Хүнн чадан	Тоо ширээ	Үйлдвэрлэсэн өдөр	Ашиглалт д.о.оог олгох хугацаа	Ашиглалт тогж	Хэмжээ тогж		Тоон утга	Нөйт чадан
1	Булгур	Хацарт	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Булгур	Хацарт	REF-400-600		Хятад	тнцар	33	1	2008	2010	10	кВт (kW)	30	30.00	
2	Булгур	Хацарт	JC1575		Хятад	тнцар	30	2	2008	2010	10	кВт (kW)	30	60.00	
3	Булгур	Конусан	Y250M		Хятад	тнцар	35	1	2019	2019	10	кВт (kW)	35	35.00	
4	Конвейер	Түүвэн	B5050*29.5		Хятад	тнцар	30	2	2008	2010	10	кВт (kW)	30	60.00	
5	Конвейер	Түүвэн	B5050*23.5		Хятад	тнцар	7.5	1	2008	2010	10	кВт (kW)	7.5	7.50	
6	Шилшүүр	Чиглэгээт	SZ71.25-2.5		Хятад	тнцар	5.5	1	2008	2010	10	кВт (kW)	5	5.00	
7	Гэрсэн	Бөөрөнцөгт	MOY1500-3500		Хятад	тнцар	80	4	2008	2010	10	кВт (kW)	70	280.00	
8	Насос	Динамик	2PNUB		Хятад	м3/цаг	27	2	2008	2010	10	кВт (kW)	27	54.00	
9	Насос	Динамик	2PNU		Хятад	м3/цаг	11	2	2008	2010	10	кВт (kW)	11	22.00	
10	Насос	Динамик	2PNU		Хятад	м3/цаг	15	2	2008	2010	10	кВт (kW)	15	30.00	
11	Гравитаци	Сэгсрэх ширээ	УС3000-1320		Хятад	тнцар	1.5	1	2019	2010	10	кВт (kW)	1.5	1.50	
12	Өтгөрүүлэх шүүх, хатаах	Өтгөрөөх хөглүүртэй өтгөрүүлэгч	NG-15		Хятад	тнцар	17	2	2019	2019	10	кВт (kW)	17	34.00	

Тэн Хун ХХК

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
МАЯГТ-7: БАЯЖУУЛАХ, БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРИЙН ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН ЖАГСААЛТ

13	Өлгөрүүлэх шүүх хатаах	Городо хөлтүртэй өлгөрүүлэгч	D5000-5600	Хятад	тнцэг	7.5	1	2008	2010	10	кВт (kW)	7	7.00	
14	Шатаах	Шатаах зүүх	XFZ-8	Хятад	м3	8	1	2008	2010	10	кВт (kW)	8	8.00	алт хайлуулах зүүх
15	Бусад	Зуурагч	Ф300	Хятад	м3цэг	1	5	2008	2010	10	кВт (kW)	1	5.00	ХОЛИЧ ТӨХӨӨРӨМЖ
16	Тэжээх төхөөрөмж	Буннер	400-400	Хятад	м3	4.4	4	2008	2010	10	кВт (kW)	4	16.00	ТЭЖЭЭЖ ТӨХ
17	Бусад	Зуурагч	MP2008-200	Хятад	м3цэг	75	2	2008	2010	10	кВт (kW)	72	144.00	ХОЛИЧ ТӨХӨӨРӨМЖ
18	Конвейер	Туузан	B800	Хятад	тнцэг	10	1	2008	2010	10	кВт (kW)	7.5	7.50	ТУУЗАН ДАМЖУУЛАГЧ
19	Цахилгаан	Цахилгаан өсрөн-зон сепаратор	D400	Хятад	тнцэг	4	2	2008	2010	10	кВт (kW)	3.5	7.00	агааржуулагч
20	Бусад	Бусад	2640-610	Хятад	0	3	1	2008	2010	10	кВт (kW)	3	3.00	электроник
21	Өлгөрүүлэх шүүх хатаах	Шахагч	MY500	Хятад	тнцэг	6	2	2018	2018	10	кВт (kW)	5	1.00	пресс-фильтер
22	Бусад	Шахагч	D1500-1500	Хятад	тнцэг	30	1	2008	2012	10	кВт (kW)	25	25.00	хөвдөрлөх ялгах төх
23	Бусад	Бусад	D1000-100	Хятад	0	3	1	2010	2012	10	кВт (kW)	3	3.00	нүүрс болгос. төх
24	Тэжээх төхөөрөмж	Буннер	D2200-2000	Хятад	м3	3	1	2010	2012	10	кВт (kW)	3	3.00	тэжээх өгөгч
25	Бусад	Бусад	400-1500	Хятад	0	5	1	2010	2010	10	кВт (kW)	5	0.50	цахилгаан сэнс

ТЭН ХУН

“ТЭН ХУН” ХХК-ИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ӨМНӨДӨН АЖААХУЙН ХАМГААГАХ АНХААГААХ ЭРХЭМ ХАМГААГАХ АНХААГААХ ЭРХЭМ

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
МАЯГТ-10: БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ, ЗУРАГЛАЛ

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН ТӨСНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ӨМНӨДӨН АЖААХУЙН ХАМГААГАХ АНХААГААХ ЭРХЭМ ХАМГААГАХ АНХААГААХ ЭРХЭМ

Аж ахуйн нэгжийн нэр: Ашигт малтмалын төрөл: Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар:

Тэн Хун Алт (Үндсэн) МУ-С00713

Төлөвлөгөөний он: 2025

Л/д	Төрөл	Талбай		Эзэмшил		Зориулалт		Тайлбар	Салбарлам									
		Хэмжээ (га)	Тоо	Хэмжээ (м3)	Тоо	Хэмжээ (га)	Тоо		Уртраг			Өргөрөг			Мөргөн			
									№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек
1	Нийт нөөцөлийн нөөц өргөсгөлт	га	1	м3	10000	өсөлтөг	10		Уртраг			Өргөрөг			Мөргөн			
1.1	Гууриг өргөсгөлт	га	1	м3	10000	өсөлтөг	10	хоолоон чулууны нөөц	Уртраг			Өргөрөг			Мөргөн			
									№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек
									1	105	55	36.8	48	34	16.83	688366.75	6390210.54	
									2	105	55	38	48	34	16.84	688403.3	6390212.88	
									3	105	55	39.35	48	34	14.85	688427.51	6390161.47	
									4	105	55	39.02	48	34	13.19	688423.31	6390113.11	
									5	105	55	35.61	48	34	13.37	688355.25	6390113.83	
1.2	Долоо өргөсгөлт	га		м3		өсөлтөг			Уртраг			Өргөрөг			Мөргөн			
									№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек
									1									
2	Нийт буслагийн нөөц өргөсгөлт	га	0	м3	0	өсөлтөг	0		Уртраг			Өргөрөг			Мөргөн			
									№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек
									1									
2.1	Шумт кар	га		м3		өсөлтөг			Уртраг			Өргөрөг			Мөргөн			
									№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек
									1									
2.2	Боломж	га		м3		өсөлтөг			Уртраг			Өргөрөг			Мөргөн			
									№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек
									1									
3	Цайгуулан хангалзах нөөц өргөсгөлт	га	2	м3	20000	өсөлтөг	10	0 мянган мод сүмдэс зэрэг өсөн тэлбэгд тарна. Орлогоор 2 тн-ийг үргэлжлэж байна.	Уртраг			Өргөрөг			Мөргөн			
									№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек
									1									
4	Тайбуу мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарх модон эзэмлэг	га	4	м3	40000	өсөлтөг	26	0 мянган мод уурхайн хашаанд дотор тарна.	Уртраг			Өргөрөг			Мөргөн			
									№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек
									1	105	55	37.69	48	33	54.43	688355.39	6379529.61	
									2	105	55	34.7	48	33	54.26	688340.12	6379523.17	
									3	105	55	34.82	48	33	57.12	688331.81	6379511.12	
									4	105	55	37.08	48	33	57.71	688307.39	6379530	
5	Байгаль эрхийг нөлөөлөх нөлөөллийг бүрхэх, эмг нөлөө	га	375	м3	375000	өсөлтөг	10		Уртраг			Өргөрөг			Мөргөн			
									№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек
									1									
	Нийт	га	382.00	м3	445,000.00	өсөлтөг	55.00											

Төлөөлөгч гаргасан: Д.Монгол
 А.Баянгууян

Хуульч: М.Монгол

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
МАЯГТ-12: АЖИЛЛАГСДЫН МЭДЭЭЛЭЛ, ХАБ, ЭРҮҮЛ АХУЙ

Ашигт малтмал, хярын тосны хярын барьж ... оны ... дүжэр сарын ...-мэд иэрийн ... дүжэр туушмалын хэсэглэл

ААН-ийн нэр: Тэн Хун
 Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-000713
 Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Үндсэн)

Төлөвлөгөөний он: 2025

ᠲᠡᠨ ᠬᠤᠨ
 ТЭН ХУН
 ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР
 MV-000713

Д/д	Үзүүгэлтүүд	Хэмжих нэгж	Тоон утга		Тайлбар
			Үндсэн компани	Туслах гүйцэтгэгч	
1	2	3	4	5	6
1	Нийт ажиллагсад	хүн	206.00	0	
1.1	Үндсэн	хүн	206.00		
1.2	Гэрээт	хүн			
1.3	Эмэгтэй	хүн	60.00	0	
1.3.1	Захиргаа, удирдах ажилтан	хүн	6.00		
1.3.2	Инженер техникийн ажилтан	хүн	3.00		
1.3.3	Оператор	хүн	4.00		
1.3.4	Бусад	хүн	47.00		
1.4	Эрэгтэй	хүн	146.00	0	
1.4.1	Захиргаа, удирдах ажилтан	хүн	16.00		
1.4.2	Инженер техникийн ажилтан	хүн	8.00		
1.4.3	Оператор	хүн	79.00		
1.4.4	Бусад	хүн	43.00		
1.5	Гадаад	хүн	28.00	60	
1.5.1	ИТА	хүн	18.00	30	
1.5.2	Бусад	хүн	10.00	30	
2	Цалингийн мэдээлэл (сарын дундаж цалин)	хүн			
2.1	Удирдах	сая төг/хүн	3.00		
2.2	ИТА	сая төг/хүн	2.50		
2.3	Оператор	сая төг/хүн	1.30		
2.4	Туслах	сая төг/хүн	1.10		
2.5	Бусад	сая төг/хүн	1.10		
2.6	Гадаад	сая төг/хүн	2.50		
3	Ажлын байрны нөхцөл	сая төг/хүн	68.00	5	
3.1	Хэвийн	ширхэг	68.00		
3.2	Хэвийн бус-хортой	ширхэг			
3.3	Хэвийн бус-хүнд	ширхэг			
3.4	Хэвийн бус-халуун	ширхэг			
3.5	Хэвийн бус-газар дор	ширхэг		5	
3.6	Хэвийн бус-бусад	ширхэг			

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
МАЯГТ-12: АЖИЛЛАГСДЫН МЭДЭЭЛЭЛ, ХАБ, ЭРҮҮЛ АХУЙ

Д/д	Үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	Тоон утга		Тайлбар
			Үндсэн компани	Туслан гүйцэтгэгч	
1	2	3	4	5	6
4	Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагчдын тоо	хүн	206.00	80	
5	ХАБ-ын нийт зардал	сая.төг	243.00	0	
5.1	Сургалт	сая.төг	12.00		
5.2	Эрүүл мэндийн үзлэг	сая.төг	25.00		
5.3	Эрүүл ахуйн нөхцөл сайжруулах	сая.төг	50.00		
5.4	Хэвийн бус нөхцөлд ажиллагсдад	сая.төг	22.00		
5.5	Самбар, тэмдэг тэмдэглэгээ	сая.төг	2.00		
5.6	Ажлын тусгай хувцас хамгаалах хэрэгсэл	сая.төг	80.00		
5.7	Орон нутгийн иргэдийн аюулгүй байдлыг хангах	сая.төг	2.00		
5.8	Бусад	сая.төг	50.00		

ᠮᠤᠩᠭᠡᠯᠢ ᠵᠡᠭᠦᠨ ᠲᠡᠨ ᠬᠤᠨ

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч: Тэн Хун
 Төлөөлгөө гаргасан: Д.Мөнхзул
 Албан тушаал:

Хүлээн авсан:
 Мэргэжилтэн: О.Оuyang Lunao